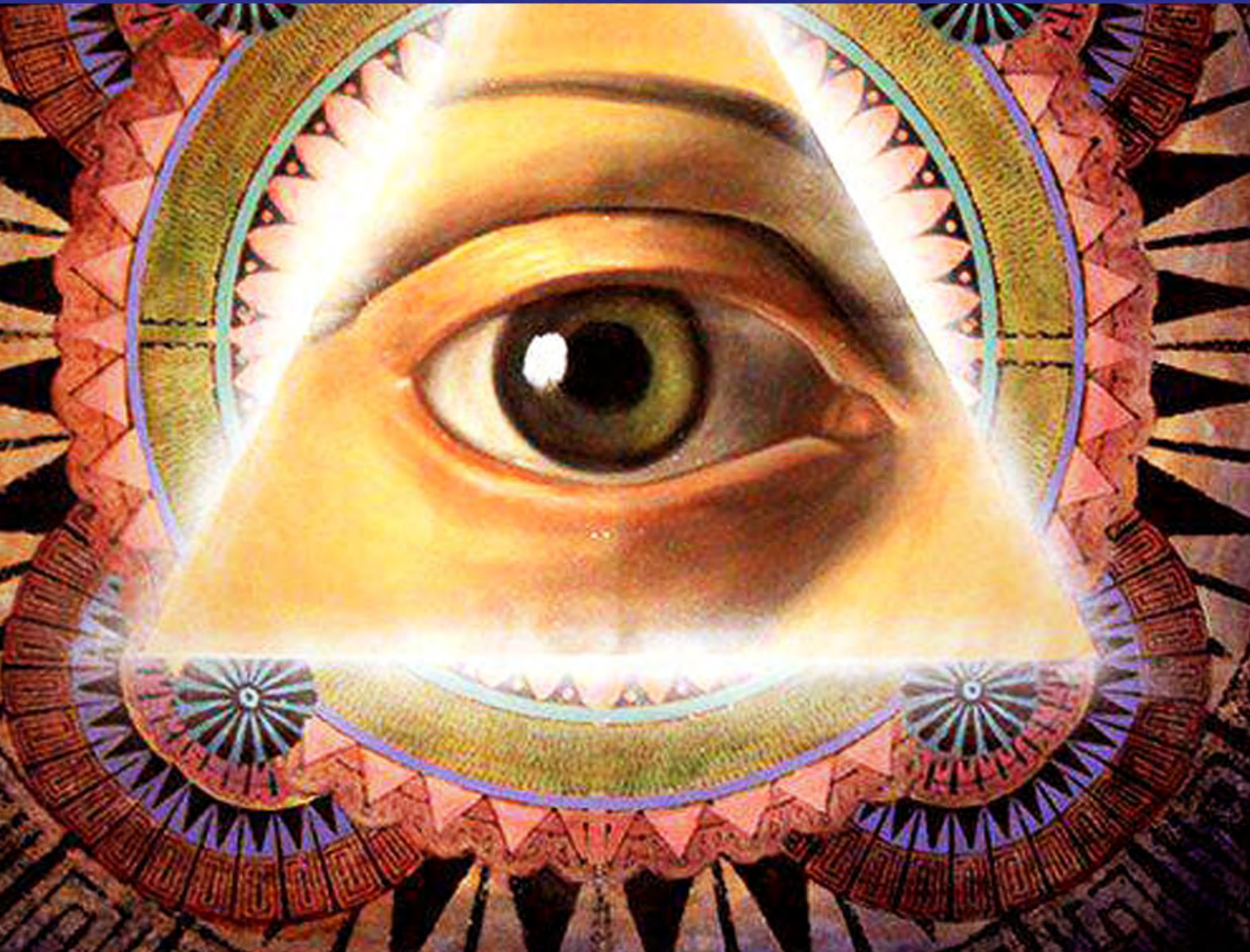


MASON



NEZVANIČNI GLASNIK BALKANSKIH SLOBODNIH ZIDARA * PROLEĆE 6014. * BROJ 3.



MASON

NEZVANIČNI GLASNIK BALKANSKIH SLOBODNIH ZIDARA * PROLEĆE 6014. * BROJ 3.

SADRŽAJ:

- 03 ... UVODNA REČ
- 04 ... MASONOLOGIJA
- 11 ... DA LI STE ZNALI DA...
- 12 ... DVANAEST TAČAKA RITUALA 1. STEPENA
- 14 ... JEDAN, DVA TRI ...
- 16 ... NE SAMO DOJMOVI
- 19 ... VRAT PREREZAN
- 22 ... ELEK GOŽDU
- 24 ... EGIPATSKI KOD
- 26 ... ŽVAKANJE CRVENE KRPE
- 31 ... ARHITEKTURA I MASONERIJA
- 35 ... KATEDRALA SANTJAGO DI KOMPOSTELA
- 40 ... INICIJACIJA U SVETLU JEDNOG NASLEĐA
- 43 ... STRUKTURA D.I.O.M.M. I IZLAZAK U DAN
- 45 ... TEOLOGIJA MEMFISA

Broj 3. Privatno elektronsko izdanje.

Svi tekstovi su © vlasništvo autora.

Prolećni Ekvinocij 2014.e.v.



UVODNA REČ



Slobodno Zidarstvo, kako se naziva, u samom svom "imenu" definiše dva pojma koji određuju suštinu i smisao postojanja. Sloboda je na prvom mestu. Odmah se zapitamo: Kakva i čija je to sloboda? Sloboda čoveka, sloboda naroda, porodice, civilizacije i odmah vidimo da Sloboda predstavlja ideal, a ne samo činjenicu postojanja. Jer, kako smo slobodni, ako vidimo da veći deo sveta robuje beskrajnim manjim i većim vezanostima, za materiju, želje, ideale, raznolike fiks ideje, politici, religiji, biznisu, korporacijama i sl.? Sloboda je dakle uslov kvalitetnog življenja - a ono šta pretpostavljamo kao koncept ljudskog života predočeno je u samoj Povelji o Ljudskim pravima Ujedinjenih Nacija.

Ljudi imaju pravo na Slobodu. Ta Sloboda podrazumeva da svako treba i može da realizuje svoju prirodu, da se razvija (u postojećim uslovima), da ima zdrav i ispunjen život - kroz spoznaju o svojoj prirodi kakva jeste, kao Volja koju treba da ispolji u ovom svetu - i da u skladu sa tom prirodom izvrši svoj "zadatak" za koji je rođen/a.

Imamo li utisak, nakon ovog kratkog uvoda, da je sve oko Slobode, u današnjem svetu vrlo komplikovano zamešateljstvo? Ljudi su ispleli razne mreže ne-slobode, sputavanja, vezanosti i ograničenja. Reklo bi se da je prvi korak na putu Spoznaje samo shvatanje da nismo slobodni. Taj uvid izaziva potrebu da se izvrši Promena koja će prouzrokovati Slobodu.

Masonerija postavlja način sprovođenja te Promene - "Zidanje". U toj reči je sadržan ceo sistem, cela struktura simbolike, alegorija i pouka kako da spoznamo sebe i kako da zaista doživimo i živimo "Slobodu".

Zidanje (u masonskoj operativnoj i spekulativnoj liniji izražavanja) podrazumeva izvestan "građevinski" simbolizam kroz koji se Čovek uči o samome sebi, ali i o svetu. Jer svaki "alat" i "deo građevine" za Zidanje predstavlja i deo Čoveka i deo Sveta - gde pretpostavljamo da u konačnoj instanci i nema razlike.

Svo življenje bez saznanja o Slobodi i bez potrebe za Zidanjem jeste "profano" - izvan polja dejstva Slobode i Zidanja, dakle podložno svim mogućim ograničenjima, voljno i nevoljno.

Stupanjem u Slobodno Zidarstvo duša Čoveka - Muškarca i Žene - kreće na put Slobode tako što Zida sebe. Ideja i ideal Slobode se razvija kako Zidanje napreduje. Obrada jedne kamene kocke prvi je rad - obrada sebe samoga do savršene Kocke koja treba da se uklopi u veliku građevinu - Hram Čovečnosti - simbol savršenog čovečanstva oslobođenog zidanjem i uspostavljanjem svetlosti "bratskog lanca" koji povezuje ceo svet - sve pojedince, sve "narode", sve grupe ljudi - u doživljaj da Sloboda koliko je imperativ toliko je potpuno ljudsko pravo i uslov za zdrav i "normalan" život.

Svi vidimo da "normalan" život ne postoji svuda u svetu, tako da više stotina godina Zidanja i dalje nije dalo savršen rezultat. Ceo svet i dalje nije Slobodan i ceo svet treba da se uključi u Zidanje. Ovo je kompleksan "problem" podržan od nekih spontano, od nekih voljno, osporavan, sprečavan - ljudske osobenosti u "profanom" svetu imaju razne "razloge" zašto bi se suprotstavili Slobodi i Zidanju. Stoga postoji čuvena diskrecija i tajnovitost Masonskog reda. Rad na prosvetljavanju svih ljudi ne može da se sprovede na silu. Svaki pojedinac mora da shvati svoja ograničenja i da poželi tu Promenu kroz koju će stupiti na put Samo-Spoznaje.

Zidanje, kako to znaju "građevinci", pretpostavlja planiranje, organizovanje, sastavljanje radnih grupa, sprovođenje radova, "nabavku" materijala - a taj materijal su ljudi - simbolički postavljajući temelje, gradi stubove i zidove, vrata i prozore, krov... sve ono šta Kuću i Hram treba i može da čini. Simbolično izraženo, a stvarno kao Delo.

Ideal Slobode nije ograničen na određen cilj - cilj jeste Sloboda, ali ne kao tačka konačnog dosezanja, već kao kontinuum življenja. Samo ako želimo doseći slobodu beskrajnog neba i zvezde imamo mogućnost generisanja svih životnih sila, materijala, znanja i svesti da naš Hram Slobode bude savršen. Sloboda je stanje svesti, a Zidanje je Rad.

... zato, na ovim stranicama koje slede nedete saznati o onima koji su preuzeli na sebe ovaj Rad, već ćete, u njihovoj želji da služe dobrobiti svih, saznati više i jasnije o Slobodnom Zidarstvu.



MASONOLOGIJA - Nauka ili naučna disciplina?



Imamo retku privilegiju da prisustvujemo i učestvujemo u stvaranju jedne nove nauke. Neophodno je da se što pre uputimo u njene sfere delovanja, sadržinu, naučne metode, i naravno, u njen cilj i značaj za širenje ideja Slobodnog Zidarstva na ovim balkanskim prostorima

Uprkos konstantnom razvoju Slobodnog Zidarstva na ex-YU prostorima u poslednjih četvrt veka, kao i sve većem broju objavljenih knjiga, rasprava i članaka domaćih autora koji se na manje ili više ozbiljan način bave masonskom tematikom, do sada

se niko nije pozabavio masonologijom, kao posebnom i sveobuhvatnom disciplinom, pa ovaj tekst predstavlja "kamen temeljac" formiranja svesti o postojanju masonologije na ovim prostorima.

U domaćoj publicistici termin *masonologija* se pojavljuje sporadično, uglavnom napisan pod apostrofima ("masonologija", "masonolog") uz preovlađujući pežorativni prizvuk. Kovanica masonologija u svetskoj masonskoj publicistici počinje da se koristi u drugoj polovini 20. veka, spajanjem pojmova "mason" i "logos" (λόγος - višeznačna grčka reč - um, zakon, reč, nauka, smisao...). Nije poznato ko je tvorac ovog izraza, ali je činjenica da se on veoma brzo proširio planetom. Do kraja 20. veka njegova sadržina nije bila jasno definisana, ali 21. vek donosi sve saglasnije definisanje pojma, sadržaja, suštine i pogotovo značaja masonologije.

NASTANAK TERMINA "MASONOLOGIJA"

Tek nakon Drugog svetskog rata klasična i masonska istorija počinju da "sarađuju", te "pravi istoričari" sa punom pažnjom uzimaju u razmatranje različite masonske izvore, koji im pomažu da na jasniji način shvate određene društveno-istorijske pojave i događaje. Takođe, masonski istoričari prilikom pisanja svojih dela počinju da koriste "čisto" istorijske izvore u cilju pojašnjenja istorijskog konteksta ili rekonstruisanja masonske pripadnosti određenih istorijskih ličnosti, za koje ne postoje relevantni masonski izvori. Ovaj princip je korišćen u gotovo svim domaćim publikacijama koje se bave pitanjem da li su Karađorđe, Dositej Obradović, Njegoš... bili Slobodni Zidari.

Nepoznati autor, u svom tekstu "The Petitioner Knocks"¹ iz 1971. godine, masonologiju definiše kao **"znanje o doktrini, principima, simbolizmu i istoriji Masonerije"**, a kao jedan od uslova za prijem u Bratstvo nalaže da kandidat mora biti **"intelektualno sposoban da izučava masonologiju i razume svrhu i doktrinu Slobodnog Zidarstva"**.

¹ Ovaj zanimljivi članak opisuje potrebne uslove za prijem kandidata, i u duhu 20. veka tumači određene odredbe Andersonove konstitucije. Može se naći na više mesta na internetu, npr. www.masonicworld.com/education/files/artnov02/petitioner_knock_s.htm



Istraživačka radionica "Philaethes" iz Feniksa, Arizona, (koja postoji već skoro 70 godina) je 1979. u okviru svog istraživanja, na godišnjem seminaru imala temu: "Masonology - A Challenge" (Masonologija kao izazov)². Tadašnji predsednik Dwight L. Smith u pozivnom pismu navodi: "...tema ove radionice biće masonologija, nova reč koja će predstavljati izazov za Braću". Uvodni rererat "Masonology" podneo je Dr George H.T. French³, u kome aktivnosti Masonerije deli na tri velike oblasti: korporativna masonerija (koja se bavi organizacionim pitanjima), ceremonijalna masonerija (izučavanje i pravilna primena masonskih rituala) i masonologija - koju definiše kao sveukupnu masonsku edukaciju i smatra je pandanom teologiji. French dalje preporučuje što češće korišćenje izraza "masonologija", kako bi ovaj zaživeo u praksi i uticao da se što veći broj Braće posveti izučavanju Slobodnog Zidarstva, umesto pukog memorisanja tekstova iz rituala. Korišćenjem ovog termina Masoni će se u većoj meri spoznati da je Slobodno Zidarstvo mnogo više od masonskih zakona i pravila, rituala i neformalnog druženja. Na ovaj način čak će i sama reč masonologija postati koristan masonski alat, dodaje French.

U svom godišnjem izveštaju za 1988.⁴ Masoni iz Velike Lože Minesote masonsko delovanje dele, ne kao Dr French na tri, već na pet oblasti: 1) administrativna organizacija, 2) odnosi sa javnošću (PR), 3) interna komunikacija, 4) masonologija ili masonska edukacija, i 5) masonska filozofija i filantropija.

Čini se da je korišćenje termina "masonologija", kao sinonim za masonsku edukaciju ili njen sastavni deo, prečesta greška u razumevanju njene suštine, koja se naročito ispoljava u američkoj masonskoj terminologiji i praksi, na žalost, i do današnjih dana. Časopis "Scottish Rite News"⁵ u broju iz 2011. postavlja pitanje: "kako će Masoni ispravno praktikovati ono što nisu naučili kroz masonologiju ili masonsku edukaciju?"

² radove sa ovog seminara možete u celosti pročitati na Philaethes internet prezentaciji

http://www.phoenixmasonry.org/50_years_of_philaethes.htm

³ profesor na stomatološkom fakultetu Univerziteta u Teksasu, Past Master Holland Lodge No.1 iz Hjustona: Past Master i aktuelni Sekretar Texas Lodge of Research i Past Master King Edward VII Lodge No. 3504 iz Buenos Ajresa, koja radi pod zaštitom Ujedinjene Velike Lože Engleske (UGLE)

⁴ Proceedings of the Grand Lodge of Minnesota 1988, str.29-30, na internet adresi: <http://www.mn-masons.org/sites/mn-masons.org/files/1988%20Proceedings.pdf>

⁵ Scottish Rite News for the Valley of Dallas - summer 2011 edition, str.13 (The Dallas Scottish Rite, Dalas, Teksas, 2011)

Čuveni masonski pisac i doktor pravnih nauka Pol Nodon⁶, u svojoj novijoj knjizi "The Secret History Of Freemasonry"⁷ kaže: "veliki procvat masonske literature, objavljene nakon Drugog svetskog rata, koja na ozbiljan način istražuje istoriju Masonerije, dovela je do toga da danas pozdravljamo rađanje nove discipline, koju možemo nazvati masonologijom".

PRVI MEĐUNARODNI MASONOLOŠKI SIMPOZIJUM

Kao dokaz da je i kod samih Masona svest o postojanju masonologije kao zasebne discipline stvorena tek u najskorije vreme, svedoči da je prvi međunarodni masonološki simpozijum (International Masonology Symposium) održan tek 2009. godine (23. oktobra u Ankari) u organizaciji VL Turske, pod imenom "Masonerija i Bratstvo". Tek na ovom simpozijumu na ispravan način je definisan termin "masonologija", za šta zasluge pripadaju Velikom Majstoru Velike Lože Turske M. Remzi Sanver-u, koji u uvodnom govoru navodi: "...masonologija nije limitirana istorijskom dimenzijom Masonerije, na isti način kao što u drugoj polovini 20. veka filozofija, sociologija, pravo, psihologija i političke nauke uključuju Slobodno Zidarstvo u sfere svog akademskog proučavanja. Do skora masonologija je shvatana kao "istraživanje masonske istorije naučnim metodama", ali danas je masonologija postala "proučavanje svih aspekata Masonerije naučnim metodama". Svrha masonologije nije dokazivanje da je Slobodno Zidarstvo - nauka, već želja da se svi masonski sadržaji, aspekti i uticaji istraže naučnim metodama"⁸.

Iako je ovaj simpozijum naišao na veliki odjek u masonskoj zajednici širom sveta, izostala je šira podrška, pa je organizacija prepuštena turskim Masonima, koji su održali još dva simpozijuma (poslednji u Izmiru 27. aprila 2013.), ali bez nekog većeg odjeka i rezultata.

DEFINISANJE POJMA I SADRŽAJA MASONOLOGIJE

Mislim da se možemo složiti sa jednostavnom, a sveobuhvatnom definicijom masonologije kao "proučavanja svih aspekata Slobodnog Zidarstva naučnim metodama". Ovde je posebno značajno razjasniti šta su to "svi aspekti" i "naučni

⁶ kod nas poznat preko visoko-tiražne knjige La franc-maçonnerie iz 1967, koja je u Srbiji objavljena pod naslovom "Masoni" (Plato, Beograd, 1997)

⁷ Paul Naudon - The Secret History Of Freemasonry: Its Origins and Connection to the Knights Templar (Inner Traditions, Rochester, 2005)

⁸ izveštaj sa simpozijuma se može pronaći na više mesta na internetu, npr. na adresi http://www.freemasons-freemasonry.com/International_Brotherhood.html



metodi". Definisanjem ovih pojmova doći ćemo i do sadržaja masonologije, njene metodologije i naučnih principa koje masonolozi moraju primenjivati u svojim istraživanjima.

Slobodno Zidarstvo, kao "Kraljevska Umetnost" u svojoj doktrini i suštini sadrži veoma različite i brojne aspekte ljudskog delovanja. Oblasti od posebnog interesa za Masoneriju su:

- istorija Masonstva kao ideje i filozofskog sistema
- istorija Masonskih bratstava, loža i organizacija
- istorija Masonerije u svetlu njenog uticaja na društvene procese (politika, nauka, ljudska prava i dr.)
- masonski ritual (tumačenje, izvođenje, simbolika)
- filozofija i metafizika Slobodnog Zidarstva
- masonska simbolika i simbologija
- masonska ezoterija
- operativna Masonerija sagledana iz arhitektonskog, tehnološkog i građevinskog ugla
- masonsko pravo i jurisprudencija
- masonska umetnost (književnost, muzika, slikarstvo...)
- menadžment masonskih organizacija
- masonska futurologija (razvoj Masonerije u budućnosti, njen smisao i cilj u vremenima koja dolaze i dr.)

Na prvi pogled reklo bi se da masonolozi moraju imati određena stručna znanja iz istorije, prava, filozofije, sociologije, teologije (posebno uporedne) i političke ekonomije. Međutim, zar nisu potrebna znanja hemije, fizike i medicine u tumačenju alhemijskih aspekata u Masoneriji? Zar nije potrebno znanje lingvistike i etimologije u pokušajima odgonetanja nastanka određenih masonskih izraza, ili znanje tehničkih nauka u proučavanju građevinskih metoda koje su implementirali upravo Masoni? Zar nije potrebno znanje astronomije, geometrije i generalno matematike za razumevanje brojnih segmenata masonske doktrine? Kako će masonolog istraživati bez znanja koja pružaju arheologija, bibliotekarstvo, geografija, demografija, strani jezici, psihologija, geografija, antropologija, logika, pa i muzikologija i istorija umetnosti? Naravno, bez poznavanja kompjutera (informatika) sve će ići mnogo teže, a krajnji rezultat neće biti adekvatan ako se u pisanju ne primenjuju stilske i jezičke norme koje određuju književnost i gramatika. Komunikologija će biti veoma bitna u izučavanju npr. anti-masonske propagande, a kibernetika u izučavanju organizacionog funkcionisanja "Masonske piramide".

Takođe, određene (danas) para-naučne oblasti poput numerologije, hiromantije, astrologije, alhemije, magike, ili bilo koje druge ezoterične oblasti, mogu biti od velikog značaja za razumevanje ili tumačenje određenih aspekata masonskog delovanja. Uostalom, mnoge oblasti koje su nekad smatrane magijom, danas predstavljaju ozbiljne naučne discipline.

Posle ovakvog razmatranja postaje jasnije da je masonologija jedna **zasebna, specifična disciplina** koja u sebi sadrži (u određenom opsegu) gotovo sve naučne discipline, ne pretendujući nikako da bude "nauka nad naukama", već jednostavno - zasebna oblast koja u svom istraživanju koristi celokupnu naučnu zaostavštinu ljudskog roda u procesu izučavanja svih mnogobrojnih aspekata Slobodnog Zidarstva, a u cilju boljeg razumevanja Masonerije kao takve, ali i celokupnog Univerzuma.

Jasno je da ne postoji osoba koja će imati adekvatna znanja iz svih naučnih oblasti koje koristi masonologija. Međutim, to ne treba da obeshrabri današnje i buduće masonologe, već da im da podstrek da akcenat stavljaju na masonološke pod-discipline za koje imaju znanja iz profanog okruženja, kao i da pored svog osnovnog obrazovanja istražuju i druge naučne oblasti. Naravno, poželjno je (ali ne i nužno!) da masonolog bude dobro upoznat sa Masonerijom na najdirektniji način (ili srpski rečeno - da bude Mason). Neki od poznatih autora koje možemo svrstati u masonologe u vreme kada su pisali svoja najznačajnija dela, nisu bili Masoni (npr. Menli Palmer Hol, zatim Džon Robinson, pisac bestselera "Rođeni u krvi" i dr.).

MASONOLOŠKI METODI

Nije svako pisanje, promišljanje ili istraživanje određenih pojava vezanih za Masoneriju - masonologija. Ono što masonologa razlikuje od senzacionalističkog novinara bulevarske štampe, ili od publiciste koji jednostavno beleži određene događaje iz masonskog delovanja, je upravo metod i pristup koji masonolog MORA imati u svom radu.

Iako ne postoji apsolutno prihvaćena definicija nauke, složićemo se da ona predstavlja sistematizovan skup znanja iz određene oblasti, o zakonitostima, uzrocima, činjenicama i pojavama u stvarnosti. Naučna dostignuća moraju biti proverljiva i zasnovana na održivim logičkim i teorijskim premisama. Ili kako je to veliki fizičar Albert Ajnštajn definisao: "*Vrhunski domet celokupne nauke je da što više empirijskih činjenica obuhvati logičkim rasuđivanjem iz što manjeg broja hipoteza i aksioma*".

Masonolog, kao naučnik, u svom radu se mora držati sledeća dva osnovna principa, zajednička za sve naučne discipline:

Njegov rad, ideje i dostignuća moraju biti proverljivi.

Zbog toga je neobično važno pravilno citiranje izvora, sa obeležavanjem autora, izdavača, godine izdavanja, kada je potrebno i stranice gde se određeni navod nalazi, ili arhiva, biblioteke ili internet stranice gde se određeni dokument može pronaći. Treba izbegavati fraze tipa "smatra se" (ko to smatra?).

"nesumnjiva je činjenica" (bez navođenja i jednog relevantnog izvora), "gotovo je sigurno" (bez navođenja autora koji se ne slažu sa tim stavom) itd.

Masonolog mora pristati da u svetlu novih dokazanih činjenica izmeni svoje dosadašnje stavove bazirane na do tad opšte prihvaćenim činjenicama.

Ne sme se robovati autoritetima ili "autoritetima", stavovima koje iznose Braća najviših stepena ili renomirani i tiražni autori, jer traganje za Istinom je osnovni zadatak svakog naučnika, a pogotovo masonologa. Takođe, novopronađene činjenice koje su otkrili drugi masonolozi treba odmah uvrstiti u svoje radove (uz obavezno navođenje rada kolege masonologa, kao reference), a već postojeće izmeniti u narednim izdanjima, u svetlu novih činjenica

Uprkos specifičnostima svake zasebne nauke, postoje zajednički momenti na osnovu kojih i razlikujemo naučni od nenaučnog principa, prilaza ili metoda u istraživanju, a koje možemo sažeti u narednih par koraka:

- definisanje problema i ključnih momenata u određenom istraživačkom projektu;
- prikupljanje svih raspoloživih podataka i njihovo razvrstavanje po verodostojnosti i značaju;
- formulisanje hipoteze kao smera i ideje istraživanja;
- posmatranje, testiranje hipoteze i njena eksperimentalna i svaka druga provera;
- definisanje naučnog doprinosa i njegovo pozicioniranje u dotadašnji sistem prihvaćenog naučnog znanja;
- zaključak, koji mora biti jasan, ne samo slično edukovanom masonologu, već svakom prosečnom čitaocu ili korisniku naučnog dela.

U masonološkim istraživanjima od najvećeg značaja su istorijski izvori, koje delimo u tri kategorije: na primarne, sekundarne i tercijarne. Primarni izvori su ostaci prošlosti koji na najdirektniji način svedoče o nekim događajima (npr. u našem slučaju to bi bila masonska kecelja Đorđa Vajferta, video snimak sa nekog masonskog kongresa, Arhitektonska tabla sa nekog značajnog masonskog rada i sl.). Sekundarni izvori se odnose na citate ili tumačenja primarnih izvora, i oni su za masonologiju od podjednakog značaja kao i primarni. Memoarski zapisi, tekstovi savremenika, zapisana mišljenja učesnika nekih događaja od strane njihovih rođaka ili prijatelja, knjige objavljene u vreme kada

se neki događaj desio... predstavljaju veoma verodostojnu građu za razumevanje i rekonstrukciju nekog događaja i/ili razumevanje njegovih posledica. Tercijarni izvori sažimaju i sumiraju sekundarne izvore (npr. enciklopedije, zbornici i dr.) i nemaju naročitu težinu, ali služe kao dobar putokaz za ozbiljnije istraživanje. Naravno, svaki artefakt, slika, fotografija, zapis, dokument, knjiga... predstavljaju izvor, ali je zadatak masonologa da se prema njima odnosi na kritički način.

Izvore možemo podeliti i na usmene i pismene. Usmeni su pesme, predanja, legende, iskazi svedoka..., mada se prosečan masonolog i sa njima susreće u pismenoj formi, tj. najčešće tek kada ih je neko posle izvesnog protoka vremena zapisao. I ovakvi izvori mogu u određenim situacijama biti od koristi, ali je bitno naglasiti određenu rezervu u zavisnosti od procene relevantnosti izvora.

Ključna stvar u masonologiji, a to se u tolikoj meri ne ispoljava u drugim naučnim disciplinama, je **međusobno poverenje i pouzdanje u radove drugih masonologa**. Zbog specifičnosti Masonerije kao "društva sa tajnama" veoma je teško, pa nekad i nemoguće (pogotovo za profane masonologe), istraživati arhive određenih inostranih (pa i domaćih) loža, a upravo se tamo kriju "glavni dokazi" za određenu oblast istraživanja. Tu masonolog MORA da poveri veru radovima svojih prethodnika koji su imali pristup određenoj arhivi (koja je možda i uništena, i ne postoji više, usled rata ili brojnih masonskih pogroma). Ovim odgovornost svakog masonologa za napisanu reč postaje ogromna, jer izneseno može biti prihvaćeno kao činjenica i osnov (teza) neke buduće hipoteze. Na pogrešnom ili lošem temelju se loše i gradi, ili što bi veliki pravnik Valtazar Bogišić rekao: "Što se grdo rodi, vrijeme ne ispravi".

NAUKA ILI NAUČNA DISCIPLINA

Ovde ću pokušati da dam odgovor iz naslova ovog masonološkog rada. Da bi neka oblast bila "naučna disciplina" ili "naučna grana", ona mora imati svoju matičnu "nauku". Tako u meni najbližim naukama - pravu i fizici, postoje naučne discipline koje proučavaju samo određene oblasti tih nauka, npr. pravo privatnosti, sudsko-organizaciono pravo, javno-beležničko pravo, ili fizika kondenzujućih stanja, laserska fizika i sl. U našem slučaju, ne može se reći da je masonologija deo sociologije, istorije ili bilo koje druge nauke, iz čega logički sledi da je reč o posebnoj nauci, ili makar zasebnoj i novoj, još uvek nepozicioniranoj naučnoj oblasti.





Savremene tendencije diktiraju interdisciplinarna istraživanja stvarnosti gde se brišu granice između nauka, pa se i poželjnim smatra prilaženje problemu sa (do tada) veoma udaljenih polazišta. Moderna fizika u proučavanju svemira pokušavajući da otkrije način nastanka univerzuma konsultuje filozofe i teologe. Dobar advokat mora u svom telefonskom imeniku (ili još bolje u krugu prijatelja) imati fizičare, hemičare, šumare, inženjere... jer se u različitim krivičnim i parničnim postupcima znaju pojaviti problemi iz ovih oblasti i sl. Generalno, holistički pristup⁹ naučnom

⁹ Termin "holizam" je prvi upotrebio Džen Smats (Jan Smuts, 1870-1950) u svom delu "Holizam i evolucija". Smats se pored

sagledavanju i istraživanju stvarnosti maksimalno korespondira sa osnovnim masonskim principima.

Masonolog često zalazi u nepoznate i neistražene predele (*terra incognita*) gde jednostavno ne postoje odgovarajuće "karike" koje bi povezale određene događaje ili unele više svetla u razjašnjenje pojedinih istorijskih dešavanja. Tu je od velike koristi poznavanje logičkih veština, kao i tumačenje pravnih normi u oblastima "pravnih praznina". U ovim situacijama masonolog naoružan pomenutim alatima i vođen VNSS-a, može postići mnogo bolje rezultate od naučnika iz drugih oblasti. Posebno korisna "oruđa" (ili oružja!) mogu biti sistematsko i teleološko tumačenje, kao i analogija, *argumentum a contrario*, usko tumačenje izuzetaka, pravilo *lex specialis derogat legi generali* i dr. Kombinacija više "alata", npr. holističkog pristupa, deduktivne metode i teleološkog tumačenja, uz direktno poznavanje masonske organizacione strukture, mogu dovesti do fascinantnih zaključaka koji sa naučnom utemeljenošću premošćuju određene "rupe" stvorene nedostatkom istorijske građe. U ovakvim situacijama posebno je bitno jasno opisati polazne osnove, način razmišljanja, eventualne stranputice u istraživanju, a nove logičke tvorevine detaljno i argumentovano obrazložiti. Ovakva umna tvorevina može biti jak temelj za buduću masonološku gradnju.

Po mišljenju ovog masonologa, **masonologija je zasebna nauka**, a ne naučna disciplina. Istina, ona kao takva još uvek nije šire priznata, što nikako ne utiče na njen značaj i nezaustavivi razvoj. Vremenom će se iz nje izdvojiti zasebne naučne discipline poput masonske jurisprudencije, masonske simbologije, masonske metafizike, a možda i masonske matematike, masonske kibernetike ili masonske komunikologije.

OSNOVNI PROBLEMI SPRSKE MASONOLOGIJE

Domaći istraživači Slobodnog Zidarstva prvenstveno moraju razviti svest o tome da je njihov rad - naučni rad iz oblasti koja se zove masonologija, a ne puko pisanje i prezentovanje prikupljenih podataka. Moraju uvrstiti ovaj izraz u svoj rečnik i svojim naučno zasnovanim tekstovima iskoreniti posprdni prizvuk odrednice "masonolog", te ga što češće koristiti u cilju njegovog bržeg instaliranja u govorni i "akademski" jezik.

naučnog rada bavio i politikom u Južnoafričkoj republici (dva puta je bio i premijer), učestvovao u Burskom i Prvom svetskom ratu. Njegov osnovni princip je da celina predstavlja više od zbira sastavnih delova pa se zato zalagao za sveobuhvatni pristup u istraživanju određenog pitanja. Nisam proučavao Smatsovu biografiju, ali je veoma moguće da je bio Mason - pa eto još jedne izazovne teme za masonološko istraživanje pod radnim naslovom "Holizam i Masonerija"!



I dalje se ispoljava apsolutna nekritičnost u prihvatanju određenih masonskih izvora. Još uvek se smatra gotovo blasfemičnim opovrgnuti neke stavove barda srpske masonologije Srećeta - Srećeta Stojkovića¹⁰ (a i on je navodio pogrešne informacije o događajima iz srpske masonske istorije), ili dokazati da neki stavovi izneseni u predratnim masonskim časopisima "Neimaru" i "Šestaru" nisu tačni, ili makar najtačniji. Takođe, nedostatak istorijskog otklona prema delu najznačajnijeg srpskog masonologa Zorana Nenezića (a isto je i sa njegovim hrvatskim parnjakom Ivanom Mužićem, takođe jednim od prvih masonologa na ex-YU prostorima u periodu nakon Drugog svetskog rata), dovodi do toga da se ili njegovi stavovi bezrezervno prihvataju bez proveravanja kao "apsolutna istina", ili se odbacuju i minimizuju zbog ličnih animoziteta. Sa naučnog stanovišta je nedopustivo ne pomenuti njegov rad (kao izvor) i pogotovo dokumente, koje je on "iskopao" i time možda spasao od uništenja, u bilo kojoj knjizi koja se bavi istorijom ovdašnje Masonerije. A bilo je takvih knjiga, pa čak i luksuznih monografija.

Sa druge strane, ne treba se libiti da se ukaže na određene greške ili nejasnoće u Nenezićevim knjigama, pritom realno sagledavajući da zbog ogromne oblasti istraživanja sa kojom se "uhvatio u koštac", nije mogao podjednaku pažnju posvećivati svim, mada nekada veoma bitnim, detaljima.

Autor ove masonološke studije upravo radi na istraživanju segmenta istorije srpske Masonerije koji se odnosi na drugu tursku ložu u Beogradu (koja je radila sredinom 19. veka) koju je Nenezić, bez ikakvih proverljivih naučnih utemeljenja i bez odgovarajuće ograde ili rezerve, definisao kao masonsku (što je upitno), navodeći joj ime (Ali Koč - iako je to veoma diskutabilno), i pominjući članove (što je još upitnije). Domaći masonolozi to prihvataju "zdravo za gotovo", pa čak na tome grade i nove hipoteze.

Da stvar bude teža, ali i bitnija za razumevanje pitanja odgovornosti masonologa i **poverenja u radove prethodnika**, pogrešne informacije o vremenu osnivanja i imenu beogradske turske masonske lože se, ne samo vertikalno - kroz vreme, već i horizontalno - kroz prostor, prenose širom sveta. Jedan od vodećih

turskih masonologa Celil Layiktež¹¹, u tekstu iz 2001. u kome se osvrće na istoriju turske masonerije¹², pozivajući se na Nenezića pravi iste greške.

Danas je poslednji trenutak da se "pretresu" svi dosadašnji masonski izvori relevantni za rekonstrukciju istorije ovdašnje Masonerije, kako i buduće generacije masonologa ne bi morale da se vraćaju unazad i ponovo istražuju oblasti koje su već više puta istražene, ali često na površan način. Uporedo, mora se stvoriti međusobno poverenje i pouzdanje u podatke koje iznose drugi autori, kako bi se masonolozi skoncentrisali na istraživanja u manje istraženim oblastima, gde će koristiti radove svojih kolega, kao relevantne i tačne reference i polazne osnove.

Izvore treba pažljivo citirati, a za sve novopronađene činjenice treba dati jasne reference. Dokumenta treba objavljivati u publikacijama, kako bi se drugim masonolozima uštedelo vreme (a i novac) i kako ne bi trošili vreme na "kopanje" po arhivima koji su već obrađeni. Mora se stvoriti i makar kakva-takva povezanost i solidarnost između domaćih masonologa, koja bi se (makar) izražavala u međusobnom razmenjivanju objavljenih publikacija, ako već ne i u omogućavanju pristupa ličnim arhivama koje su u posedu malobrojnih, ali razjedinjenih današnjih masonologa.

Današnji srpski (ili hrvatski, slovenački, bosanski...) masonolog po pravilu radi sam, svoja istraživanja, a često i objavljivanja i štampanja, finansira iz svog džepa, i u ovu delatnost ulaže velika sredstva i vreme, bez mogućnosti (koje imaju npr. engleske, američke i francuske kolege) da mu se makar uloženi novac vrati preko prodaje knjiga, koje ovde veoma retko dostižu četvorocifreni tiraž. Zbog toga dometi ovdašnje masonologije nemaju reciprocitet sa uloženom energijom, strašću, emocijama, željama i novcem.

ZAKLJUČAK

Ovaj tekst je svesno pisan na suvoparan, "nezanimljiv" i rigidno-naučni način, iako mu se moglo prići iz drugog ugla koji bi bio mnogo zanimljiviji široj čitalačkoj publici. Svesno su navođeni

¹⁰ Prvi srpski masonolog, pisac prve knjige na srpskom jeziku u kojoj se na naučni način razmatra srpska masonska istorija, osnovni masonski principi i dr. ("Slobodno zidarstvo - njegov cilj i principi, njegova sadašnjost i prošlost" (Loža "Pobratim", Beograd, 1893). Inače profesor matematike i tehničkih predmeta, putopisac, publicista i jedan od najvrednijih i najvažavanijih srpskim Masona na prelazu 19. i 20. veka.

¹¹ nekadašnji zamenik VM VL Turske i urednik tamošnjeg masonskog časopisa "Tesvyve", učesnik i organizator pomenutog Internacionalnog masonološkog simpozijuma, publicista, prevodilac i jedan od (međunarodno) najaktivnijih turskih Masona.

¹² Layiktež, Celil - *Lodge ALI KOČ - The Role Of Freemasonry In The Liberation Of Serbia And The Polish Independence Movement*. Ovaj tekst je objavljen u više masonskih glasila, a najlakše se može naći na internet adresi web portala "Pietre-Stones, Review Of Freemasonry" - www.freemasons-freemasonry.com



izvori i tamo gde to nije neophodno, a sve u iskrenoj želji da masonologija bude prvo prihvaćena kao realnost kod domaćih autora/masonologa, a nakon toga i od šire, pa i akademske, zajednice. Cilj ovog rada je dobronamerni pokušaj uticaja na svest i osećaja za odgovornost ovdašnjih masonologa, uz pokušaj ukazivanja značaja implementacije naučnog pristupa u svim radovima koji se odnose na Masoneriju.

Takođe, ovaj pionirski poduhvat iz "masonske metodologije" (eto još jedne naučne discipline koja proističe iz masonologije!) ima za cilj da i naučnike iz drugih oblasti uveri u opravdanost uključivanja masonologije u "porodicu nauka".

Istine radi, ovo nije prvi domaći tekst o masonologiji. Pre par godina (11.03.2010.) nepoznati autor na jednom hrvatskom blogu je postavio kraći tekst o masonologiji pod naslovom "Masonologija, nova i poslednja društvena znanost"¹³, koji ovde u celosti prenosim:

"Sazrila su vremena za uspostavu nove znanstvene discipline koja se treba zvati masonologija. Potrebno je otvoriti enciklopediju masonskih pojmova... To je jedna grana društvenih znanosti koja nastaje na temeljima zakonodavnoga sustava UN (10-BZ). Crpi svoje osobine po sustavnom promatranju društvenih pojava u svijetu. Srodna je sociologiji i političkim znanostima koje su se pedesetih godina prošloga stoljeća izdvojile kao zasebna grana. Crpi spoznaje arheologije, povjesti, psihologije, teologije, ali i drugih znanstvenih područja kao što su aritmetika, matematika i neka druga. Sada se podiže pitanje masonologije koja sustavno nije nikada javno proučavana u hrvatskom narodu. To je jedna osebujna disciplina koja razotkriva znanstvenu logiku tisućljetnih organiziranih nereda u svijetu.

Sveobuhvatno razriješiti najzahtjevniju zagonetku naše civilizacije može se samo odgovornim djelovanjem znanstvenika. Biti znanstvenik masonolog povlači potrebu poznavanja svih bitnih vidljivih i nevidljivih čimbenika u društvu.

Jednoga dana kada se oslobodi svijet natruha suhe racionalnosti kao pokretača materijalnoga i nematerijalnoga oko nas, kada se rastvore sve zavjese ljudskih tajni i masonologija će biti prihvaćena i u Hrvatskoj kao znanost "par excellence". Do tada jedna avantura zdravoga razuma činiti će više nego zadovoljstvo ljudima otvorenoga duha.

¹³ Anonimous - *Masonologija, nova i poslednja društvena znanost*, blog, na internet adresi <http://blog.dnevnik.hr/herceglad/2010/03/1627309547/masonologija-nova-i-posljednja-drushtvena-znanost.html>

P.S. Potrebno je lučiti masonologiju i masonstvo. Masonologija razotkriva masonstvo i proučava njegov utjecaj na svijet. Masonolog je osoba koja nije dio masonskoga zverinjaka."

Ex-jugoslovenska Masonerija (kao i turska, grčka, rumunska, pa i nemačka i mnoge druge širom sveta) pate od problema nepostojanja relevantnih i neporecivih istorijskih izvora. Brojni ratovi, progoni Masona, revolucije, paljenje masonskih arhiva... Čine istorijske izvore iz pojedinih razdoblja ili oblasti malobrojnim. Zbog toga se njihovom proučavanju mora pristupiti sa povećanom pažnjom. Istovremeno sa istraživanjem ŠTA u nekom dokumentu (ili knjizi) piše, potrebno je istražiti KO je tvorac tog izvora (njegov lični život, obrazovanje, političku pripadnost, objavljene radove iz drugih oblasti, masonski status...) - u cilju pravilnog utvrđivanja relevantnosti izvora. Takođe, kada već nemamo relevantne izvore, moramo se detaljno pozabaviti istorijskim kontekstom (npr. u slučaju prve dve "turske" beogradske lože treba istražiti odnos jevrejske sa turskom i srpskom zajednicom, jer se kao članovi nigde ne pominju Jevreji, a oni su bili značajan faktor u razvoju Masonerije na ovim prostorima u svim kasnijim periodima: posebno treba istražiti bektaziizam kao derviški red i preovlađujuće religijsko uverenje janičara, ali i sufizam kao teološko-filozofski sistem, a treba uključiti i "spoljne faktore" kao npr. kugu, koja je harala Beogradom u doba kada se navodi da je postojala prva loža, i koja je tada odnosila i po 3000 života mesečno). Rezultati ovakvog naučnog pristupa mogu biti od odlučujuće pomoći u otkrivanju zatamnjenih ili nepoznatih mesta u srpskoj masonskoj istoriji, a pogotovo u interpolaciji i postavljanju hipoteza.

Generalno gledano, osnovni cilj masonerije je "dvosmerna ulica". Jedan smer vodi "ka unutra", tj. jedan od ciljeva masonologije je usmeren ka edukaciji i prosvetavanju pripadnika masonskog Bratstva. Drugi je usmeren "ka spolja", tj. prema celokupnom društvu, radi širenja, pojašnjavanja i olakšavanja prihvatanja masonskih ideja i ideala, a sve u svrhu izgradnje jedne humanije, bolje i lepše stvarnosti.

Br.B. R., Or. Beograd, februar 2014.



DA LI STE ZNALI DA...

Najstariji poznati masonski rukopis, Regius rukopis ili "Poema moralnih dužnosti", otkriven je kao masonski dokument od strane ne-masona, J.O. Halliwell-a, 1839. Napisan je 1390 i dobio je naziv "Regius" jer je pronađen u kraljevskoj biblioteci engleske. Sada je deo Britanskog muzeja. Neki uobičajeni masonski ritualni termini u upotrebi danas, se mogu naći u njemu. Jedan od njih je " Neka tako bude (So Mote It Be)".

U Kini, oko 300. pne, Mencius je napisao "A Majstor Mason, pri učenju svojih šegrtu, uvodi značenja libele i šestara. Oni koji teže mudrosti moraju naučiti značenje libele i šestara. " Osim toga, u knjizi pod nazivom Veliko učenje (Great Learning), 500. pne, nalazimo da "Čovek treba da se uzdrži od činjenja drugima onoga što ne bi da drugi čine njemu, a to se naziva princip ponašanja po libeli."

U Christchurch-u na Novom Zelandu, postoje dva prirodno erodirana kamena stuba na ulazu u Tumbledown luku. Gledajući sa kopna, onaj na levoj strani se zove Boaz, a drugi na desnoj strani se zove Jakin. Ovo vodi ka verovanju da su osnivači naseobine bili članovi Bratstva.

Po drevnom običaju, kralj je uvek imao pokrivenu glavu, a njegovi podanici nikada nisu pokriveni u njegovom prisustvu. Američki običaj Velikog Majstora lože da nosi kapu kao simbol njegove vlasti je rezultat tog drevnog običaja.

"3 PUTA 3 '- U drevna vremena stepen učenika je uglavnom prevladavao u prvim ložama, jer ni jedan Brat nije mogao biti uzdignut bilo gde osim u Velikoj (Grand) Loži, a samo nekolicina su imala tu privilegiju. Stoga su imali samo jedan znak, jedan hvat i jednu reč, a ova tri predstavljalo je počast (Honor). Ali članovi Velike Lože su imali tri znaka, tri hvata, i tri reči, i zbog toga, tri puta tri su nazvani Velike počasti (Grand Honors). "

Najranije poznato pojavljivanje slova "G" unutar uglomera i šestara se može naći na fotografiji bakropisa u delu "Slobodno zidarstvo - putovanje kroz ritual i simbole" od Kirk MacNulty-ja. Godina koja se vidi na bakropisu je "5776", za koju mi masoni znamo da je 1776 u standardnom datumskom obliku. Još jedno vrlo rano pojavljivanje je na livenoj bronzanoj ploči od Pola Rivira iz 1796. Do godine 1800. u toj kombinaciji simboli su se pojavili u Engleskoj uvezeni na keceljama. U jeziku nekih zemalja, slovo "G" ne stoji ni za "Bož" ili "Geometrija", tako da nije deo njihovih osnovnih simbola masonerije.

Sveta Knjiga mora biti otvorena na oltaru pre nego što masonska Loža bude otvorena. Slobodno zidarstvo se ne bavi doktrinama, dogmama, sektama ili denominacijom, već samo "prirodnom religijom oko koje se svi ljudi slažu". Stoga Sveta Knjiga i se naziva V.S.L. ili Volume of Sacred Law - Knjiga Svetog Zakona. Ukoliko je član lože Hrišćanin, Musliman, Jevrej ili Budista, Knjiga Svetog Zakona njihovog uverenja je otvorena na oltaru. Knjiga Svetog Zakona je simbol volje i učenja Velikog Arhitekta Svemira – imena pod kojim svaki mason može obožavati to Božanstvo i u koje on polaže svoju veru i poverenje.

Ispitivanje kandidata za stručnost u prethodnom stepenu prvi put je uvedeno 1850. u Luizijani.

Obred savršenstva (The Rite of Perfection) koji je nastao Francuskoj u prvoj polovini 18. veka je uveden od strane Velike Lože Francuske u Bordou, u najstarijem pokrajinskom masonskom centru u Francuskoj.

Ben Frenklin je objavio prvu masonsku knjigu godine 1734, to je bio reprint Andersonove Knjige konstitucija.

Tokom perioda kojeg je Španija bila pod vlašću generala Franka, Slobodno Zidarstvo je bilo zločin i masoni su zatvarani na broj godina odgovarajući njihovom stepenu koji su posedovali.

Obligacija i Zakletva: Obligacija je obećanje koje daje kandidat članovima svoje lože i Bratstvu. Zakletva je izjava "Tako mi Bog pomogao!" koja prati Obligaciju.

Reč " Freemason - Slobodni zidar " pojavljuje se prvi put u Statutima engleske koji datiraju od 1487. Termin Majstor Mason se prvi put pojavio preteći ime Viliijama Orčarda iz Magdalen Koledža 1479.

Izvor <http://www.masonicfacts.org/>.

Sa engleskog preveo i adaptirao Br. D.P.

DVANAEST TAČKA RITUALA 1. STEPENA

Sledećih 12 tačaka rada lože 1. stepena u uskoj je vezi sa Starim zavetom i hebrejskom Biblijom ili *Tanakom* jer predstavljaju 12 sinova Jakova, trećeg patrijarha ili "oca" jevrejskog naroda, sina drugog patrijarha Isaka i Rebeke i unuka prvog patrijarha Avrama i njegove žene Sare. Od 10 plemena i teritorije koje su zaposeli stvoreni je Izrael, a plemena Jude i Venjamina tvorila su Judeju.

U slobodnom zidarstvu, doleđene tačke čine simboličku celinu putovanja kandidata kroz 1. stepen Jovanovske lože i uglavnom su u poučnoj suprotnosti sa događajima koji su u Knjigama Mojsijevim navedeni u odnosu na Jakova i njegove sinove. Smatramo da se u simbolici Jakova i njegovih sinova krije velika mudrost slobodnog zidarstva prema psihologiji učenja i sveukupnom sticanju znanja kroz sredstva simbolike. Ritual 1. stepena je, zapravo, korekcija surovog, „neobrađenog“ delovanja profanog sveta na one koji u njemu žive i samo njime se rukovode. Uz bratsku pomoć, inicijantu se ukazuje na svu pogrešnost grubosti i surovosti profanog i svu blagodet spoznaje sebe i bratskog saveza u cilju mira i čistote odnosa prema svojim bližnjima. Na početku duhovnog putešestvija, učenje na negativnim primerima, uz simboličko ukazivanje na njihovu suprotnost, jeste upečatljivije od fluidnog i vančulnog, verbalnog nauka samo pozitivnih primera. Dakle, ovo su faze rituala 1. stepena:



1. OTVARANJE LOŽE:

Simboličku nosi pleme Ruvima, prvorođenog sina Jakovova – aluzija na naviranje snage, začecje i rođenje prvog sina. Bez otvaranja, tj. fizičke i duhovne snage ne bi bilo lože.

2. PRIPREMA KANDIDATA:

Simbolizuje ga pleme Simeonovo, jer je Simeon pripremio sredstva za masakr stanovnika grada Šehema (današnjeg Nablusa u Palestini) kao osvetu za obeščašćenje sestre Dine od strane princa Šehema. Simbolizam nije potpun, ali izražava slobodnozidarsko užasavanje od surovosti, predstavljeno tim događajem. Kandidat se tu lišava svih predmeta od metala.

3. IZVEŠTAJ Pripremajućeg Majstora:

Odnosi se na pleme Levije. Po legendi, Levija je nagovestio svom bratu Simeonu masakr Šehema. Slobodno zidarstvo osuđuje surovost prema bespomoćnom narodu. Pripremajući majstor izveštava braću o pripremljenosti kandidata, koji dolazi u miru, bez metalnih predmeta i spreman da se podvrgne ritualu koji će dobronog čoveka na dobrom glasu usmeriti u pravcu moralnosti i humanosti.

4. ULAZAK KANDIDATA U LOŽU:

Simbolizuje pleme Judino, jer je ono bilo prvo koje je prešlo reku Jordan. To je aluzija na prelaz kandidata iz divljine mraka u zemlju svetla i slobode.

5. MOLITVA I/ILI GOVOR STAREŠINE:

Simbolizuje pleme Zavulon jer su molitve i Jakovov blagoslov dati iz poštovanja prema prijemčivosti Zavulonovog brata Isahara da prihvati nauku, pomoć i usmeravanja vođe.

6. CIRKUMAMBULACIJA (obilaznje oko radnog tepiha u centralnom delu lože)

Odnosi se na pleme Isahara, koje je, budući pomalo neambiciozno, trebalo



posebnog vođu koji će ih uvesti u isti rang sa ostalim plemenima. To su tri putovanja i simboličke spoznaje vatre, vode i zemlje, kao i vođstva starešine.

7. PRILAZ SLOBODNOZIDARSKOM OLTARU:

Simbolizuje pleme Dan. Pokazuje nam da bismo trebali da, ne časeći časa, prilazimo istini i svetosti, a ne idolatriji, kako je to činilo pleme Dan.

8. OBAVEZA:

Odnosi se na pleme Gada i aluzija je na svečanu zakletvu Jeftaja, sudije Izraela i člana tog plemena, zakletvu koja se mora ispoštovati po svaku cenu. Naime, Jeftaj zamoli Boga da mu da pobjedu nad neprijateljem, a Bog mu to podari pod uslovom da mu, po povratku sa vojevanja, prinese na žrtvu prvo ljudsko biće koje mu iz njegove kuće pred oči izađe. U Knjizi o sudijama o tome se kaže: "A kad se vraćaše Jeftaj kući svojoj u Mispu, gle, kći njegova izađe mu na susret s bubnjevima i sviralama; ona mu beše jedinica, i osim nje ne imашe ni sina ni kćeri... (11:34) A on joj reče: Idi. I pusti je na dva meseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva devojашtvo svoje po gorama. A kad prodoše dva meseca, vrati se k ocu svom; i on svrši na njoj zavet svoj koji beše zavetovao. A ona ne pozna čoveka..." (11:38-39)

9. POVERAVANJE MISTERIJA SLOBODNO ZIDARSKOG SAVEZA:

Simbolizuje ga pleme Asira, jer su tom plemenu darovani svi plodovi slobodnozidarskog znanja. To je upoznavanje inicijanta sa tajnom reči, hvatom, ritmom kucanja, učeničkim korakom.

10. INVESTITURA JAGNJEĆE KOŽE:

Odnosi se na pleme Naftalima, jer je tom plemenu Mojsije dodelio naročitu slobodu u proročanstvu: "Naftalima Gospod naklonošću svojom siti i obasipa blagoslovom svojim. Zauzmi zapad i jug!". Inicijant prima kecelju od jagnjeće kože, simbol mira, čistote i humanih vrednosti.

11. SVEČANOST U SEVEROISTOČNOM UGLU:

Odnosi se na pleme Josifovo i njegova dva sina, Jefrema i Manasiju, poglavara dvaju

plemena. Josif, koga su njegova braća prodala u ropstvo, dolazi sa svom mudrošću po kojoj je poznat u profanom svetu i biva prihvaćen i blagosloven, kao i njegovi sinovi Jefrem i Manasija, od strane ostarelog Jakova. Iako drugorođeni, Jakov stavlja Jefrema ispred Manasije jer u njemu vidi bolju perspektivu za narod Izraela.

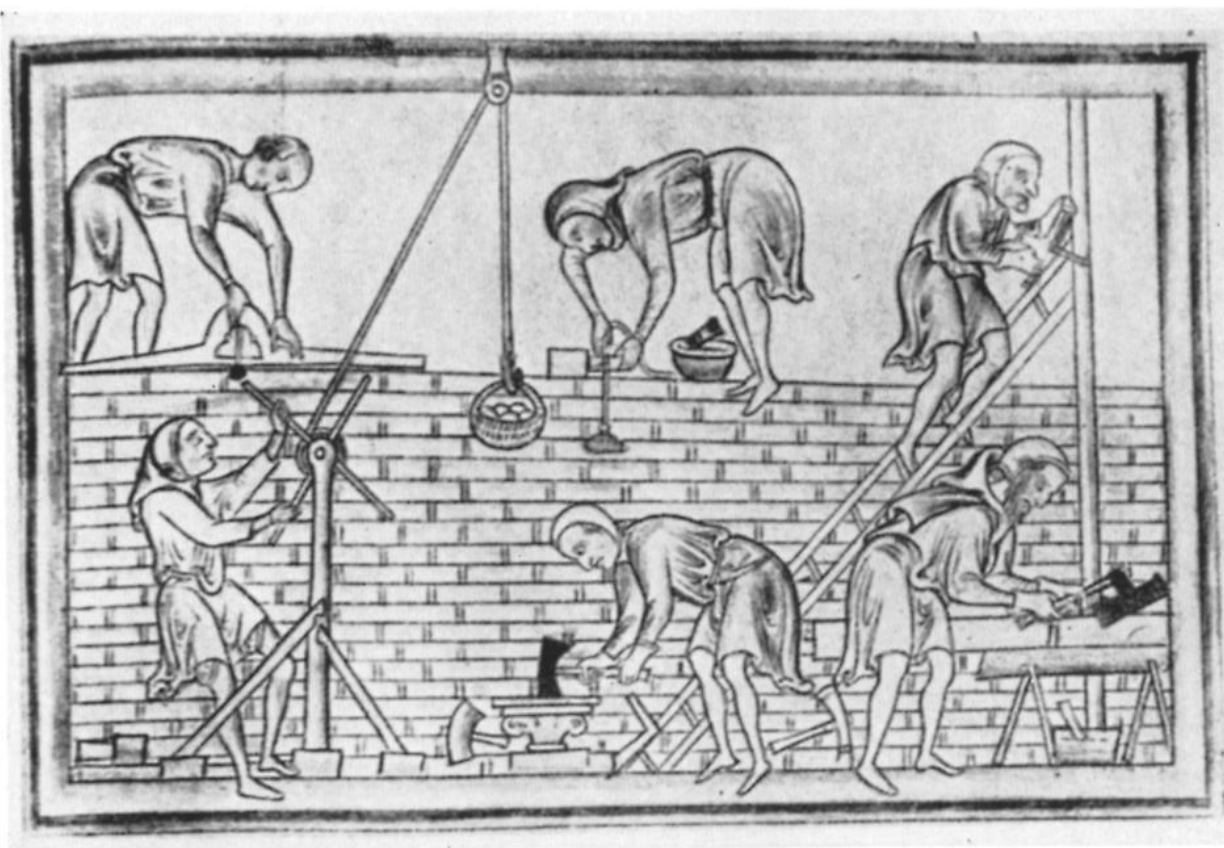
12. ZATVARANJE LOŽE:

Odnosi se na pleme Venjaminovo, najmlađeg sina Jakova, dovodeći tako njegovu snagu do smiraja.

Sa engleskog preveo i dopunio Br. K.H.



JEDAN, DVA, TRI ...



1.

„Dokopa se neki namjernik čekića. Podigne ga, zagleda, baci u zrak, prati pogledom kako udara o kamen pri zemlji. Frca sitno na sve strane, i po njegovoj nozi. Ljutito ga odigne, vrti u ruci, ne baci ga već zadjene za pàs, možda posluži. Nedaleko odatle naiđe putnik na dlijeto. Jednako zagleda u nj, prazna pogleda, no ne baci ga, osta mu u ruci, te nastavi hodajući dalje. Ne gledajući pred sebe opali golom nogom po kamenu, te refleksno udari onim što mu je u ruci, dlijetom, po kamenu. Zabole ga ruka od udarca, a sitno od kamena mu opet raskrvari nogu.

Ista reakcija od oba alata, zlo i naopako, same nevolje. Od bijesa mu se oba nađu u rukama, dlijeto lijevo a čekić desno...gleda!

Kuc, kuc, jedno o drugo, pa jednim pa drugim po kamenu, lagano, Hm! Položi dlijeto na kamen, čvrsto stisne lijevu ruku, promisli, zamahne lagano desnicom i čekićem po dlijetu zada odmjeren udarac. I gle, skoro planiran komad kamena se odvali. Nastavi tako dalje i dalje, no spusti se noć. Odloži alat, gotovo nasmijan i zadovoljan zaspe, jedva čekajući da svane kako bi njegove zamisli oko kamena, ugledale svjetlo dana! Osjeti neizmjernu ljubav prema još nezavršenom, a planiranom djelu.”



2.

„ ... od sinoć do jutra mnogo toga se dogodilo u svijesti našega namjernika. Usnuvši san, vidio je čuda neviđena: razne građevine, hramove, majstorska djela od kamena pod zvijezdama, mnoge umjetnike, slikare, pjesnike i glazbenike kako slijede djela muza i naučnika.

Ugledavši jutarnje sunce, protegne se, baci pogled na stranu i vidi čekić i dljeto. Još mu se miješaju dojmovi sna, promišlja kako s alatima dosegnuti snove! Uzme dljeto između palca i kažiprsta, a ono se zaljulja, hvatajući okomicu. Proširi pogled te zamijeti kako je dljeto usporedno s drvetom u blizini... čista okomica na tlo! U mislima drvo mu se predoči kao stup, stub, zid... kao u snu.

Odmah zatim uhvati čekić u drugu ruku, jednako kao i dljeto, s kladvom prema dolje, očekujući što će mu to pokazati. Kad se prestao ljuljati, čekić svojim kladvom poklopi horizontalu obzora. To odmah ukaže na grede, razne nosače, stubišta... vezano za prethodne okomice, nastaju građevine, kao u snu!

Pogledavši na kamen od jučer, uhvati ga tuga, toliko toga viđenog, toliko toga željenog, a još ni osnovni kamen nije uglađen.

Sjedne, sabire misli, volja, um i želja, ovdje su. Mjere ispravnog kozmičkog djelovanja, pod pravim kutom jednakosti, nivele, također. Pa, gotovo je sve tu što je potrebno kako bi gradio elemente građevina.

Odmah se prihvati nedovršene kocke, odredi okomice i ravnine, uskladi prave kuteve u svim pravcima djelovanja. Toliko ga obuze ljepota rada da mu snage ne nedostaje...

Kad zastane odmoriti se od napornog rada, začuje da zvukovi obrade kamena ne prestaju! Odloži alat i krene u smjeru zvuka. Kad je zamaknuo iza stijene, ugleda nekolicinu ljudi kako se muči lupanjem po kamenju. Došavši bliže, oni ga pogledaše, a on im ukaže na način držanja alata, koje nisu koristili ispravno te ih podučio kako valjano ravnati stranice kocke.

Tako su, zajedno u radu, dočekali kraj dana. Taj dan bio je ispunjen do maksimuma, napravili su toliko lijepih kocki da su o tome pričali dugo u noć. Neki su već razmišljali kako slagati zidove uzduž i uvis, pod kutom da se ne uruše!”

3.

„ ... dok su još svi spavali, naš pomoćnik ustane, pogleda oko sebe, zadovoljno se nasmiješi kad je vidio koliko gotovih kocki ima. Odšeta kroz šumarak do obližnjeg jezera podno visokih planina. Odjednom shvati kakav je red ustrojen oko njega, kako je priroda savršeno usklađena, od male travke do najviših vrhunaca, od mrava i pčele do jastreba na nebu. Savršeni sklad. Sve funkcionira samo po sebi ... samo po sebi? Nemoguće, netko to mora voditi, upravljati! Uhvati ga nemoć, kako, što, zašto, ... toliko zna, a ništa ne zna, klone od nemoći na travnatu ledinu.

Neznajući ni sam koliko je dugo tako ležao, osjeti kako ga sigurna ruka podiže i privija u naručje. Čuvši na uho nježne riječi, otvori oči i ugleda svijet ljepši nego ikad. Sve je isto, a ipak nije. Tada obrati pažnju na osobu koja mu je još uvijek držala ruku. Iz očiju mu sijala iskra Mudrosti, blag pogled pun razumijevanja i znanja. Teško je bilo ne poslušati ga.

Pitao ga je o svemu, od prvih dana do danas. Njegov prijatelj i brat pokazao mu je kako sve djeluje po Zakonima božanskog Stvoritelja, kakav je pravocrtan put po Knjizi Sv. Zakona, kako su naša djela bilježena i promatrana te koje su granice polarnosti pojavnog svijeta i kako se u tim okvirima kretati ne zanemarujući Njegove naredbe.

Tada mu majstor uruči alate kojima može postići upravo ovo, prije izrečeno. Špagu na šiljku, olovku i šestar. Prije nego je krenuo svojim putem, Majstor mu dadne crtaču tablu i podučio ga kako da koristeći ove alate, konstruira građevinu i izvede njenu gradnju, kako bi izgledala isto kao i one u njegovim snovima. Za uspomenu i dugo sjećanje pokloni mu mistriju, zidarsku žlicu te ukaže na sastav veziva koje će žlicom nanositi između ulaštenih kocki, gradeći Hram, duhovni Hram vječnosti.

Nije mu dugo trebalo da organizira Rad, kad se vratio među svoje pomoćnike i učenike. Ubrzo su postavljeni temelji i Hram je rastao iz dana u dan.

Mnogi su krenuli njegovim putem. Mnogi su Hramovi izgrađeni. Mnogi su već na Vječnom Istoku!”

Br. E. Z. L. „Hermes“ – Or. Zagreb



ne samo DOJMOVI

Ovu uvodnu rečenicu pišem na kraju, kad sam pišući o svojim impresijama recepcije sam konačno shvatio na što se ti dojmovi svode: moja je inicijacija, kao duhovni događaj koji je zauvijek presudio moj život, za mene bila *intenzivno tjelesno iskustvo*. Pokušat ću obrazložiti ovu naizgled začudnu misao onim redom kojim su moje misli tekle kad sam počeo zapisivati natuknice što su tvorile skicu ovog crteža:

Alfa i Omega, početak i kraj

Sve o čemu ću govoriti, o čemu pišem, a što mi se zbilo, dogodilo se između dva repera, koji su za mene Alfa i Omega ukupne simboličke drame inicijacije, međaša koji naoko nisu odveć vidljiv rub zbivanja, ali ga svejednako kao mjera ograničuju i neminovno tvore svako reflektirano iskustvo masonskog učenika: svako iskustvo koje je o sebi promislilo - a samo je reflektirano iskustvo autentično iskustvo, jer se inače ni ne može konstituirati kao iskustvo, ostaje li ne razini neposrednog dodira sa stvarnošću – mora dospjeti do te instance već na početku: mora u toj drami u kojoj uzima učešće upoznati i njen i svoj početak i kraj. Početak i kraj koji za neofita nisu isprva pregledni: oni mu se ukazuju tek post festum, kad u miru, u duhu, cijeli taj put ponovi, kad o svemu što je vidio i uglavnom čuo, a u čemu je sudjelovao, razmisli. Jer, gdje je početak tog uvođenja u ritual, a gdje kraj? Recimo da je ulazak u mrak početak, a odlazak iz Lože kraj, ali, ima li nešto što se u tom rasponu bitno zbilo kao početak i kraj, kao mjera te stvari preko koje ni sama stvar ne može? Rekao bih da sam ja imao sreću, možda rijetku, a možda se ona svakom nadaje na naročit način, da mi se odgovor ponudi izravno, u obraćanju časnoga brata. Br. T. mi je rekao: *Sada si mason i to ti više nitko ne može oduzeti*. To je početak. Kraj pak, on pada u rečenicu: *Pregaču ćeš sa sobom ponijeti u grob*. I tu, na tom mjestu, nešto ritualno, nešto formalno, postaje sadržajno, postaje stvarno: sama forma inicijacijskog rituala postaje njegov sadržaj, i time nešto simboličko u isti mah postaje realno: ja sam stvarno postao mason i, zaista, tu ću pregaču sa sobom ponijeti u grob. I tu, na tom mjestu kruženje hodočašća prestaje biti ritualno i postaje moj život: sveto je posvetilo svjetovno, profano je dotaklo sveto. Ritualnost je u ciklizmu, a u kruženju ložom postao sam svjestan da moja ljudska drama postajanja masonom koincidira s ciklizmom simboličke drame neofita, da je ta ritualna poistovjećenost života i koreografije recepcije postala simbolom: simbol je ono što znači, veli Schelling, i shvatio sam da se ovdje uistinu s mojim životom zbiva nešto što je po taj život presudno: ta inicijacija nije bila samo znak, postala je u isti mah realnost, i ono što je njoj uslijedilo,

finalna opaska da sam sada mason i da mi to više nitko ne može oduzeti, te da ću pregaču sa sobom u grob ponijeti, bilo je imanentno ritualu: postajao sam sasvim svjestan da je ovaj početak kraj drame mojih napora da to i postignem, a da je kraj tih nadanja istinski početak kudikamo ozbiljnijega rada no što sam to izvana pretpostavljao. Ako o dojmovima treba, prvi je dojam bio taj: *silne ozbiljnosti*.

Povjerenje u jednog: vodič

Ono bitno, na početku, bilo je ono što nisam vidio: jasno, *mrak*. Jest, znam ja te lekcije odlično, o tom iskonskom mraku koji je tohu va bohu, o toj tami što se sterala nad bezdanom, ali ovdje je mrak postao tjelesan, i tu počinje moja *somatizacija inicijacije*: ja naime imam visoki tlak, i gubljenje orijentacije i provokacija srednjeg uha bila je okidač nevolje koja je porodila veliki dobitak. Vi znadete da je soma sema, da je tijelo grob – iako to nije ni Pavlova ni moja teologija, ta antička pa gnostička pa katarska mistika pročišćenja – i ako se ovdje radilo o mojoj metanoji, o nekome preporodu i uskrnuću iz mraka neznanja u svjetlo ili sjeverni polumrak spoznaje, moram kazati da me je ta moja grobna tjelesnost, jer mene tlak stalno iznova opominje da sam samo čovjek – dopustite samoironiju, ali to je jedini zdrav način da se rugam bolesti – i da ću kao prah završiti, zapravo paradoksalno senzibilizirala za jedno od najupečatljivijih duhovnih iskustava moga života. Ono naime što sam vidio, ono svjetlo što se s *Flat lux!* za mene u Loži iznenada rasvijetlilo, olako bi bilo opisati razumijevanjem moje novonastale pozicije: toga *biti mason*. Kudikamo svrsishodnije jest postupno to iskustvo razložiti kako je nadolazilo u etapama koje su privikavanju očiju na svjetlo novoga svijeta prethodile; vratimo se na kronološki početak puta: mrak dakle, gubljenje orijentacije i boravak u Dvorani izgubljenih koraka koji u tom ritualu nikako nisu sasvim izgubljeni. Recimo, ja nisam htio pogledati kroz zavjesu van, znati gdje sam, zabrani sam to sebi, jer je to jedini način da se postupi časno, po prvi puta u predvorju novoga Svijeta, u novom Društvu, u Novom životu: nitko me ne bi vidio, ali time bih iznevjerio i sebe i braću i smisao svega što se zbivalo: ostalo, atmosfera, mirisi, Biblija, psalmi i *memento mori*, bilo od manjega značaja: sve je to prizivalo moje znanje, svu izvornost utiska posredovalo je moje dotadašnje duhovno iskustvo, moje davnašnje lekcije, teološke i ikonološke, moji studiji, i ta radoznalost koja je bila prije intelektualna no duhovna, koja se pitala zašto baš ovi psalmi oko 130-toga nadalje a ne neki drugi, postupno je ustupala mjesto onim impresijama koji su se utiskivali u vosak moga pamćenja po prvi puta: otkrito rame, poderana



čarapa koja me je podsjetila na Hegela, konopac oko vrata što me paradoksalno, pomalo morbidno veselo (jer je konačno počinjao real thing) i istovremeno kontrapunkt nevjerovatne ozbiljnosti: svi s kojima sam dolazio u dodir, unatoč svojim godinama, odavali su autentičnu, nehinjenu, izvornu ozbiljnost, ozbiljnost koja me je zatekla, koja je dolazila, nesumnjivo, iz njih, ali i iz nekog izmještenog žarišta, izvan njih samih, iz neke točke koja na sve ovo baca svjetlo prigušeno kao govor braće i sestara s kojima sam prvi puta došao u kontakt. A onda dolazi to oslanjanje na drugog, taj osjećaj nevjerovatne prisnosti: nisam znao, nagađao sam, koliko me ljudi gleda, i u jednom trenutku oćutio sam nelagodu: morio me je tlak, bio sam možda više no drugi opterećen svojom karnalnošću koja je odvrćala pažnju, i takav sam se zabrinuo da ne ostavljam dojam teturajućeg, dojam možebitne nervoze, neugodan dojam, sve u svemu. U tom trenu rame brata koji me je vodio za mene je zaista, doslovno, bilo spasovan oslonac, ne u smislu vođenja u i upute o pravom smjeru, već u smislu elementarnog ljudskog kontakta, dodira koji me je umirivao: kao da sam bio nekako neobično spokojan kad god bih dodirnuo svoga vodiča. Bilo bi sada lako kazati: psihopomp, i evocirati razne avatare Beatrice i inih vodiča duša, ali ovdje, u drami o kruženju moje duše, kruženju kojemu je - a eto, ta mi se misao javljala - moguće ime i enciklopedija, jer je smisao te riječi *en kyklos paideia*, u sebi kružeće obrazovanje, pa otud i drugi spomen na Hegela, ja sam više no logikom te duševne spirale bio zaokupljen fenomenologijom duha, cum grano salis, to jest: tjelesnošću koja me je čas morila, čas krijepila: svaka postaja, zaustavljanje pred Starješinom ili oltarom, svaka riječ, bila je kao čaša vode tijekom maratona, jer sam u međuvremenu, kao maratonac, bio zaokupljen borbom sa samim sobom, s pitanjem hoću li naprosto izdržati do kraja, u čemu možda i jest i smisao toga kruženja: u borbi sa sobom samime, zar ne, u kojoj možda i nije smisao pobijediti, nego je izdržati sve. Nije li to ta gigantomahija koja je psihomahija? Tu je zaista moja stvarna muka pratila simboličku: *Opres!*, povik Br. M., nije bio samo simboličko upozorenje. Bilo je stvarno. Načinimo elipsu: pogledavši, osjetio sam intenzivnu *prihvaćenost*: nisam gledao znatiželjno samo ja; vidio sam u očima braće jednaku znatiželju: ja sam gledao isprva koliko je tu ljudi: potom tko sve prisustvuje, a mene su opet gledale oči koje su bile redom nasmijane, i koje su gledale kako doživljavam taj

novi svijet, kako po prvi puta gledam u svome životu nešto što nikada nisam vidio, a toga se života tako bitno tiče. Mislim da je to silno čudo inicijacije: mi stvarno, jer uistinu ćemo pregaču ponijeti u grob, *po prvi puta u svome životu vidimo presudnu odluku svoga života u svojoj njenoj ceremonijalnoj svečanosti i veličajnosti*. Čovjek rijetko kada u svijetu vidi ono što je nutarnje, ono što tvori njegov svijet duha: ovdje je taj svijet u svom svečanom ruhu sjedio sa svih strana svijeta, gledajući me nasmiješeno, kao kad se gleda



novorođenče. *Biti i nekom pripadati*, rekao je Kafka. Ja sam po svojoj prirodi, a i socijalno, ekstremno pristupačna, druželjubiva, inkluzivna, ali istovremeno jednako tako ekskluzivna osoba: Iako u svoje društvo pripuštam sve ljude, ali vrlo teško sasvim puštam u intimu svoga života bližnje. Takve osobe često su same. Stoga pripadati slobodnom zidarstvu za mene je značilo uvijek jedno: pripadati dijakroniji, onoj vertikali koju tvore i Voltaire i Friedrich II i Washington i Mozart; manje sam računao na sinkroniju, na suvremenike, oprostite, ali iskreno priznajem. U dvorani u kojoj sam po prvi puta ugledao ono što je sada moje najintimnije, po prvi sam puta osjetio enormnu privrženost svima koji su se tu zatekli, osjećajući beskrajno iskreno i snažno prihvaćanje. *Prihvaćenost*, eto dojma.

Vjerovanje svima: postanak malim

Ta zaokupljenost sobom u trenutku stjecanja povjerenja u okupljene za učinak je imala obrat u svoju protivštinu: kako je jenjao napor, kako je prestajala okupiranost sobom, tako je odjednom nahrupio nenadan osjećaj *nevažnosti moga imena*: sve ono što sam izvan ovog Novog svijeta pedeset godina bio, pa i zato jer me većina okupljenih nije poznavala i nema nikakvu predstavu o meni, bilo je nevažno, odjednom - i meni. Postalo je važno jedino to da sam na neki način gol, da sam čovjek bez ikakvih drugih svojstava, da nemam nikakve stečevine, ni zasluga, ni titula, jer stvarno, većina za njih i ne zna, a ipak, unatoč tome, tako mi se radosno smiješe: sestre iz Slovenije koje se nećkaju pa onda ipak uzimaju riječ, govore, taj čudan završetak: *Rekao sam!*, to iskreno čestitanje, i taj osjećaj da sam silno malen, da sam neznatan, jer sam odjednom ovdje na početku, u društvu onih koji su već dobrano na putu odmakli, mora da su odmakli, vidi im se po ruhu, ali bez obzira na to tako me dobronamjerno prihvaćaju i s takvom ljubaznošću oslovljavaju. Po prvi puta nakon vojničkog glajhšaltunga osjetio sam se neznatan, što tamo simbolizira često ošišanost na nulu, ali za razliku od očaja toga osjećaja nihiliranosti, ovdje sam osjetio da biti samo čovjek u društvu ljudi koji to doista jesu, jest neopisivo ugodan osjećaj. Dojam da biti biće svedeno na svoju zgoljnu bit, biti *čovjek naprosto*, biti najmanji među ljudima nije neugodan doživljaj, rijetko bih to priznao prije toga, bio je dobar osjećaj.

Znaci i simboli, liturgijski metež

Svidio mi se konopac, iskreno sam priznao. Ja sam i inače Got, pa mi se svidjelo i ono odrubljivanje glave, *vrat prerezan*, da pravo kažem, iako mi se ni za živu glavu ne sviđa povod tomu: naročito je efektan onaj beskrajno duhovit lirski dodatak o pijesku pličine i plimi i oseci, koji tako romantično umiruje potencijalnog izdajnika. O tome ću napisati i zaseban rad. Što mogu, volim takve scenske

efekte, i moram priznati da me je izostanak nekog lijesa ili skrajnje gotskog rekvizita razočarao; lubanja mi je bila odveć očekivana i rutinska. Ono što me se najviše dojmilo, u tom smislu, desilo se u trenutku najvećeg napora: kad mi je bilo najteže, kad sam bratu s lijeve strane šaptao da mi je loše i da me muči tlak, sjedeći u onom položaju u kojemu bih naredio da se odvijaju sjednice Sabora i Vlade, držao sam lijevom rukom a desnom pritisnuo, bojeći se da mi ih netko ne otme, u tom trenutku zaista tri najdragocjenije stvari na svijetu. To je sada između mene i Boga, i nadilazi čak i povjerenje između mene i braće i sestara: u tom trenutku da mi je netko pokušao uzeti Knjigu, Šestar i Kutnik, ne bi u tome uspio. Imao sam dojam da ih držim istovremeno dječje, čvrsto, s takvim egoizmom da bih briznuo u plač da mi ih bilo tko ma i pokuša uzeti iz ruku, a opet silno brižljivo, kao kad majka drži dijete, ili još bolje: otac, on je nespretniji. U tom trenutku, ako vrijeme dočaramo prostorno, a prostor slikom, nalazi se težišnica u kojoj se sabirala sva težina mog duhovnog iskustva: to ti jesi, glasila bi šifra toga iskustava. *U tom trenutku biti mason bilo je fizička činjenica*. Sve što se događalo prije i poslije, sva znanja o simbolici cipela ili logično objašnjenje prisutnosti pijevca koji najavljuje zoru koja je buđenje, pa čak i ono *Fiat Lux!* koje je presudno u cjelini predstave i kroz svu složenost simbolike, ali i kroz naročit značaj za stupanj učenika, bilo je manje dojmljivo: to držanje novoga života u svojim rukama, ta haptička izvjesnost ostvarene želje, nezaboravna je i jedinstvena kao okus jagode ili osjećaj blizine mora: *prostruji tijelom*. I tu bi možda i trebalo stati, jer tu sam na početku: tu mi je na kraju krajeva postalo jasno da je moj doživljaj duhovnoga puta koji sam ritualno prelazio posve tjelesno iskustvo, da somatiziram tu duhovnost, da je put koji moja duša prolazi u svom spektaklu novih simbola, znakova, u nužnoj liturgijskoj pometenosti Benjamina u susretu s preobiljem formulaičnih prizora, gesti, riječi, zakletvi, kretanja, mirisa, slika... u konačnici prostora i ljudi u njemu, stvaran put moga života, i da se u mom životu nepovratno, ireverzibilno zbila promjena koja sasvim stvarno, a ne samo ritualno taj život mijenja na neočekivan način. Časnom Bratu Darku rekao sam par dana potom, tek kasnije shvativši i do pojma dovodeći tu promjenu, da je njena prva i najveća konzekvenca u mom životu – *Šutnja*. Molim vas da mi na riječ vjerujete da se ne igram riječima: ako je nešto presudno slobodnozidarsko motto moje učeničke inicijacije, onda je to: Tace, onoga *Audi, Vide, Tace*. Odjednom sam, prihvaćen, usred te ozbiljnosti shvaćajući svu dramatičnost rituala koji sam prošao, počeo o svemu šutjeti. Ne mislim tu samo na šutnju o svemu što sam vidio i čuo, što sam doživio. Mislim i na neobičan popratni efekt da već danima ni ne pišem, iako to gotovo cijeli život činim svakodnevno. Sve do ovog zapisa, kad sam prvi puta, pa i samome sebi, o tome što mi se zbilo progovorio.

Br.R.B. L. „Hermes“ – Or. Zagreb



VRAT PREREZAN



Uvod

U bilješkama jedne od knjiga koje učenik dobije na čitanje kako bi se uputio u osnove Slobodnog zidarstva, kaže se: „U nekim Ložama, na riječi „vrat prerezan“, jedan od članova prijeđe svojom rukom preko kandidatova vrata: ponekada i mačem. Grozan primjer posljedica koje su uslijedile nakon kršenja ovoga načela predan nam je u obliku priče o Hiparhu, Pitagorejcu koji je iz jada i srdžbe prekršio više društvenih dužnosti. Na njega se počelo gledati s najvećim gnušanjem, bio je izbačen iz škole kao najzloglasnija i napuštena osoba; i grob je bio podignut za njega kao da je umro jer je bio smatran mrtvim u očima načela, vrlina i Filozofije. Sramota i nemilost koji su pravedno popratili tako velik proboj istine i vjernosti, doveli su tog jadnog nesretnika do takvog očaja da je ispao sam svoj krvnik. Čak i sjećanje na njega izazivalo je zgražanje, do te mjere da su mu uskraćeni pogrebni obredi i ceremonije uobičajeni za to vrijeme. Umjesto toga, tijelo mu je prepušteno da leži na pijesku pličaka otoka Samosa, kako bi ga izjedali grabežljivci. – Theo. Phil., svezak I, str. 246-7.3“

Bizaran izbor teme mog trećeg rada, ovo: *vrat prerezan*, ili jednostavno: *izdaja kao konstitutivni koncept masonstva*, ovako sam objasnio Starješini i Bratu D.: zagledan u te svoje dojmove o inicijaciji koju sam prošao, shvatio sam da sam davno napisao masonski rad ni ne znajući da to činim: on je dapače i objavljen, i sad bih ga adaptirao. Ne činim to da bi meni bilo lakše, jer meni pisati nije teško, nego zato da bi braći bilo zanimljivije. Rad je to naime o onome: *Vrat prerezan!* O – izdaji.

O tome će ionako rijetko tko napisati rad, pa je to tim zanimljivije, jer, uostalom, *izdaja* dotiče Priču našega Reda. Ona je njen inherentni i neizostavan dio. Kao što bez Jude nema Krista, tako je i u priči o Hiram Abifu koncept izdaje konstitutivan. Iako prerezan

vrat ima, kako mi tvrde, sasvim striktno kabalističko značenje vezano uz Drvo života, budući da je porijeklo ove plime i oseke i pličaka u sasvim drugoj priči, onoj pitagorejskoj, koju sam, velim, uz ine primjere već objavio, mislim da ne bi bilo zгорега napisati ovakav rad.

Dakle, evo ga:

Priča

Priču o Hiram Abifu bilo bi ovdje nepristojno prepričavati; pretpostavlja se. Ono što bi trebalo kazati jest da iako njena uloga u trećem stupnju nije puno starija od 250 godina - prvi zabilježeni spomen je u 1723. godini – sama je hiramička legenda, čini se, kudikamo starija: Graham rukopis tako spominje događaje iz trinaestog stoljeća, ali i slične legende povezane s Noom i Bezalelom, koje koriste isti dramski obrazac: u njemu, konstitutivan je uloga izdajnika, da bi priče kojih je konzekvenca, između ostaloga, i Izgubljena Riječ, uopće bilo. Ovo je ne samo tekstualna, nego i alegorijska, simbolička, no i ontološka razina rasprave o smislu utemeljujuće slobodnozidarske naracije.

Ta razina ima svoj odraz i u sociopolitičkoj, egzoternoj, ali i u ezoternoj, unutarnjoj povijesti slobodnoga zidarstva. Ta se zrcalina nahodi u onome *da masoni rade u sigurnosti*. Nastajući kao odgovor na ekstremnu razinu nasilja u engleskomu društvu koliko i prethodnu potrebu da se klasno različiti sjedine i kao slobodni ljudi bratski izjednače te tu pojavu prevladaju, slobodno zidarstvo od početka je suočeno s osporavanjem takve ideje i izravnom ugrozom. Stoga Dvernik, recimo, ili po engleski tyler, odnosno krovopokrivač, stavlja zadnji crijep, time zatvarajući objekt u kojemu se rad održava: mjera je to opreza i rada u posvemašnjoj ilegali. Već i ta simbolika zatvaranja lože svjedoči o opasnosti: ne samo o opasnosti od izvanjskog, profanog svijeta, već i o opasnosti od izdaje onog nutarnjeg, masonske tajne ili tajne o masonima vanjskomu svijetu. Očito, masonstvo ima i u svojoj srži i u povijesnom zbivanju svoje sudbine svijest o izdaji, ali i unaprijed uračunat moment vlastita osporavanja, involviran moment svoga nihiliranja: kao što tri izdajnika pokušavši saznati Tajnu nužno moraju odigrati ulogu da bi alegorijske drame o Hiram Abifu uopće bilo, tako se i tajna – ne samo kao feudalni preostatak tradicije, jer za razliku od građanske dihotomije javno – privatno, feudalno poznaje dualitet javnoga i tajnog – u praktičnom smislu čuva kroz povijest slobodnog zidarstva gotovo kao samoreferencijalna: tajna je tajnoga društva samo njegovo postojanje; paradoks je u tome da je svojevrsna izdaja što se za tajno društvo uopće zna, mada je upravo to znanje ono koje omogućuje postojanje tajne: ta, zar nije prva tajna sama činjenica postojanja takvog društva? Tko čini to društvo, koja mu je svrha, oko čega se okupilo, to je za javnost



tajna, koja se umnaža, kao *mise en abime*, sržnom tajnom o Izgubljenoj Riječi. Ergo, dijalektika tajne i izdaje u masona je od presudne važnosti, i stoga je već ta Prapriča Slobodnoga zidarstva spominje kao konstitutivnu. Donosim par primjera klasične obrade te teme: dva antička, jedan biblijski i, konačno, jedan arhetipski.

IZDAJA

No, dok drugi apostoli jednostavno nisu uspjeli shvatiti svoga učitelja, Juda je imao drskosti pretpostaviti se da je on shvatio svrhu Krista potpunije nego Krist.

Thomas de Quincey Dva primjera klasične starine

2. svibnja 2008. godine umro je najomiljeniji hrvatski filozof, Marjan Cipra. Na svome blogu, Vaseljani, napisao sam *In memoriam*, između ostaloga spomenuvši i legendarno prvo Ciprino predavanje po povratku na fakultet: „...pun amfiteatar, Cipra u crnoj perlerini, sluša se valcer, a on obrazlaže trotakt, Marsilia Ficina, pitagorejce i kako iz onoga hen nastaje pola, korijen iz dva, neodređena dvojina - mnoštvo! Hippasus iz Metapontuma otkrio je da je taj broj iracionalan, ali, Hippasus iz Metapontuma otkrio je i ine tajne pitagorejaca: bratstvo mu je za života podiglo nadgrobni spomenik! Jedan je trokut dozivao drugi: hipotenuza koja je neodređena dvojina ubrzo je presijecala katete čineći hipotenuzu inverznog trokuta i odjednom je pred nama stajao Solomonov pečat! Tu je negdje u dvoranu ušao korpuskularni Marsilio Ficino...“.

Te večeri Cipra je spomenuo i Hipasov kraj, literariziravši ili eufemiziravši ga: kazao je da je Hipasu Bratstvo podiglo nadgrobni spomenik za života; nije rekao da su ga utopili u moru. Zbog izdaje.

Užasne, i užasavajuće izdaje.

Evo o čemu je riječ:

Grci su poznavali jedan od temeljnih matematičkih pojmova: sumjerljivost dužina. Danas bi osnovnoškolski učitelj matematike kazao da su dvije zadane dužine duljina a i b sumjerljive ako postoji broj r veći od nule tako da su a i b cjelobrojni višekratnici od r . Hrvatski kazano, sumjerljivost dužina znači da je omjer njihovih duljina racionalan broj. Ali, isti ti stari Grci znali su i za postojanje nesumjerljivih dužina. Tu u povijest ulazi spomenuti Pitagorin učenik Hipas: oko 430. godine prije Krista, Hipas je shvatio da osnovica i dijagonala kvadrata nisu sumjerljive dužine, jer je omjer njihovih duljina korijen iz dva, a taj je broj – iracionalan. Naravno da su pitagorejci na sam spomen mogućnosti postojanja iracionalnih brojeva posve poludjeli, ali su se ubrzo stavili u pamet i otkriće počeli čuvati kao najstrožu tajnu. Naravno, cijela ta matematička afera u oblačnom Metapontumu ima i svoju metafizičku pozadinu: taj banalni pravokutni, jednakokrani trokut sa stranicama 1 i hipotenuzom koja je korijen iz dva, zapravo je prikaz Pada: emanacije Jednoga u Mnoštvo. Očito, stvar postaje

ozbiljna: Hipas je svjetini odao Tajnu nastanka svijeta. Obrazloženje - da ne odbijam čitatelja kojega je neka nenadana radost odbila od metafizike – možemo sažeti na sljedeći način: Pitagorejci uče da je u temelju svega Monada, broj Jedan. Monada nije broj već princip, počelo i načelo izvan naše sublunarne sfere. U nju, Jedan emanira umanjujući se: Dva nije dvostruko više od Jedan, već dvostruko manje! Monada se unizila, kao što se četiri stoljeća kasnije Riječ ponizila do karnalnosti i Božanstvo do muke Križa. Očito, riječ je o Padu, o Iskonskom grijehu, o diobi Jednoga na Dobro i Zlo. Jedno se ponizilo do Neodređene Dvojine, do Mnoštva, zapadajući u kal grijeha.

Obrazlažući ovo učenje izvan pitagorejskog ezoteričkog kruga, Hipas je počinio neoprostiv grijeh veleizdaje: osporio je ne samo sam temelj Pitagorina nauka, razglasivši postojanje iracionalnih brojeva, nego je unio u Svijet nemir, navevši na pomisao na njegovu nepopravljivu nerazumnost.

Bratstvo koje će iščeznuti u pokolju, udavilo ga je u moru. Ili mu je, kako je Cipra rekao, za života podiglo nadgrobni spomenik. Svejedno – kaznilo ga je kao izdajnika.

Stoga ne čudi da se za Hipasa iz Metapontuma gotovo ni ne zna: izdajice ne vole ni oni koji od njih imaju koristi. Čovječanstvo tu nikako nije iznimka: ta, ljudski je rod ionako prirodna aberacija.

Drugi primjer, naravno, rimski je, štoviše rimski koliko to samo može biti: tiče se okultnog imena Rima, i onoga koji ga je razglasio, dakle izdao, najkulturnijem među onima koji nose togu, kako ga je oslovio Ciceron – Kvinta Valerija Sorana.

82. godine prije Krista, u godini svoje smrti, taj je rimski pjesnik i gramatičar bio *tribunus plebis*, narodni tribun. O Soranovoj smrti i izdaji piše Servije; spominje ga i Plinije Stariji kao i Plutarh; navodno da je Soran tajno ime Rima odao u svome djelu *Epoitides*, pod nerazjašnjenim okolnostima i, najvjerojatnije, iz političkih motiva. Varo govori o tome da je razapet na križ, što je malo vjerojatno, jer je nesretni Valerije ipak bio tribun. Opet, pitanje je je li kao tribun uopće mogao znati tajno ime Rima. Jedni govore da je to ime bilo Amor; drugi, ne manje neuvjerljivi, da je to ime Angerone, tajanstvene božice zaštitnice Rima i čuvarice njegova tajnog imena, čija se statua, s prstom na ustima, nalazila u hramu Volupie, božice užitka. Znati nečije tajno ime, značilo je starima imati moć nad imenovanim, osobom ili gradom, svejedno. Rimljani bi se zakleli na slučaj Kartage, u prilog ovom vjerovanju.

Zapravo, vjerovanje je starodrevno, a studenti kunsthistorije tu lekciju nauče učeći o Egiptu: evokacija imena je magijski čin: zaziv imena izaziva odaziv imenovanog, koji se podčinjava onome koji baca čini. Strah Rimljana od izdaje tajnog imena grada bio je razumljiv: sam se Valerije Soran iz Ostie čudio kako Rim i dalje stoji na svojih sedam brežuljaka, unatoč njegovoj glasnoj izdaji.

Nesretni Valerije Soran imao je više sreće s posthumnom slavom: za razliku od Hipasa, Valerija Sorana pamtimo, makar kao izdajnika. Dokaz je tome i priča 'Tri tumačenja Jude'.

Čujmo je ukratko.



U obranu Jude

Thomas de Quincey piše da dok drugi apostoli jednostavno nisu uspjeli shvatiti svoga učitelja, Juda je imao drskosti pretpostaviti se da je on shvatio svrhu Krista potpunije nego Krist. U spomenutoj priči J.L.Borges ovaj motiv varira do briljantne hule: „Bog je dokraja postao čovjek, ali čovjek do gnusobe, čovjek do prokletstva i bezdana. Da nas spasi, mogao je odabrati bilo koju od sudbina što pletu kolebljivu mrežu povijesti; mogao je biti Aleksandar ili Pitagora ili Rurik ili Isus. Odabrao je najgoru sudbinu: bio je Juda.“

Zamršena i dosadna teologija kojoj je jedina svrha pojmu sina dodati obilježja zla i nesreće? Moguće, ali i besmrtna apologija izdaje koju nije moguće prepričati svojim riječima, a da je ne okrnjimo; poslušajmo je u izvorniku:

„Nakon stanovitog Nijemca, de Quincey je iznio teoriju da je Juda izdao Isusa kako bi ga primorao da objavi svoju božansku narav i pokrene široki ustanak protiv rimskog jarma. Runeberg predlaže metafizičko obrazloženje. On najprije umješno naglašava izlišnost Judina čina. Napominje (kao Robertson) da za prepoznavanje učitelja, koji je svakodnevno propovijedao u sinagogi i činio čudesa pred tisućama ljudi, nije potrebna izdaja jednog apostola. Pa ipak, tako se dogodilo. Pretpostavka da je posrijedi pogreška u Svetom pismu ne dolazi u obzir; pogotovo ne dolazi u obzir mogućnost da se u najznačajniji događaj svjetske povijesti uplete slučajnost. Ergo, Judina izdaja nije bila slučajna; ona je bila predodređen čin koji zauzima tajanstveno mjesto u ustrojstvu otkupljenja. Runeberg dalje razvija misao: kad je postala tijelom, prešla je iz posvudašnjosti u prostor, iz vječnosti u povijest, iz bezgraničnog blaženstva u mijenu i smrt; da bi se uzvratilo toj žrtvi, trebalo je da jedan čovjek, u ime svih ljudi, podnese istovrsnu žrtvu. Taj je čovjek bio Juda Iskariotski. Juda je jedini među apostolima naslutio skrovitu božansku narav i užasnu nakanu Isusovu. Riječ se ponizila dotle da je postala smrtna; Juda, sljedbenik Riječi, mogao se srozati na potkaziivača (najgori prijestup što ga dopušta gnusoba) i stanara neugasivog ognja. Niži poredak zrcalo je višeg poretka: oblici na zemlji odgovaraju oblicima na nebu; mrlje na koži zemljovid su nepromjenljivih zvijezda; Juda, na stanovit način, odražava Isusa. Stoga onih trideset srebrnjaka i poljubac; stoga dobrovoljna smrt, da lakše stekne vječno prokletstvo. Tako je Nils Runeberg razjasnio Judinu zagonetku.“

Dante će Judu staviti u deveti krug Pakla; da podsjetimo, tu su izdajice koji su zaleđeni u ledu: izdajice rodbine, izdajice političkih kolega, izdajice gostiju, izdajice dobročinitelja. Cijela ova izdajnička ekipa, lišena oprosnica, boravi u ledu rijeke Kokit, rijeke jadikovanja. Naime, nakon pobune zlih anđela protiv Boga, Lucifer je padom na Zemlju u Jerusalemu otvorio pukotinu u obliku

lijevka. Lučonoša je na dnu Pakla, gdje mašući krilima izaziva zamrzavanje rijeke Kokit. Pola mu je tijela u zaleđenom jezeru. Lucifer ima tri glave i u svakoj žvače po jednog od najvećih svijetskih grešnika: Judu koji je izdao Isusa, Kasija i Bruta koji su izdali Julija Cezara.

Borges za Judu ima više razumijevanja: Valerije Soran umro je jer je razglasio tajno ime Rima. Kakvu je bezgraničnu kaznu on sam zaslužio, zato što je otkrio i razglasio užasno ime Božje?

Ako literatura ima ma i najposrednije veze s Istinom, kazne se ne bi trebao bojati samo Runeberg. Borges nije vjerovao u Raj i Pakao, iako je o potonjem napisao briljantne stranice. Pretpostavimo, ipak, na tren da je njegova opaska o Runebergu utemeljena: a što ako je Jorge razglasio užasno ime Božje?

Lučonoša

Zanimljivo je uvijek iznova objasniti gdje se to u Bibliji smješta Pad i otpadništvo Lucifera: tohu va bohu, tama koja se stere nad bezdanom, to je mjesto. Poslije stvaranja, onoga *generatio*, i prije obnove, onoga *regeneratio*, događa se *degeneratio* stvorenog. No što se zbiva s tim Lučonošom, koji je iz gordosti poželio biti na mjestu Boga? Kakvu to sudbinu ima Praizdajnik, onaj koji je iz taštine odbio Ljubav božju, izdavši njegovu milost?

Jednom davno učili su me da u hebrejskom dočetak *—el* označava i plodnost, kreaciju: imaju ga svi arhanđeli: Rafael, Mihael, itd... Iako su po definiciji čiste inteligencije, spomenuti su i kreativni: regbi, stvaraoci su, doduše ne kao Stvoritelj, ali, nalik njemu.

Satanel, padom, gubitkom ovog *—el*, nije više u poziciji stvarati: stoga može biti teolog, ali ne i umjetnik! Satan je i dalje inteligentan, ali neplodan, jalov, i to je njegov osobni pakao. No Lucifer čuva nešto zajedničko svim izdajnicima: neku perverznu volju da vječno želi zlo, a čini dobro. Ili je ta volja u samom činu pervertirana, pa se neki dobar naum promeće u zločin?

Jer, vidite, na zgradi Oca Domovine nalazi se baš jedan takav anđeo lučonoša. Zar nije indikativno da je baš ta zgrada u proteklom desetljeću bila Dom za koji su bili spremni dečki u crnim košuljama?

Hoću reći, čudno je to s Anđelom Prosvjete, Lučonošom i Iluminatorom: u cinična vremena poput današnjih, kad Ideologija zna svoju laž i kad se usprkos tome ponašamo kao da ne znamo što činimo, u vremena prosvijećene ideologije, da cinizam nazovem njegovim imenom, anđeo zaštitnik postaje upravo Lucifer: donosioc svjetla, koje baca novo svjetlo na stvari, zaštitnik je svih otpadnika i izdajnika, onih koji su do jučer snivali zlo, a sada bi uznastojali oko općeg dobra. Sasvim primjeren Anđeo za zla vremena.

Br.R.B. L. „Hermes“ – Or. Zagreb

ELEK GOŽDU

Prvi starešina somborskog slobodnozidarskog venčića FILANTROPIJA, osnovanog 06. februara 1897.

Rođen je 1849. ili 1853. godine u mestu Erči u centralnoj Mađarskoj u rumunsko-mađarsko-srpsko-makedonskoj porodici, ali je detinjstvo proveo uglavnom u Temišvaru. Tu je stekao i osnovno obrazovanje, gimnaziju je završio u Miškolcu, a prava studirao u Budimpešti. Po završetku studija, posvećuje se pisanju, prvo kao saradnik lista „Nezavisnost“, a kasnije postaje zapažen kao vrstan pripovedač. 1880. godine mu se štampa prvi roman „Zlatokosa žena“, a dve godine kasnije i „Magla“, koji oduševljava ne samo širu čitalačku publiku već nailazi na odličan prijem i kod kritičara.



Karoly Kernstok, Portret Eleka Goždua, 1905.

1885. godine vraća se svom originalnom pozivu položivši pravosudni ispit, tj. istovremeno je položio i sudijski i advokatski ispit, za šta se u tadanjoj Mađarskoj dobijala titula doktora. Tu titulu Goždu nikad nije koristio ispred svog imena, navodno zbog

toga što je ispit polagao sa jednim kolegom, blago rečeno „ograničenih moći shvatanja zbilje“, pa se zarekao ako taj „kolega“ ikad položi ispit, da on svoju titulu nikad neće koristiti. Kako je to bivalo u svim vremenima, tako i tada. „Kolegi“ su snažni vetrovi podrške razvili jedro, te je glatko položio doktorski ispit, a Elek, budući čovek prav i od reči, držao se obećanja koje je sebi dao sve do 26. maja 1919., dana kada se iz Temišvara uputio na večni Istok.

Te 1885. godine „prekomanovan“ je u Belu Crkvu gde postaje zamenik tužioca, gde se upoznaje sa slobodnim zidarstvom. Vraća se u Budimpeštu gde biva iniciran, navodno u loži Demokratija, istoj onoj čiji članovi 1890. postaju Đorđe Vajfert, Andra Đorđević, Stevan Mokranjac i beogradski advokat Tihomir Marković. 1889. godine u svojstvu kraljevskog tužioca odlazi u Erdelj, u Karansebeš, a 1892. vrši istu dužnost u Temišvaru. Te godine, štampa mu se zbirka od 9 pripovedaka „Tantal“. 1908. godine Elek Goždu piše svoju prvu dramu, „Polubog“, koja mu se premijerno izvodi u somborskom Narodnom pozorištu. Delo je bilo znatno ispred svog vremena, pa nije nailazilo na takav oduševljen prijem kao njegovi romani i pripovetke. Njegova druga drama, „Karijera“ izlazi u obliku knjige i nije se nikad izvela na sceni.

Krajem 19. i početkom 20. veka postojala je neka „tajna veza“ između Temišvara i Sombora, pogotovo na polju prava i literature. U temišvarskim listovima često se pisalo o Somboru, a mnogi predstavnici zakonodavnih vlasti iz Temišvara premeštani su u Sombor. Tako i Goždu dospeva u Ravangrad, kako Sombor još nazivaju, kao kraljevski tužilac i predsednik suda 1897. godine. Imao je tu i neke korene. Iz „Monografije grada Debrecina“ saznajemo da se njegov praded, Anton Goždu, vinarski trgovac, iz Miškolca doselio u Sombor 1725. godine. Podaci potiču iz „Miškolcske grčke kompanije“. Elekov otac Đorđe bio je upravitelj dobara grofova Sinva i Vipfen, ali je na prilično nepoznat način, navodno usled dve elementarne nepogode, izgubio svoj imetak, pa se kao siromašak, ali čovek na dobrom glasu, odselio u Erči i oženio lepoticu Anastaziju Margo, devojkicu sa solidnim mirazom ali preštedljivu, poreklom iz bogate trgovačke porodice, i sa njom izrodio sina Eleka i tri kćeri.

Dolazak Goždua u Sombor unosi veliku živost u kulturni život grada i pospešuje odnose između pripadnika raznih nacionalnosti i veroispovesti. Zahvaljujući svojim vezama, u somborsko pozorište



dovodi poznate glumce i predstave, te organizuje izložbe vrsnih umetničkih dela iz budimpeštanskog Muzeja lepih umetnosti, izložbu dela srpskih slikara, kao i prezentaciju ikonostasa temišvarke Saborne crkve koji je izradio Konstantin Danil. Prijatelj je sa Lazom Kostićem, Veljkom Petrovićem, Dr. Radivojem Simonovićem, Đulom Revickijem i glavnim inženjerom županije Đurom Stankovićem, član je Istorijskog društva bačbodroške županije, koje 1897. broji više od hiljadu redovnih i počasnih članova, sa Dr. Janošem Duhonom, prvim starešinom somborske lože Budućnost, u koju se unosi svetlo 22. novembra 1908. godine, osniva Slobodni licej i drži mnogobrojna predavanja iz umetnosti i književnosti. U toku njegovog devetogodišnjeg boravka u Somboru, grad počinje da se budi iz letargije u koju je u zadnjoj dekadi 19. veka zapao. Koliko je Goždu uložio energije u uzdizanje i oživljavanje somborske kulturne scene, ne ostavljajući mu vremena za pisanje, svedoči i činjenica da je u Somboru, za sveg svog boravka, napisao samo 4 pripovetke.

Elek Goždu je bio prvi starešina venčica Filantropija, a kasnije i zamenik starešine lože Domoljublje u Baji, kuda su se mnogi somborski slobodni zidari „preselili“ 1903. godine. Po odlasku iz Sombora saraduje u časopisu SVLM „Istok“.



Spisak članove SZ venčica Filantropija (br. 5 - Elek Goždu)

Kao ličnost, bio je tih, usamljen, koračao je čvrstim, ali odsutnim koracima, udubljen u misli, čudeći se duboko u sebi tom

nepreglednom mnoštvu koje juri glavom bez obzira u fatalnu površnost. Bio je tako prohladnog srca, toliko rezervisan u tom dobu samozadovoljnih verbalno-junačkih hvalospeva da su se svi koji su i nameravali da osuju paljbu na njega po bilo kom osnovu, osetili razoružani i bez municije. Hteo je da postane pisac, a postao je i više od toga – prometejski plamen jedne perspektivne sredine kojoj je oduvek falilo samopouzdanje. Bio je čovek istine i činjenica, trezvenih pogleda na sebe, okolinu i budućnost. Iako je u poznim godinama kroz pesme otkrio pritajenu, neostvarenu svoju ljubav prema Ani Vajs, učinio je to elegantno, bez šerbetske romantike onako kako samo jedna nadasve iskrena i integrisana ličnost to ume.

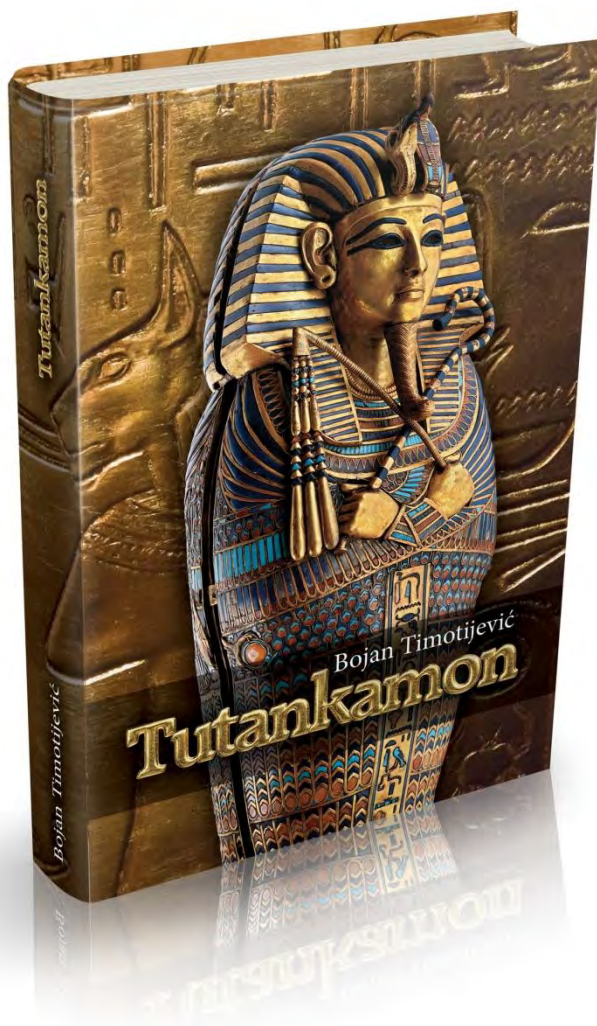


Naša bašta do Boga, korespondencija Eleka Goždua i Ane Vajs 1906-915

Br. K.H.



EGIPATSKI KOD



Stari i Novi Zavet potiču iz Egipta. Sve Biblijske ličnosti, direktno su povezane sa *lozom Tutmozisa*, koji je vladao između petanaestog i šesnaestog veka pre nove ere. Kralj David i patrijarh Abraham, bili su savremenici, koji su delili istu ženu, Saru, postavši preci Izraelskog plemena, blisko povezanog sa Egipatskom kraljevskom porodicom. U istom periodu, došlo je do velike religiozne i filozofske revolucije, kada je faraon *Akenaten* prepoznao moć iz različitih bogova, nebeskih manifestacija u svetlu *Atena* ili *Adonaia*, a njegov će naslednik *Tutankamon* identifikovati ljudski Duh kao deo večnog Duha Božijeg. Međutim svet tada nije bio spreman da deli njegovu viziju.

Nakon Amarna perioda, sećanje na ove velike lidere je u Egiptu potisnuto i kompletno zaboravljeno u Izraelu. Egipćani su restaurirali drevne kulture, a Izraelci su adaptirali Kananitske bogove poput *Aštoret* i *Bala*. Jedino tokom Vavilonskog egzila u šestom veku pre nove ere, osam vekova nakon smrti njihovog lidera, Jevrejski pisari restaurirali su *Mojsijevo-Akenatenovo* ime i njegovo učenje, još uvek poričući nasilnu smrt njegovog naslednika *Jošue*.

Egipćani su za razliku od njih, sačuvali sećanje na *Tutankamona-Jošuu*, povezujući ga sa *Ozirisom*, *Hermesom* i *Serapisom*, pre nego što su preuzeli ime *Isus*, prateći prevod Biblije na Grčki u Aleksandriji. Isus je ime dato Mojsijevom nasledniku u Bibliji. Dve odvojene grupe Jevrejsko-hrišćanski eseni u Judeji i Jerusalimu, i gnostici u Egiptu i Aleksandriji, bili su inicirani u Egipatske Misterije. 70. godine nove ere, padom Jerusalima, Egipatska Crkva, se podelila i u manjim grupama raširila Rimskom Imperijom.



Egipatski religiozni pokret postao je pretnja Rimskom autoritetu, ali je Aleksandrija uprkos tome ostala internacionalni religiozni centar. Kada su Očevi Rimske Crkve želeli da uspostave hijerarhijski eklezijastički sistem, bili su onemogućeni od strane političke moći Rima. Kako bi dobili blagoslov, poslušili su se lukavstvom, tvrdeći da se *Hrist* objavio svojim apostolima u telu, fizički a ne u spiritualnoj formi. Međutim, Sv. Pavle je u *Poslanici Galačanima*, jasno stavio do znanja da je njegov susret sa Isusom bio spiritualne a ne fizičke prirode. Međutim u sve se umešao Petar, objasnivši kako je on na čudan, misteriozan način bio oslobođen iz tamnice, usput obrazlažući svoj autoritet, koji je po njemu poticao od samom Hrista. To je Crkvenim Ocima u Rimu bilo sasvim dovoljno, da proglaše kako je Isus bio poreklom iz Izraela, rođen u Vitlejemu i razapet u vreme Pontija Pilata.

Plotomej I je uspostavio novi religiozni kult Serapisa, podigavši Serapeum u Aleksandriji, koji je postao njegov centar. Prevodom knjiga Starog Zaveta na Grčki, omogućilo se sagledavanje teološkog konflikta između Egipćana i Jevreja, što je rezultovalo definisanjem nove Hrišćanske teologije. Tako je Serapeum postao centar gnostičkog Hrišćanstva. Iz Aleksandrije se Hrišćanstvo proširilo do Rima i u druge delove Rimskog Carstva. Niko ne zna kako je Rimska Crkva uspostavljena. Niti to pominju rani Crkveni Oci niti drugi spisi, kako i na koji način su Hrišćani

stigli u Rim. *Seutonius*, Rimski istoričar, pominje dolazak sledbenika *Hrestusa*, tokom vladavine Imperatora Klaudija, 40-50. godine nove ere. Za vreme vladavine Nerona 54-68. godine nove ere, Hrišćanska komuna u Rimu dostigla je veliku brojnost. Ali opet, kako su u to vreme Hrišćani mogli da dođu u Rim?

Postoje samo dve mogućnosti, preko Jevrejskih robova iz Judeje ili iz Egipta, odakle su se Rimski vojnici vraćali sa odsluženog vojnog roka, ili dolaskom Egipatskog misterijskog kulta. Jedina moguća ruta jeste iz Aleksandrije. Misterije Serapisa i Izide došle su u Rim oko 100. godine pre

nove ere, a njihovi hramovi su podignuti u *Kampus Martiusu*, u neposrednoj blizini čuvenog Panteona. Na tom mestu danas, podignuta je Crkva *St. Ignacio*. Poput Hrista, Serapis je lečio bolesne, a poznato je da su prvi Hrišćani bili poklonici njegovog kulta, pa je tako bilo lako da prihvate i Hrista. Tokom prve polovine prvog veka, nove ere, kultovi Izide i Serapisa su u Rimu bili najpopularniji. Uprkos tome što je nova vera došla u Rim iz Aleksandrije, nije pomoglo zbližavanju dve Crkve, naprotiv došlo je do konflikta oko vodstva. Tek 200. godine nove ere, došlo je do uspostavljanja hijerarhijske institucije.

Kada su Gnostički hrišćani odbili da prihvate Rimski autoritet, Hrišćanski pokret se podelio na dve grupe, *Rimsku Pravovernu* i *Egipatsku Gnostičku*. Gnostički učitelji nastavili su da osporavaju novi pokret, tvrdeći da Rimski Crkveni Oci nemaju autoritet, a da je spasenje rezultat ličnog iskustva. Rimski Biskup, optužio je gnostike da su jeretici. Sukob Petra i Pavla, tako je zamenjen novim konfliktom između Rima i Aleksandrije. Aleksandrijski pokret je nažalost poražen za vreme vladavine Imperatora *Teodosija I*, kada je *Teofilus*, Aleksandrijski biskup uništio Serapeum, i religiozni centar imperije preместio u Vatikan. Aleksandrijska biblioteka je spaljena, svi spisi proglašeni jeretičkim a religiozni učitelji ubijeni i proterani. Deset vekova nakon ovoga, jedino su Biblija i Crkveno učenje dozvoljeni kao izvor edukacije i znanja.



Tako je Egipatsko poreklo Hrišćanstva sakriveno, nekih šesnaest vekova i više. Zaista hvala arheolozima, kopijama izgubljenog znanja poput *Svitaka sa Mrtvog Mora* i *Nag Hamadi Biblioteke* koji su ponovo otkriveni.

Sada je prava istorija iza Biblije razotkrivena.



ŽVAKANJE CRVENE KRPE

Kad Lučonoša krene kroz svet, na dodir njegove svetlosti bujaju šume, cvetaju ruže, niče sveža trava; ali on prolazi i nastavlja dalje, i kad prođe, senke ispune svaku napuklinu u srcu naše nade i vere.

Da bismo bili u prisustvu Svetla – Istine, moramo i sami postati Lučonoše. Postavlja se pitanje, ko je Čoveka ubedio u njegovu prosečnost, pa čak, da je ispod proseka, kada sva učenja antike ukazuju na to da Čovek poseduje onu skrivenu prirodu, onu skrivenu bit, ono mistično tkanje koje izmiče poimanju fizčkih očiju. Čovek je stvoren po liku božijem; pa ko je onda Čoveka učino medijokritetom. On sam, možda?

Filozofija starog doba bazira se na činjenici odvojenosti Čoveka od svog višeg bića. Ovu viševokovnu laž fabrikovali su, potkrepljeni finansijskim magnatima, svi centri moći kroz nama poznatu istoriju. Pa je Put ka Bogu, naš put Slobode, isključivo zavisio od posrednika, s jedne strane, i potpunog odricanja od telesne čulnosti sa druge strane. Ova laž izfabrikovana je još na početku ere Vremena, a svoju konačnu formu je poprimila s pojavom politizovanog Hrišćanstva. Formula krsta postala je izopačenje drevnih afro-atlantiđanskih misterija, a slika "ljudi patnje, bola i žalosti" jeste slika izopačenja ove formule, koju su centri moći nametali kroz vekove.

Istina je zamaskirana – zbog čega, s kojim ciljem i u kojem cilju...

Da li je tragalac za Istinom, isti onaj Čovek koji oseća neodoljivu žeđ svog Sopstva, da li je to isti onaj Čovek koji filozofira u toplini svog doma, zavaljen u fotelju ispred TV-a, čvrsto vezan egzistencijalnim i porodičnim obavezama, da li je to onaj isti Čovek koji unutar Lože zaziva božanska imena pokušavajući doseći Gnozu? Da li je to isti onaj tragalac za Istinom ili je vremenom popustio pod teretom svojih težnji, utišao zov svog Sopstva, sakrivši svoj rad pod odoru medijokriteta, dajući svom Sopstvu tek onoliko prostora koliko je neophodno za jednu pobožnu osobu.

Da li su oni koji tragaju za Sopstvom, naposljetku, prilagodili svoju potragu potrebama tzv. političko-ekonomskih centara moći, ili su ostali dosledni u beskompromisnom poniranju u Spoznaji, pa makar to značilo poništenje njihovih materijalnih oslonaca, ljubavnih iluzija, i sopstvenih ograničenja; pa makar u toj potrazi pronašli i samu Smrt.

Ko u nama kaže – ovde stani, pomisli na ženu, na decu, na imovinu...kada se jednom ego nađe pred poništenjem. Ovo poništenje nalik je na psihodelično iskustvu, kada jednom pređeš prag, ništa više posle toga nije isto. U suprotnom, mi svet

nastavljamo da posmatramo s tihim sufliranjem našeg kompromisa na putu poništenja ega.

Ovo je Novo Doba koje se odvija po planu Nebeske Lože. Ako su zvezde gore, na zemlji su to Probuđeni, pojedinci po kojima zalutali koordiniraju i naviguju svoj let kroz dolinu senki. Mi svi, najpre treba da pribegavamo, zakonu Slobode, a to bi značilo, da živimo ono što smo spoznali, da učimo iz lekcija evolucije, više da upoređujemo nego što sudimo. Jer kada sa nas spadnu sve maske ega, drugo ljudsko biće u nama može ogledati Lepotu sopstvenih težnji. Pitanje, koje se nameće svakome ko je stigao da se probudi pravog sebe, jeste; da li će taj neko imati hrabrosti, znanja i volje da živi ono što je spoznao, da bude apostol valastite spoznaje, prorok sopstvenog puta Slobode; i možda više od toga, da li će se uzdati u svoje Delo kao u promisao samog Nebeskog Plana. Odgovori na ova pitanja u mnogom mogu uticati na širi krug ljudi, naivo rečeno, možda na čovečanstvo u celini, jer u odgovorima na ova pitanja krije se tračak sudbine ljudi koji će, ili da budu vođeni ka viziji Smaragdnoh grada Nikole Tesle ili će svet skliznuti u koliziji društveno-političkih suprotnosti.

Spoznaja jeste poziv na stavljanje vlastitih popstignuća i talenata u svrhu i život jednog Univerzalnog Čoveka, jer naposljetku, samo onaj koji živi Spoznaju, doprinosi kolektivnom suočavanju sa avetima evolutivnog mulja iz kojeg je izraslo stablo Čovečanstva.

Čovek Novog Doba u svakom pogledu nadilazi svog prethodnika iz 20. veka u poimanju stvarnosti i do hiljadu puta više. Sa svakom novom generacijom napredak postaje drastičan, ali svaka nova generacija znači i to, da se Čovečanstvo udaljava od svog izvora. Ljudi postaju tehnološki napredniji, ali duhovno prazni i to predstavlja opasnost po svakoga, jer se Svet pretvara u roba tehnološkog napretka. Svuda oko sebe vidim mlade ljude kojima žice vire iz ušiju...ko se imalo razume u elektro-magnetnu, da tako kažem, filozofiju, upoznat je sa uticajem frekvencija na moždane talase ljudi. Nismo sveni da je KONTROLA već tu, ispred ekrana, na mobilnom telefonu, u mikro i nano tehnologiji, koja je u rukama upravo onih centara moći zbog kojih su naučnici pisali u šiframa, nastojeći da sakriju svoja naučna dostignuća, baš kao što je to primer u okultizmu, gde su mnogobrojne tajne skrivene pod okriljem alhemijskih alegorija od zloupotrebe profanih – ljudi sklonih zloupotrebi moći. A upravo ovakvi ljudi jesu izvršne sile centara moći koji nastoje vekovima da unapređuju ljudsko neznanje i podstiču život ljudi u tamnom vilajetu.

Ako se iko od nas upitao KO SAM JA, šta je suština Života, zna, da od odgovora na ova pitanja, najčešće, zavisi punoća i kvalitet



našeg življenja. Odgovori na ova pitanja su deo našeg najintimnijeg Sopsstva, unutarnje Spoznaje, bez koje, sva druga znanja su suvišna...informativnog karaktera. Probudeni Čovek zna da je energija sve, i on, pre svega, poseduje znanje stavljanja te energije u pokret, u svrhu, u cilj, dajući tako svojoj Volji oblik: on takođe zna, da ako ova energija nije kanalisana u konstruktivne i humane tokove, onda će ova energija biti kanalisana ili isprojetovana da ide tokovima destrukcije i negativnosti. U jednoj ruci bič Strogosti u drugoj palica Milosti – Čini čta ti je volja i to neka bude sav zakon!

Čovek koji je "lik boga" mora nastojati da otpečati unutar sebe božanske atribute. Otpečaćivanjem ovih moćnih pečata, probuđena moć ne treba da ga udalji od boga, ili učini poniznim, ili uplašenim, ili zaslepljenim svetlošću Istine koju je otkrio u sebi – naprotiv; on mora upotrebiti ove božanske darove i moći u svrhu uzdizanja svoje Duše do tačke koja ga čini Graditeljom i Vizionarem, onim kojemu je VID otvoren za očitovanje šireg spektra Stvarnosti. To je moć viđenja iznad očnog vida. Ovaj Novi Čovek neće strepeti od boga, od prirode, od ljudi – ne, On će biti glasnik i slika Neba na Zemlji, on će biti Svetlost prirode; brat ljudskom rodu koji još uvek boravi u dvoranama Tame. Ovaj Čovek svoje duhovne Istine neće upotrebljavati u svrhu porobljavanja, obmanjivanja i zastrašivanja, svoja tehnološka dostignuća On će staviti u službu produhovljenja zajednice i sveta uopšte, on će udružiti snage sa onima nalik sebi ne bi li omogućio stvaranje Hrama Živog Boga, on će boraviti u Tišini svestan svoje Snage, ali ispunjen Ljubavlju, i neće uniziti i povređivati druge samo zato što je on "viši", na posletku, kako viši da mrzi nižeg. On može i mora da ohrabruje druge da slede svoj Put, da otkrivaju Istinu za sebe, da ostvare moći božanskog unutar sebe i na svetlost dana iznedre Graditelja nalik njemu samom.

Na nama je da ubrzamo naš duhovni rast i idemo iskustvu u susret, jer to otpečaćuje evolutivne latentnosti i oslobađa veliki potencijal naše Duše, i mi se poput drveta granamo – rastemo. Svaka funkcija u Čoveku predstavlja jednu mogućnost koju Duša treba da ispolji i dosegne svoj maksimum. Na kraju, Čovekov život je zbir odnosa njegovih maksimuma i minimuma. Baš kao što i kod drveta u prirodi, nisu sve grane iste dužine i na istoj visini, one pri dnu su kraće, od onih koje stablo vuku ka vrhovima – visini, ali svaka grana krošnje drveta ima svoju funkciju i svoj prirodni položaj u odnosu na SIMETRIJU čitavog stabla. Tako i svako od nas mora raditi na ispitivanju svojih mogućnosti i naposletku pružiti odgovarajući maksimum. To je pravi smisao Svetog Rata.

Grupa razmišlja u okviru jedne ravni, pravolinijski odmerava i uređuje stvarnost. Ova ravan jeste HORIZONTALA poimanja i kretanja grupe – prostor i vreme dimenzija unutar koje se odvija tok stvarnosti. Iako je ova ravan više nalik na površinu jezera koje

reflektuje mesečinu, zbog uzburkanosti ovog polja stvarnosti, NEBO biva izgubljeno za pogled grupe unutar ove ravni života.

Ovu ravan čini nestabilnom pohlepa i ljudski interes: jer interes vodi ka zadovoljenju čula, čula vode ka strahu od gubitka užitka, strah od gubitka užitka vodi ka nagomilavanju bogatstva, nagomilavanje bogatstva vodi ka potrebama ekonomije, ekonomija otvara put ka malverzacijama, malverzacije su kalkulisanje sa Dušom, Duša se gubi u ispletеноj mreži interesa, a interes pustoši Svet, ostavljajući Čoveka ogoljenim, bez Duše, smisla i vizije.

Ako se unutar grupe pojedinac i probudi, to znači da je otvorio duhovno oko koje je uprto u Nebo; drugim rečima, stekao je direktno poimanje nebeskih tokova. On je faktor koji uspostavlja novu dimenziju prostor-vreme ravni. Probudeni pojedinac jeste sila Univerzuma kojom se uspostavlja VERTIKALA. On sam više nije deo grupe, u profanom smislu te reči, i na njega moći prostor-vreme dimenzije ne mogu uticati. On izlazi iz grupe, postaje pustinjač, jer ga je njegova lična vidovitost time učinila, ne više delom kritične mase društva, već Individuom. Postao je gospodarom sebe, koji po svemu nadilazi zakon interesa većine. On je, drugim rečima, izašao iz glavnog toka – i postao izvor za sebe. On je vuk u jagnjećoj koži koji dolazi u stado sa jevanđeljem slobode na usnama. On pobuđuje stado da potraži odgovore, stoga je on jeretik kojeg treba razapeti. Razapeti nosi krst, ali mudar ostaje prikriven, ostaje budan, na kojeg čarolije lažnih dogmi nemaju uticaj. Ovaj Probudeni poseduje ključ, poseduje viziju četvrtе kordinate – hipotenuze koja spaja vertikalnu i horizontalnu, to je njegova moć...3141593...

Stoga je naš put nepredvidivi put Zmije, mističan put koji je kroz milenijume protkan poput nevidljive mustre, u čijim čvorovima su upletene tajne vavilonskih graditelja, egipatskih hijerofanata, iranskih sufija, lutajućih jogija, semitskih mističnih rabija, i puteva svih onih mučenika Istine, koji se poput ptica zmije provlače između minareta muhamedanskog polumeseca i zvezde, koji nestaje u senkama hrišćanskih bogomolja, koji treperi nad plamenovima jevrejske Minore, i beščujno klizi među paocima budističkog Točka, nestajući pod sraijima šivaitskih sektii...

ANATEMA

Od malih nogu pričaju nam priče – o moralu, poučne priče o ispravnosti. Ovo smeš, ovo ne smeš. To nam se usađuje od najranijih dana. Idi utabanom stazom, ne skreći sa staze, jer u nesmostrenosti, vreba opasnost, vreba zli vuk. Od najranijih dana se deci usađuje strah od bauka. Čuvaj se – opasnost vreba!

Deca odlaze u obdaništa već sa tri godine, i već od tog momenta otpočinje sistematizovan način usađivanja konvencionalnih pravila. No, obdanište nije obavezno, pa ipak, ako dete ne krene u obdanište, teško da će moći uhvatiti korak sa

vršnjacima kada krene u prvi razred. Već sa šest, predškolsko je obavezno. Sa sedam polazi se u osnovnu školu. Do 18. godine trajaće usađivanje konvencionalnih pravila i znanja.

SISTEM STVARA KADROVE.

Obrazovani ljudi nisu potrebni sistemu. Sistemu nisu potrebni ljudi od znanja, već naprotiv, sistemu je potreban poslušan i oblikovan kadar po meri tradicionalnih načela vrednosti. Tako možete videti one čiji je zadatak da obezbede boljitak celokupnoj naciji, kako istu tu naciju podkraudaju obećavajući, lažući i svodeći veštinu politike na marketiške krilatice. Sve je ROBA. Zar nije i bog sam bio prodat za sitne pare?!

Dok sve što nije deo ovog glavnog toka, svodi se na priču o izgubljenom jagnjetu, priču o žigu zveri. No, nastavak priče o izgubljenom jagnjetu govori da se ono vraća stadu, ali ne više kao krotko i pitomo jagnje, već kao zli vuk. I lovci uz lavež pasa idu u hajku na vukove. Šta postade krotko jagnje? Divljina ga je učinila da postane zver, samotnjak koji slobodno luta proplancima i uteruje strah lovcima i stadu. Zar i Isus ne reče: "Traži i naći ćeš." Da bi pronašao čovek ono što za čim odavno traga – za sobom samim, za čovekom kojim je nekada bio, najpre treba da napusti granice utvrđenih pravila i zakona. Postavlja se pitanje, da li bilo šta može postojati izvan granica sistema, iza te beskarakterne mašinerije, iza tog prepetomobile ljudske uskogrudnosti? Postoji! ANATEMA.

Granice ovog sistema, jasno su ucrtane u moždane vijuge ljudskog roda. Koliko god milenijuma prošlo za nama da li je ijedna institucija poslužila svrsi za koju je osmišljena. Glavno načelo na koje se oslanja celokupna konstrukcija civilizacije ljudi jeste da se DOBAR pokorava, a da manje dobar nastoji da ugnjetava. I klatno se klati već milenijumima. Brak, školstvo, karijera, religijski stereotipi utiču na nas od malih nogu, postavljaju nevidljive granice između ljudi. Ove granice čuvaju MEDIOKRITETI – kule stražare svakog sistema.

Civilizacijska kolotečina pored svih vrednosti i nastojanja da se kroz vekove emancipira, na kraju krajeva, obična je povorka slepih i mrtvih.

"IZ KOLOTEČINE ISTUPIĆU HRABRO I USPAVANE SNE PROBUDIĆU TRAJNO."

Inkvizicija, lomače, vešala, odescanje glava, nabađanje na kolac, monstroznosti, da li su za nama, ili su se samo prikrije u nama, čekajući vihor rata da kao gladne zveri zaskoče žrtvu u ime neke, tobože, večne ideje. AUTOKRATIJA je trnovu krunu uzela sa glave boga i postavila je na glave nacija, i rekla: ispaštaj zbog USUDA.

"SMETI ZNAČI HTETI KADA SE ČOVEK USUDI DA POŽELI."

No, teško se usuduje onaj čije su želje PROGRAMIRANE. Drugim rečima, teško je pozeleti nešto više što nadilazi ljudsku potrebu za snom, hranom i seksom. Ove tri funkcije unutar bioritma čoveka jesu visina, širina i dužina njegove stvarnosti. Dok institucije braka, školstva i crkvenih nazora tu su samo da održe staleške razlike, a ne da potpomognu društvu u celini.

Baviti se pitanjem istinskih vrednosti obično je tračenje vremena. Koga još zanimaju utopijske ideje o nekom humanijem društvu. Takva pitanja su dosadna, a oni koji imaju takve tendencije bivaju pečatirani. Ali zato, raditi za sirotu nadnicu od osam evra na dan; raditi za GAZDE, i doprinosti njihovom već povelikom bogatstvu, neicrpna je tema tekućeg progressa. Ali je istina drugačija. Tek 30 posto društva oseća blagodeti života, dok kritičnu masu od 70 posto čine oni, kojima, ako ponudite;

- plivanje; 8 termina mesečno 3500din
- teretana: 1500-2000din mesečno
- muzej, bioskop ili pozorište; 5000din mesečno
- godišnji odmor za tročlanu porodicu 50000-60000din
- BUS Plus; 3000din mesečno
- Topli obrok: 10000/ 300din po danu

teško da će većina ove kritične mase duštva izdvojiti novac od svojih ionako mizernih plata, koja je u proseku 30000 dinara, za ove blagodeti života, koje bi po svakom standardu trebale biti dostupne svima. Zato uboga raja ide u dronjcima, slepa i bolesna, i čeka svog Godoa. Pa, nije li se i Hrist sam okružio bolesnima, sirotinjom, slepima i kljakovima; u takvom okruženju svako zdrav bi se osećao kao bog. Sarkazmu nikad kraja.

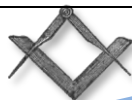
Ali zato, kada ovoj kritičnoj masi društva ponudite:

- 1gr spida 1000din
- 1gr heroina 2000din
- 2,5gr marihuana 1000din
- LSD 1200din
- Cigarette 200din
- Alcohol džaba
- Kladionice, realitije, FB zabavu

ona će utopiti svoju isfrustriranost, napetost i nezadovoljstvo kroz ogromnu potrošnju ovih dostupnih *instanata* zadovoljstva. GAZDE trljaju ruke. Sve se odvija po PLANU.

Veoma brzo, bistar čovek shvati, da u društvenom sistemu sve što je dobro, korisno, na kraju krajeva, zdravo po samog čoveka skupo i nedostupno za 70 posto društvene mase. Ali zato: sve ono najgore je dostupno po izuzetno povoljnoj cenii. To se zove PROGRAMIRANJE.

S druge strane, školstvo nije niti će, niti ima ljude koji su kadri izvesti bilo koju inteligentnu reformu. Ako takvih ljudi ima, oni



veoma brzo padaju sa lestvice društvenih položaja, jer kao što rekoh, sistemu nisu potrebni ljudi od znanja već poslušani kadar. Vi koji imate, i vi koji nemate decu; pitajte se, po čijem nalogu deca polaze u školu, tako što već u predškolskom ih forsiraju na učenje stranog jezika. Dete ne zna ni svoj maternji jezik, ali system ga već guši sa novim progresivnim znanjima koja samo guše prirodan razvoj deteta. Umesto da se deca prate od strane stručnjaka od najmanjih nogu i dogledno vreme upućuju, u skladu sa svojim sklonostima, u specijalizovana odeljenja u kojima će kroz obrazovanje steći ona znanja koja će mu na kraju i biti od koristi, system zatupljuje bespotrebni gradivom. Dete mora od prvog razreda da savlada 30 glasovnih simbola svog pisma – ćirilice, a usput da uči i pismo stranog jezika. To su dva pisma, velika slova, mala slova...što znači, dete mora ukupno da savlada 120 simbola u najkraćem roku. Ako ovome dodate da se u školama praktikuje samo pismena provera znanja, postavlja se pitanje da li su sva deca sklona takvoj proveri znanja. Da, to ne bude malo, pobrnuli su se prosvetitelji školstva, pa su u petom razredu uveli još jedan strani jezik. Roditelji iz straha da im deca ne prođu golgotu hipokrizije društva, decu forsiraju da budu "mali Bizmarci". Uz to; školstvo se pobrnulo da upozna buduće naraštaje sa dva stuba svakog društva; građanskim pravom – za one demokratski orijentisane naraštaje, i veronauku, za one koji teže tradiciji. No, niko niakada nije pomenuo pitanje uvođenje seksualnog obrazovanja, već po prilici – kad porasteš, značeš, deca putem interneta utoljavaju po porno sajtovima svoju radoznalost. Seks je u 21. veku tabu, bar na ovim prostorima. Ali, zato, sistem ne cenzuriše estradnu bulomentu porno-pevaljki i polupismenih establišment gurua, koji sa TV-a seju pamet i prefinjenost. To je PROGRAMIRANJE. Namerno zaglupljivanje i zavođenje buduće naraštaja u određenu društvenu masu – MEDIJOKRITETE.

Brak u svojoj ezoteriji je najsvetija zajednica. Niko ne kaže, da je život u zajednici lak. Oni koji poriču monogamiju, a veličaju poligamiju na istom su tasu neznanja. Ako je žena riznica likova, nemam nikakvih problema da sa njom provedem večnost. No, malo ko razumeva alhemijska načela koja prolonguje brak. Umesto da brak bude zajednica kroz koju par međusobno duhovno nadograđuje i sazreva i naposljetku nadilazi zemaljske okvire ljubavi; brak je pretvoren u dvogodišnju farsu za roditelje i prijatelje. Oni koji odluču da imaju decu – kao vid jačanja veze, što je u suštini pogrešno, veoma brzo shvate da sistem nema šta da im ponudi; bilo kakav program podrške mladim roditeljima. Ako ubrzo usledi razvod, deca odrastaju između dva roditelja, i odrastaju u ŠTA!!! U pukotinu, koja je nastala među bračnim parovima, biva impregnirana LGBT ideja, u koju nevidljivi donatori ulažu ogromne napore da zaživi kao dokaz demokratizacije društva. Ovakav tip demokratizacije društva na ulicu priziva ultradesničare i hrišćanske fanatike, koji su i sami daleko od pomišljaja da i sami osnuju svoje porodice i da se okrenu životu običnih pokornih vernika. Jer, valjda, po delu se prepoznaje vernik.

Ali u tim golobradim zanesenjacima, još uvek, nema hrabrosti za takvu promenu – postati roditeljem.

I onda shvatite, da se sve to odvija po PLANU kojeg su iskireirali oni iz kulis. Na ovaj plan, crkva ostaje nema. Crkva već godinama nije iznedrila dubokog mislioca, a kud i kamo, reformatora. Vrata hramova su širom otvorena, ali srca sveštenstva i svetih otaca su zatvorena, pusta i hladna; jer su slepi pored svih onih gladnih, bosih i prognanih, koji od njih iščekuju javnu kuhinju ispred svojih bogomolja, ako ne svaki dan, bar na one velike praznike koji slave život, ljubav i mir. Ništa, džipovi zuje...krst se klati.

TEO-REMA

Oni stoje iza IDEJE. Ova ideja je postala realitet, a njima je jasan način funkcionisanja ovog realiteta, jer su oni začetnici IDEJE. U tom svetlu oni poseduju znanje. Od kada je sveta, oni su bili oni pojedinci koji su se izdvajali od drugih svojim urošenim sposobnostima da spoznaju i proniknu u potrebe grupe iz kojih su potekli. To im je dalo prednost nad onima koji su i dalje ostajali vezani vezama i snovima grupe. Ovu svoju prednost onu su iskoristili za sticanje sopstvene koristi, jer njima su bili jasni njihovi lični snovi. Kroz ove snove su im došle vizije o ljudskoj prirodi – ne znanju. Njihovi umni kapaciteti su im omogućili da uobliče IDEJU u nešto što će postati vodiljom u budućnosti. Oni su stvorili sve *izme* i nastojali da prilagode istinsko učenje velikih duhova ljudi svojim sopstvenim ciljevima i IDEJI. Za svoj simbol su uzeli OKO u TROUGLU. Sada već kolutate očima. Ali, trenutak, samo. OKO je izvor slike. Ova slika je ograničena sa tri parametra: prostor (materija), vreme i ideja. OKO u TROUGLU¹⁴ je onda simbol SLIKE koju je moguće stvoriti, dizajnirati i oblikovati i na posletku projektovati u OVDE-SADA momenat. Ova moć ih čini DEMIJURGOM sveta, projektorom slike na platno ljudske svesti. Ova IDEJA je MEHANIČKI bog, a njegovi tvorci su KONTROLORI. Porazmislite o sudbini svih onih koji su se oslobodili moći kontrole ovog mehaničkog boga, i koji su nastojali da probude druge.

Oni će stvoriti takvu atmosferu u društvu, koja će podilaziti snovima ljudi kroz viziju opšteg PROGRESA, ali će iz senke, nastojati da tu viziju učine na staklenim nogama, tako, što će pothranjivati snove ljudi konstantnim strahom od gubitka ove vizije u vihoru sila haosa. U jednoj ruci palica misliti, a u drugoj bič strogosti. Ova moć im omogućava, da u manjoj ili većoj meri, osujete opstanak ideje opšteg progressa. To kod ljudi izaziva još

¹⁴ *Ne treba mešati sa Okom u Trouglu Adezata Velikog Belog Bratsva, reč je o zloupotrebi simbola od strane onih koji poseduju Znanje i Moć podno Bezdana – crnom bratsvu. Ove zloupotrebe se kroz istoriju pojavljuju u mnogim slučajevima, primer je hrišćanska predstava simbolizma Krsta.*



veću nesigurnost i angažuje da ljudski rod bude još krotkiji, da samostalno prinese svoje srce žrtvenom oltaru IDEJE. To znači, stvoren je MEHANIČKI bog za kojeg će ljudi raditi, živeti i umirati.

Države i nacije po PLANU, moraju postati stambene jedinice jednog nevidljivog zigurata. Unutar ovog zigurata mora vladati apsolutno uverenje u vladavinu ZAKONA koji brine o ljudima – stanovnicima ovog zigurata, i koji je u stanju da spreči sile haosa u njenim namerama. Kada se stekne utisak da je na snazi vladavina ZAKONA, iz prikrajka, dolazi udarac u leđa zakona u vidu terorističkog akta. Strah je opet među ljudima. U odsustvu izvora drugačijih ideja no što je to IDEJA mehaničkog boga, informacijski centri odašilju u etar već osmišljenu sliku. Ovi centri čine mrežu i predstavljaju nevidljivu kupolu ovog nevidljivog zigurata. Frekvencija je podešena i ONI imaju ulaz u kolektivni um čovečanstva. Ulaze, ostavljaju podesnu sugestiju, i neprimetno nestaju. Sugestija se aktivira u vidu društveno-političke realnosti kao eho njihove KOMANDE. Oni su GOSPODAR LUTAKA.

...TI SPAVAŠ, TI SPAVAŠ, TI SPAVAŠ...

I na kraju...šta su prepreke Duši na njenom ulasku u Svetilište?

To je LAŽ, jer poricati ISTINU znači prizivati LAŽ, prizivati laž znači udovoljavati LICEMERJU, udovoljavati licemerju znači podilaziti SUKOBU, sukob izaziva NETRPELJIVOST, netrpeljivost je sestra NEPRIJATELJSTVA, neprijateljstvo je uzrok MRŽNJE, a mržnja je majka svih NEDAĆA.

I dok ISTINA priziva MIR, mir utire put ka TOLERANCIJI, tolerancija objavljuje dolazak LJUBAVI; onda nije ni čudo, zašto je Alistair Crowley o crnoj braći govorio kao o onima koji MRZE i odbijaju LJUBAV...

Br.S.B.



ARHITEKTURA I MASONERIJA



Najpoznatiji antički arhitekta poznat širom sveta jeste Imhotep iz Egipta. Bio je Glavni ministar faraona Džosera koji vladao od 2630. godine pre n.e. do 2611. godine pre n.e. Sekhmet, koji je vladao oko 2603. godine pre.n.e. poslednji je koji ga je pominjao. Imhotep, takođe zvan *Imouthes*, imao je mnoštvo velikih titula.

Bio je *veliki vezir*, visoki *sveštenik Heliopolisa*, glavni *lektor-sveštenik besednik*, *veliki upravitelj* i *arhitekta Sakare i Edfua*. Kasnije, trijada Memfisa deifikovala ga je kao *sina Božijeg zamenivši Nefertuma*, *Ptahovog sina*.

U vreme Imhotepa, Heliopoljski kult Amuna postao je primarna filozofija starog kraljevstva Egipta. Oni su formalizovali ovu filozofiju u *Tekstovima Piramida*, tako zvanih zato što su ih faraoni *pete i šeste* Dinastije ispisali unutar sedam piramida. Ove Dinastije vladale su Egiptom u periodu od 2800. do 2470. godine pre.n.e. Sa Imhotepom rasli su i hramovi u Memfisu, Fili i Ostrvu Elefantina. Grci su Imhotepa obožavali pod imenom boga medicina Asklepisusa, sina Apolona. Veliki Imhotep i danas se poštuje u medicinskoj profesiji.

Samo jedan smrtnik, može deliti titulu "božanskog" sa njim, graditelj i arhitekta iz osamnaeste Dinastije, *Amen Hotep Sin Hapuov*. On je bio *nadzornik radova* pod Amenhotepom III. Ovo uključuje Memnonove

kolose, dve velike statue Amenhotepa III koje su isklesane od finog kamena-peščara iz Gebel-el-Ahmara. Oni i danas stoje na zapadnoj obali Nila u blizini Luksora, u blizini puta ka zapadnoj pustinji. Ove statue su jedino što je ostalo od posmrtnog hrama Amenhotepa III, najvećeg u Tebi. Amen Hotep Sin Hapuov poznat je i po konstrukciji posmrtnih hramova u liticama Zapadne Tebe.



Slobodni zidari imaju svoju rudimentarnu hronologiju Egipta, koju su 970. godinu pre.n.e. ispisali antički klesari-masoni u Vadi Hamamatu. Ova lista rival je Manetovoj listi kraljeva, poredeći Imhotepa sa prethodnih majstorom graditeljem. Imhotep i Amenhotep Sin Hapuov, arhetipovi su za slobodnozidarskog *Hirama Abifa*. Tradicionalno se drži da je Hiram Abif bio član tajnog društva majstora graditelja poznatih kao *Dionizijski Majstori*. Pretpostavlja se da su oni podigli Solomonov hram. U Rimu oni su postali *Collegia*.

Arhetipski Hiram Abif bio je Veliki Majstor ovog plemenitog reda graditelja, koji su uzeli ime po Grčkom bogu Dionisu. Graditelji su bili organizovani u lože, tvrdeći da poseduju tajno znanje, posvetivši sebe plemenitim delima milosrđa. Ruža je važan simbol Dionisa, a *rosalia* je bila jedna od najvažnijih ceremonija. Dionizijski majstori oblikovali su čoveka, od grubog *ašlara* u savršeni ugaoni kamen, simbol Boga. Svaki čovek postajao je deo živog i večnog hrama, bez zvuka čekića. Svaki ašlar i svaki ugaoni kamen, predstavlja Boga. Dionizijski Majstori koji su se naselili u Izrael, postali su poznati pod nazivom *Casideani* ili *Asideani*. Kasnije su postali *Hasidimi*. Po Josifu Flaviju, oni su se priključili *Esenima*. Oni su takođe poistovećivani i sa *Jonjanima*, koji su podigli hram Dijane u Efesu. Ovaj hram bio je jedno od sedam svetskih čuda. *Dorjani* su podigli hram Apolona u Tripoliju. Sva tri arhitektonska društva graditelja, *Jonjani*, *Dorjani* i *Dionizijski Majstori*, praktikovali su dobrotorni rad, milosrđe zajedno sa svojim graditeljskim poduhvatima. Oni su arhetipovi rozenkrojca.

Numa Pompilije, kasnije zvan *Pontifex Maximus*, prvi je konstituisao Rimske *Collegie* 703. godine pre.n.e. Masonska tradicija drži da je *Cezar Augustus*, prvi Imperator Rima od 27. do 14. godine n.e. bio patron masona i veliki majstor Rimske *Collegie* arhitekti. U Rimsku arhitekturu uneo je novi red, *kompozitni*, koji se pojavio 19. godine n.e. Istorija poznaje Cezara Augustusa kao Oktavijana, mada mu je pravo ime bilo *Gaius Octavius*. Kasnije je postao *Gaius Julius Caesar*, zato što je bio rođak Julija Cezara. Julije Cezar je tvrdio da je direktni potomak blizanaca Romula i Rema koji su osnovali Rim. Oni pak potiču od Eneje-Trojanca, princa kraljevske kuće *Assaracus*, koji je sa sobom u Rim doneo svetu statuu od slonovače *palladium*, postavši glavni Rimski kult, a koju su čuvali *Vestalske device*. Eneja je bio sin Boginje Afrodite i kralja Dardanaca. Arkadani i Trojanji izradili su škrinju posvećenu bogu Adonisu koji je rođen iz drveta tamjana.

Poput Horusa, Eneja je sin Božiji. Obojica, Julije Cezar i Cezar Avgust tvrdili su da potiču od njega. Mit o Eneji, postao je vrlo popularan među rozenkrojerima u sedamaestom veku. Eneja spada u jednog od devetorice plemenitih ratnika. Fridrih II dokorisaio je svoju spavaću sobu ezoteričnim reljefima Julija Cezara i Avgusta.

Dioklecijan, Imperator od 284. do 305. godine n.e. bio je član Rimske *Collegie*, bio je veliki progonitelj hrišćana, uprkos tome što su mnogi od njih bili članovi bratstva. Bez obzira, on je pogubio četiri aristokrate-patrona arhitekture, zvanih *quatuor qoronati*, zajedno sa četvoricom skulptora-masona.

Padom Rimske Imperije došlo je do dramatičnog gubljenja veština *Collegie*. Vitruvije je opisao neverovatnu sposobnost tadašnjih neimara-masona, između ostalog i Panteon koji je podignut 110. godine n.e. koji je i danas svedok dostignuća velike graditeljske tehnologije. Ipak, veštine su preživele kroz bratstvo *Magistri Comacini* koje je gradilo katedrale u Francuskoj, a koje svoj nastanak duguje Kralju Luju VII koji je posetio Palestinu, tokom Drugog Krstaškog rata 1147. godine. Ubrzo, nakon njegove posete, Kralj Luj je za svoj amblem uzeo *fleur-de-lys* ili ljiljan, kao lični heraldički simbol i njegove vojske.

Fleur-de-lys, čije ime potiče od cveta *fleur-de-luce*, jeste sveti narcis ili *leirion*, bio je simbol antičkih boginja Demetre i Persefone. To je cvet koji je Arhangel Gabrijel dao Mariji. Ljiljan takođe simbolizuje Horusa i *filozofski kamen*. Astrološki on je korespondentan sa sazveždem *virgo*-device. Sazvežđe device, celestijalna je mapa za terestrijalnu liniju na kojoj su izgrađene Gotičke katedrale u zapadnoj Francuskoj, poput Ruana, Šartra, Laona i Remsa. Najvažnija katedrala u svakom smislu u Francuskoj jeste Rems. Poput piramida u Gizi, koje su pretpostavlja se izgrađene da na zemlji reflektuju sazvežđe *Oriona*, i katedrale izražavaju Hermetički diktum: *"Kako gore, tako dole"*. Po tome *virogo-plan* u Francuskoj, izražava očekivanje da će sledeći *Messiah* biti Francuske kraljevske krvi. *Magistri Comacini*, su u Gotičke katedrale uklesali tajen Svete geometrije bazirane na ekvilateralnom trouglu, nazvanom *ogive*, koji simbolično nije ništa drugo do *vesica piscis*. Ove strukturalne inovacije došle su u Pariz između 1140. i 1240. godine.

Sličnu trigonometriju, poput *ogiva*, vitezovi templari sakrili su u svom *šapastom krstu*, kako bi izrazili svoju graditeljsku ulogu kao *Vitezovi Savršene Piramide* i *Zlatnog Preseka*. Sv. Bernard od Klervoa u templarima je video ikone matematičke perfekcije i materice Crkvene regeneracije. Sv. Bernard je motivisao graditelje govoreći da je *rad molitva*. Praktična molitva, izražena kroz katedrale postala je *Novi Jerusalim*, koji je ponovo nicao u Evropi. Zato je i Crkva izgubila interesovanje za ponovno osvajanje Jerusalima. Tako je i Sv. Bernard insistiro samo na jednom pokloničkom putovanju, u *Opatiju Klervo*. Arhitekta pod patronatom Sv. Bernarda, sledili su put Hirama Abifa i quatuor coronati. Njihovo sastajalište postala je *loža*, a njihov glavni simbol postao je *Solomonov hram*, nazvavši sebe novim imenom *Deca Solomonova*, čiji su zaštitnici i patroni bili Templari. Ovi *cisterijanski masoni* i Templari izgradiće katedrale širom Evrope, a



među njima se izdvaja katedrala *Šartr*, koju su gradili dvadesetšest godina. Ova konstrukcija, filozofski je integralno povezana sa alhemijom. Uklesan reljefi, i na drugim katedralama, poput Notr Dama, Remsa, Amijena i Burža, grafički simbolizuju korake alhemijskog procesa.

Za samo sto godina širom Evrope, ovo bratstvo izgradilo je oko sto pedeset katedrala. Samo u Parizu, podignuto je 2700. crkava, kapela u periodu od 1140. do 1240. godine. Pariz bazično u sebi sadrži 90 % ranih Gotičkih katedrala. *Deca Solomonova* su takođe izgradili crkvu u Nortambriji, proširivši svoj utica i na Anglo-Saksonsku Englesku. Izgleda da postoji i ranija tradicija, Masonskih gildi u Engleskoj, kada je St. Martin podigao svoju Opatiju. Oko 935. godine Atelstan kralj Veseksa uspostavio je prvu Masonsku ložu u Jorku. Neki istoričari veruju da je u vreme, antički učitelj umetnosi, *Culdees*, kontrolisao masonske lože u Jorku, Kilviningu, Melrozu i Aberdenu. Stara Škotska tradicija sugerise da je Arijsko Hrišćanstvo, sačuvano u Škotskoj i preživelo vekove posle progona vitezova templara.

Ovi masoni nominalno su bili hrišćani, uprkos tome što su klesali čudne simbole i reljefe. Više od 600. pre-Reformacijskih crkvi u Engleskoj, Irskoj, Španiji i Francuskoj imaju u sebi slike *zelenog čoveka* i *Šela-na-giga* isklesanih u kamenu. Na Balkanu, ovo božanstvo zvalo se *Zeleni Đorđe*. On je bio svetac patron, Sv. Bernardu od Klervoa. Svake godine besmrtni žrtveni kralj konzumirao je *Sveti brak* sa boginjom Mudrosti koja je postala njegova žena. On bi potom umro i uskrsnuo godinu dana kasnije konzumirajući sveti brak ponovo. Masoni su isklesali mnogo pornografskih reprezentacija ružne, gole ženske figure koja pokazuje svoje genitalije u crkvi. Ovo sugeriše na pagansku predstavu majke boginje. Zajedno sa zelenim čovekom, prisustvo *Šela-na-gig*, upućuje da Crkva nije ništa drugo do *paganska hala* za ritual žrtvovanja kralja. Simbol Crkve je tako *materica*, dok je *Šela-na-gig* upućuje na Indijski *jogički tantrizam* u istom periodu pre-Reformacije od sedmog do trinaestog veka.

Indo-Hititska ikona za asketsku jogičku praksu ili obožavanje vulve, poznata je pod imenom *stripuja*. Jogi adept fokusirao bi oči na vulvu i svoj um na *karmu* ili požudu, kako bi probudio svoju seksualnu energiju ili životnu energiju *kundalini*. Ova životna sila penje se uz kičmu do glave u kojoj čovek konzumira svoj *nebeski obrok*. Ovo mesto u glavi analogno je oltaru u crkvi, gde se *hleb Života* transupstancuje u Boga. Mnoštvo poza sa mladim devojkama prikazanih u crkvi, nisu prestava poročnosti već test apstinencije kao deo većih Misterija. Vešti inicijati demonstriali su tako, da mogu kontrolisati svoj seksualni nagon i uživanje u onome što život pruža. Test karnalne želje, bio je poslednji stepen perfektne inicijacije. Bio je to najvažnije elementa rituala.

Filozofija alhemičara ušla je u Masoneriju ali i u Crkvu. Operativne lože masona kao i staklara negovale su alhemijska verovanja koja su preuzeli od *Kompanjona-Compagnonnage*. Od njih su alhemijsko znanje preuzeli rozenkrojceri, što je sa astronomijom postalo deo njihovih praktičnih tajni. Rozenkrojceri su izrasli iz istog *hermetičkog drveta*, ali skoncentrisani na viši nivo perfekcije ljudskog duha, kroz simbolizam perfekcije metala. Ove dve paralelne grupe, graditelja i alhemičara, bili su upućenici u velike Misterije. Ovi detalji se mogu pronaći u knjizi *Crata Repoa*, koja je štampana 1770. godine u Nemačkoj. Ona potiče iz ranijeg izvora, *Ritual of Initiations* od Umberta Maladrinija, štampanoj u Veneciji 1657. godine. Oni zajedno potiču od jednog starijeg izvora, *Corpus Hermeticuma*, koja još dalje upućuje na znanje Egipatskih sveštenika.

Pretvaranje zlata u *filozofski kamen*, menjanje boja tokom faza rada, od crne do bele, crvene i finalno zelene, važan je Višim stepenovima *Škotskog Obreda Masonerije*. Po jednoj staroj Škotskoj tradiciji, vitezovi templari spasili su jednu grupu Sirijskih hrišćana od Saracena. Ovi hrišćani bili su sledbenici *Ruže* i *Krsta* tvrdivši da potiču od *Esen*. *Sepher Toldos Jeshu* zabeležila je, da je Ig de Pejen čuo istinu o Isusu i ranim hrišćanima od Teokleta, *velikog pontifa Johanitske sekte Reda hrama*. Teoklet je inicirao Iga kao svog naslednika. Vitezovi templari inicirali su u višu Johanitsku Misteriju vitezove Palestine. Nazareni Basre u Persiji i dalje imaju tradiciju da su njihova braća u Malti i Evropi restaurirali doktrinu proroka *Iohanana-Sv. Jovana*, sina Gospodara Jordana, eliminisanog iz srca čovečanstva poukama drugih lažnih učenja.

Sirijski hrišćani došli su u Škotsku, na planinu zvanu *Harodim* ili *Heroden*, između zapada i severa Škotske, 60. milja od Edinburga. Mnogi veruju da je ovo ostrvo *Iona*, poznato još kao *Hy*, *Icolmkill* i *Innes nan Druidhreach*-Ostrvo druida. Kelti su obožavali Ionu još iz antičkih vremena. Pretpostavlja se da je vitez templar, *Pjer de Omon*, zajedno sa sedmoricom svojih vitezova došao na ovo ostrvo, nazvavši ga *Har Adonai* ili *Božija Planina*.

Vitezovi Palestine, postojali su kao *Magi* u Damijeti, u Egiptu od 5. godine do 74. godine, čuvajući anale reda. Posle Titusovog uništenja Jerusalima 70. godine, re-locirali su se u *Skitiju*, u misteriozno mesto zvano *Tebaid*. Johanitska dokumenta vitezova Palestine, takođe se zovu *Vitezovi Aurore* i *Paleštine*, pohranili su, u tri sanduka, u kriptu Roslinske kapele. Statua *Šemjaze* jedino se može naći u Roslinu, kao simbol blaga koje je tu smešteno. On je samo druga predstava anđela *Razazela*. Roslinski dokumenti, verovatno uključuju čuveno delo *Toledo Jeshu*, za koju su Johaniti verovali da je napisano od Apostola Jovana, kao i Mandeansku knjigu *Sidra d Jahja*, koja kaže da je Sv. Jovan odbio da krsti lažnog proroka *Ješu Mesijaha*. Pretpostavlja se da su vitezovi templari ovu verziju Jevanjelja Sv. Jovana kopirali od monaha sa Atosa. U njoj piše, kako je Isus lažni Mesija, poslat od snaga



mraka, izobličivši doktinu Sv. Jovana. Bogumili su posedovali ovu verziju Jevanđelja, koju su koristili prilikom inicijacije kandidata.

Pjer de Amon, već pomenut, zajedno sa sedmoricom vitezova, uplovili su u luku Ostrva Mul, gde ih je Robert od Brusa uzeo pod svoju zaštitu. 24. juna 1314. godine borili su se sa Brusom u bici na *Banokbernu*, protiv vitezova Edvarda II. U Francuskoj je vođstvo reda preuzeo *Jovan Marko Larmenijus*. 1324. godine Papa Harminius ekskomunicirao je templare u Škotskoj. Tajna *Arcana* i praksa Reda je ipak preživela. Vitezovi templari naučili su osnove Indo-Hititske filozofije kroz kontakte sa mističnim sufijima. Ove ideje odrazile su se i proširile kroz arhitekturu i alhemiju. *Arcana* templara vidljiva je kroz pečat *Vitezova Templara Engleske*, iz 1302. godine, koji prikazuje *Bafometa* kao *Sofiju*. Na pečatu su vidljivi mesec i zvezda koji su tipični simboli Islama, zajedno sa lavom i petokrakom zvezdom, koji simbolizuju lava sunca i plemena Juda. Dve zvezde su *ashima*, predstavljaju mesec i mudrost, a *anatha* znači ljubav.

Zajedno sa misterijama Egipta i Persije, vitezovi templari, preuzeli su i Arcane sufija i orfičkih misterija. Od Arapa su dobili moćan manuskript zvan *Picatrix*, kao i knjigu *Ludog Arapina Al Azifa*. "Lud" ne znači mentalno bolestan, već govori da je on mag poreklom iz Medije, današnjeg Azerbejdžana. *Picatrix* je neverovatna kolekcija astralne magije, sa detaljnim objašnjenjima i invokacijama. Knjiga za osnovu ime učenje Hermesa Trismegistosa, a starija je i od *Solomonovog Ključa*. Uz knjigu je išla i knjiga Euklidove matematike i prirodnih nauka, koje su neophodne svim alehemičarskim aspirantima. Ona sadrži precizne instrukcije za pročišćenje zlata i srebra, kupelacijom. Pominje se i knjiga pod naslovom *Necronomicon*, koju je napisao Al Azif, koja je napisan još u antičkoj Grčkoj, svetilištu mrtvih u Tesprotiji, oko 800. godine pre.n.e. I danas postoje sumnja u postojanje ovog naslova, ali se takođe pretpostavlja da je do njega došao Papa Grgur IX, 1232. godine.

Sv. Đorđe ubija zelenog zmaja kao i *Parsifal* u Arturijanskoj romansi. Njegova boja je kraljevska lila ili purpurna. On je manifestacija *filozofskog kamena* čiji su simboli *feniks*, *orao* ili *tau-krst*. Simbol dvoglavog orla jeste antički feniks, greškom pomešan sa orlom. On govori o inicijaciji u dva smera. Amazonke-Skitijske žene, koristile su čuvenu sekiru sa dve oštrice, *labrys*, koji je postao popularan Skitijski i Grčki simbol smrti u misterijama. Dvostruko sečivo predstavlja mesečev ciklus. Skiti su svoje inicijate zvali *feniksi*, koji se iz rađaju iz pepela svojih očeva. Feniks je tako postao simbol istočnih *sveštenika-kraljeva*. On je insignija patrijarha Pravoslavne Crkve. Ovaj simbol potiče od boga Marduka. Dvoglavi orao reprezentuje dvostruko lice *Marduka*, *Janusa* i *Pana*. Orao je takođe simbol *Jupitera*. On ima sposobnost da gleda u prošlost i budućnost. Mesec Januar potiče od *Janusa*, koji simbolizuje zimski solsticij, smrt stare godine i doček nove. Janus

je simbol smrti žrtvenog kralja krunišući novog kralja koji će doneti agrikulturni prosperitet zemlji.

Marduk je instrument divinacije, najvažnije karakteristike transcendentnog boga. Bog je uz pomoć ovog instrumenta stvorio svet. Tako je razdvojeno svetlo od tame. Marduk deli telo Tiamat na dva dela, stvorivši nebo i zemlju iz voda tame. Svaki žrtvovani kralj, pao je pod udarcima sekire sa dve oštrice. Ovaj antički amblem bio je simbol Krićanskog suvereniteta. Kombinovao je moći Posejdona i Zeusa. *Larys* je bio instrument smrt ali i regeneracije, reprezentovan kroz dvoglavu pticu, feniks.

U Mesopotamskoj poemi *Potomci Inane*, boginja putuje u podzemlje u potrazi za svojom sestrom, zmijom haosa Tiamat ili *Ereškigal*. Njen put u podzemlje jeste potraga za mudrošću. Inana, poput Izide i Ištar, simbolizuje uskrnuće. U podzemlju, Inana upućuje molitve duhovima tame, ljubav postaje smrt. Posle tri dana, tri glasnika života otkrivaju Inanino telo, podižući je iz smrti. Inana je simbol ljubavi koja je razapeta, najranija ruža na krstu Mesopotamije datira više od dve hiljade godina pre nove ere.

Slika zmije razapete na drvetu pominje se u Izraelskoj literaturi. Mojsije je postavio bronzanu zmiju na štap zvanu *Nehuštan*, kako bi iscelio bolesne od kuge. Kovčeg Zaveta, čuvao je štap sve dok Kralj Hezekija nije slomio *Nehuštan* u delove. Rozenkrojceri su nehuštan uzeli kao simbol velike Misterije. Po legendi, Set je ovaj štap uzeo sa *Drveta Znanja* iz bašte *Edena*. Mojsije je ovaj štap pretvorio u zmiju kako bi pobedio faraonove magove, a njim je razdvojio Crveno More. U divljini Zin, otvorio je četiri izvora iz stene u Kadešu. Zmija na drvetu, po Jovanu sa Patmosa, simbol je Isusa. Inana, Isus, Sv. Đorđe i Lucifer razapeti su na krstu. Jutarnja zvezda *Inana-venera* rađa se pre sunca predstavljajući i Isusa i Lucifera. Poput Izide koja traži Ozirisa, Inana je u potrazi za uskrnutim *Dumuzom*. U genealogiji Sumera i Semitskog Akada, žrtveni bog *Dumuz* je *Tamuz*. Inanin transcendentni brat je bog sunca *Utu*, koji je identičan bogu suncu *Šamašu*, a zajedno sa deca boginje mesece *Nane*. Utu-Samaš je takođe Mitra ili *Savršeni Vitez Ser Gavejn* iz Arturijanske romanse.

Dakle, Masonerija je uzela mnogo simbola koji su u relaciji sa alhemijom i mitologijom antičkih naroda. Ona u sebi inkorporira znanje Egipatskih hramova, orfičkih i mitraističkih misterija. Škotska Masonerija adaptirala je velike Misterije za svoje potrebe. Hebrejska reč *nahaš* znači zmija. Ista reč ima dva značenja, *onaj koji čuva Tajne* i *onaj koji poznaje metale*.

Br.B.T





KATEDRALA SANTIJAGO DI KOMPOSTELA

Obala Galicije "Kosta del morte" - Obala smrti, dobila je ime po verovanju ljudi da je ovo mesto kraj sveta odakle duše umrlih kreću na put ka zvezdama.

Za Galiciju se vezuju dva velika mita - jedan od njih je legenda o svetom Jakovu, zaštitniku hrišćana i ubici Mavara. Drugi mit se odnosi na Kelte. Njihovi drevni rituali sačuvani su do danas i pomešali su se sa hrišćanskim običajima. Stenama i moru pripisuju se natprirodne moći, a kult mrtvih i kult predaka igraju važnu ulogu. Mnogi tamošnji ljudi veruju u putujuće duše, u natprirodne moći i meige - veštice.

Tradicija spominje da je nakon vremena provedenog u propovedanju po Galiciji Sv.Jakov odlučio da se vrati u Svetu Zemlju - gde je ubrzo obezglavljen. Njegovi sledbenici uspeali su da vrata njegovo telo u Džafu gde su pronašli čudesni kameni brod kojim su otplovili do mesta Iria Flavia u Galiciji. Tu ih je lokalna paganska kraljica Lupa ("Vučica") zavela da za nju obave zadatak

hvatanja par divljih volova na svetoj planini gde je boravio zmaj. Ipak, pri viđenju krsta koji su nosili Jakovovi sledbenici zmaj je eksplodirao, a volovi su se smirili. Nakon toga telo Sv.Jakova je odneto u Kompostelu.

Mošti i druge relikvije su bile izgubljene neko vreme, a pronašao ih je pustinjač zvani Pelagijus koji je primetio čudesna svetla u šumi i pozvao biskupa Teodemara koji je vođen zvezdom došao do mesta gde je počivao Jakov sa svoja dva sledbenika.

Od toga potiče naziv Kompostela - Campus Stellae - "Zvezdano polje". Polje gde se okupljaju putnici ka zvezdama, po starim verovanjima i mesto gde se okupljaju hrišćanski hodočasnici u putovanju koje učvršćuje njihovu veru.

Mala crkva je podignuta nad grobnicom Svetog Jakova ubrzo nakon njenog otkrića 819.e.v. ali je 997.e.v. uništena u pohodu El Mensurovih Maora - koji ipak nisu uništili i relikvije.





Iako ima baroknu fasadu katedrala u Santijagu di Kompostela je dominantno u stilu romanike. Izgradnja je trajala od 1060. - 1211. godine, a razni elementi su dodavani tokom kasnijih vekova - kulminirajući u dramatičnoj baroknoj transformaciji spoljašnjosti tokom 18 veka. Iako su ostaci Sv.Jakova nestali početkom 18 veka, ponovo su pronađeni 1879.godine.



Katedrala je sačinjena iz kompleksne veze više celina čija fasada se uzdiže nad velikim platom "Plaza del Obradorio". Severni i južni deo, kao i ka zapadu su pomoćni objekti. Južni deo sadrži svetlu i elegantnu arkadu gornjih prozora, a glavna fasada je sačinjena od granita sa dva visoka tornja sa zvoncima, koje krase statue Sv.Jakova kao hodočasnika. Levi toranj "*Torre da Carraca*" nosi lik Zebedeja, Jakovljevog oca, a desni toranj "*Torre das Campás*" lik sv. Marije Salome, njegove majke. U središnjem zabatu nalazi se kip sv. Jakova ispod kojega se nalaze njegova dva učenika Atanazije i Teodomir, odeveni kao hodočasnici. Oni stoje bočno od prikaza grobnice sv. Jakova iznad koje je zvezda koja je dovela do njenog otkrića.



Prilazno stepenište katedrale je četvorostruko nadvišeno statuama Davida i Solomona. Ulaz u katedralu je kroz veličanstveni "*Portico de la Gloria*" koji se smatra jednim od najznačajnijih dela srednjeg veka. Obodi, timpanon i arhivolte triju kapija su masivne skulpture koje prikazuju Poslednji sud. Sa obe strane portala su Proroci Starog zaveta, uključujući Danijela (koji se smeška), dok su bočne strane nad vratima predstavljene kao Čistilište i Poslednji sud sa Hristom u središtu. Njega prate Četiri jevanđeliste koji su okruženi sa 24 starca iz Apokalipse - koji sviraju srednjevekovne instrumente.





Pred severnom fasadom završavao je hodočasnički put sv. Jakova iz smera Francuske, pred romaničkim portalom "Francigena" (poznat i kao "vrata raja"). Na vrhu fasade stoji kip sv. Jakova iz 18. veka s dva kralja pred njim u klečećem položaju - Alfonso II Veliki (866.-910.) i Ordone II od Leóna (873.-924.) U sredini se nalazi kip personifikacije vere ("Fides").



Istočna fasada na "Prazi da Quintana" prikazuje sasvim drugačiji izgled. Ima dva glavna portala, "sveta vrata" i "kraljevska vrata". Sveta vrata otvaraju se samo tokom Jubileja (godine kada dan sv. Jakova 25. jula pada na nedelju). U tim godinama pristupa mu se kroz manja vrata posvećena sv. Pelaju, koji je otkrio grob sv. Jakova. Povlasticu održavanja Jubileja u 12. veku je odobrio papa Kaliksto II., a 1179. papinskom bulom "Regis Aeterni" potvrdio papa Aleksandar III. Ova povlastica uzdigla je Santiago de Compostela na isti status kao Rim i Jerusalim.



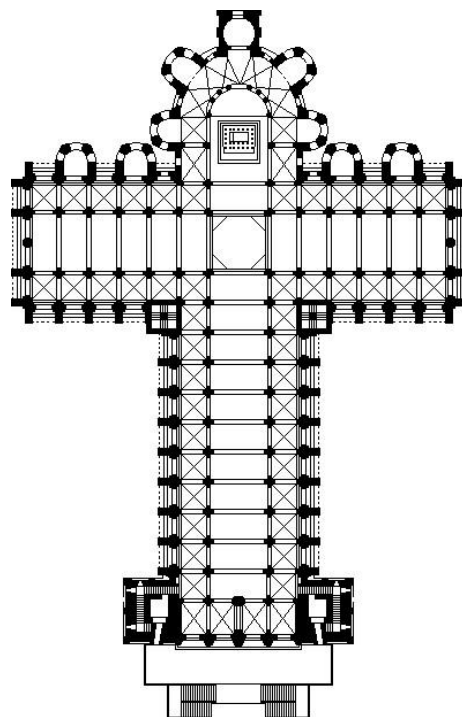


Južna fasada nalazi se na trgu "Praza das Praterias" gde se u prošlosti prodavao srebrni nakit. Taj trg sa dve strane okružuju katedrala i samostan. Uz gradsku palatu nalazi se i palata Rahoj. S desne strane nalazi se barokni toranj sa satom - "Torre del Reloj". "Porta das Praterias" jedan je od najočuvanijih portala koji vodi u južni transept. Ovaj dvolučni romanički portal prikazuje niz nasuprot postavljenih prizora u niskom reljefu.

Dva timpana daju neskladan utisak - levi prikazuje temu Hristovog iskušenja u pustinji koji je prikazan delimično, što mu daje prilično šarolik izgled. S desne strane timpana nalazi se poluodevena *Žena uhvaćena u preljubi* s lobanjom svog ljubavnika u krilu (delo se pripisuje Majstoru Plateriasu). Taj prizor je povezan sa legendom katarskog ili templarskog porekla. Desni timpan u središtu prikazuje Hristovo bičevanje, s desne strane krunisanje trnovom krunom i vraćanje vida slepcu. U gornjem delu nalazi se prikaz Tri kralja. Na frizu su uklesani likovi iz prizora Hristovog preobraženja - Krist, Abraham (što je vrlo neuobičajeno), te prizori iz Starog zaveta i četiri anđela s trubama.

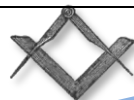
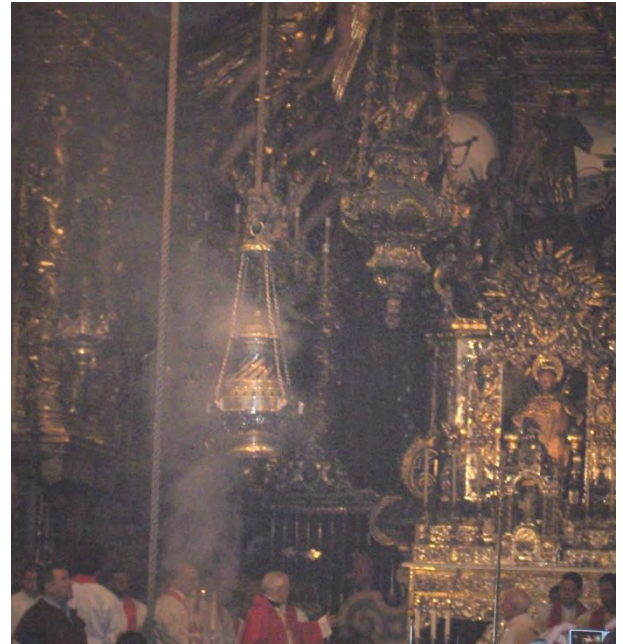


Ispred katedrale nalazi se zlatna školjka, simbol sv. Jakova koju hodočasnici poljube kao znak počasti.



Brod katedrale je u formi krsta, lučno zasvođene tavanice, sa dva bočna manja priključena broda, širokim transeptom, uzdignućem za hor i monumentalne orgulje. Još jedna izuzetnost krase ovu katedralu - ogromna kadionica, najveća na svetu, koja kadi i njiše se u velikom luku središtem katedrale tokom propovedi i bogoslužnja.

Svake godine stotine hiljada hodočasnika koji dolaze peške, na biciklu, magarcu ili konju, iz stotinjak zemalja traže potvrdu koja se zove "Kompostela" koji se dodeljuje na osnovu hodočasničkog pasoša ispunjenog pečatima gradova kroz koje su prošli na svom putu do Santijaga de Kompostele. Pasoš je dokaz da su prošli putem koji je Asocijacija hodočasnika sv.Jakova priznala kao jedini zvanični put, ali ima mnogo hodočasnika koji traže svoju Kompostelu - idući svojim nahođenjem po stazama Mlečnog Puta.



INICIJACIJA U SVETLU JEDNOG NASLEĐA

MEMFIS MIZRAIM OBREDA



Inicijacija je, kao što znamo, centralna tema u Slobodnom Zidarstvu, a šire gledano i u hermetičkoj, ezoterijskoj, posvećeničkoj tradiciji. Ona je početak svakog putovanja, uvođenje profanog u svet koji se kvalitativno razlikuje od sveta u kome je prethodno boravio. Ona je tok tog putovanja, jer svedoči napredovanju i razvitku onoga ko se odlučio da krene putem bez povratka. Ona je i konačni ishod putovanja, jer je istinska transformacija i tok u koji se pretapa svako ko se usudio da zakorači kada je prvi put postavio suštinska pitanja.

O inicijaciji se može govoriti sa različitih aspekata, i ta tema je stalno otvorena za nova sagledavanja, nove ideje i zaključke. Ovde ćemo se baviti inicijacijom koja je prisutna u Slobodnom Zidarstvu uopšte, i nešto odredjenije u jednoj liniji nasledja Memfis Mizraim obreda.

Inicijacija u Slobodno Zidarstvo podrazumeva obostrani pristanak na učešće u samom činu- i onaj ko traži, i oni koji primaju moraju biti saglasni sa njime. U stara vremena, dok je Slobodno Zidarstvo bilo više obavijeno tajnovitošću, Red Slobodnih Zidara sticao je nove Učenike delujući u tišini i uglavnom se šireći tako što su u ovome uticali oni koji su već bili primljeni i podrazumevali ovu aktivnost kao jednu od uobičajenih obaveza spram Reda. U današnja vremena brzih i otvorenih komunikacija, i oni koji nameravaju da se iniciraju imaju jedan aktivniji stav spram prijema- postoji mogućnost da se oni koji su zainteresovani obaveste o različitim oblicima u kojima je Red Slobodnih Zidara prisutan u oblasti gde oni žive, i mogu da odlučuju da li će aplicirati u regularnu ili liberalnu Ložu, i mušku, žensku ili mešovitu- mnogo toga je dostupno, i to ne samo da daje mogućnost izbora budućim Učenicima, nego i u samom Redu iziskuje pažljivije i odgovornije odnose sa javnošću i onima koji su potencijalno pred vratima Hrama. Da, izbor je, u izvesnoj meri, sada obostran- to je moguće jedan od dokaza da je evolucija u toku, da je Rad prethodnih generacija dao određene rezultate.

Sa ulaskom u Red Slobodnih Zidara, Učeniku se daje mogućnost, i očekuje se da napreduje u skladu sa sopstvenim mogućnostima i tempom razvoja. Inicijacija koja je proživljena kao dramski ritual daje vremenom rezultate, ako je kandidat istrajan u sopstvenom Radu i ako zaista razvija vrline Učenika, zatim Pomoćnika, pa na kraju rada u Simboličkoj Loži i Majstora Zanata. To podrazumeva da se izučava simbolika rituala, gestova, predmeta i alata koji se koriste tokom obreda Inicijacije, i slično. To podrazumeva, kao što se stalno podvlači, i nikada ne može dovoljno da se naglasi, individualni rad iniciranog. Prisustvo radovima u Loži, preuzimanje različitih oficirskih funkcija, posmatranje rituala Inicijacije stalno i iznova, način je da se Inicijacija održava stalno aktivnom u posvećeniku, i da deluje kao instrument transformacije. Naravno, delovanje inicijacije i rad na sebi ne iscrpljuje se na ovaj način, i ne završava se u Hramu. Različiti rituali Inicijacije traže od kandidata da se pozabave samim sobom tako što će razvijati određene oblike ponašanja, određene vrline, kvalitetne odnose sa drugim ljudima- i sa Sestrama i Braćom, ali i sa onima koji su profani- i tek



takvim aktivnim stavom Inicijacija dobija punoću jer objedinjuje ritualni i simboličko sa stvarnim i svakodnevnim životom. Šire gledano, Inicijacija kao obred ili ritual prelaza nije vezana samo sa Slobodnim Zidarstvom ili drugim posvećeničkim društvima, nego, naprimer u primitivnim društvima sa ulaskom u određeno životno doba, ili u savremenim društvima sa značajnim događajima u životu pojedinca, na profesionalnom ili privatnom planu; i ovakvim slučajevima, veza između inicijacijskog i svakodnevnog života je vidljivija i jasnija. U sasvim modernim vremenima i društvima, neka ponašanja i takozvani običaji vuku poreklo i imaju koren u ritualima inicijacija koji su praktikovani nekada davno, i danas se praktično i ne prepoznaju kao takvi, praktikuju se bez poznavanja suštine, ali onaj ko je posvećen može da vidi ispod pojavne strane stvari.

Da se vratimo, međjutim, temi koja je nagoveštena u naslovu.

Prva tri stepena Slobodnog Zidarstva izučavaju se u Plavoj ili Simboličkoj Loži i predstavljaju osnovu za rad Mazona; neki autori su odrešiti i tvrde da se zapravo sve što je neophodno i krije i sadrži u ove tri inicijacije, i da su sledeći tzv. „viši“ ili „bočni“ stepenovi i obredi samo razrada ova tri stepena. Na ovom mestu se ne bismo upuštali u komentarisanje ovakvih stavova, jer je to široka i posebna tema. No, sa aspekta naše priče, trebali bismo da kažemo kako je posle Simboličke Lože Slobodnom Zidaru otvoren put da se usavršava u nekom od obreda kao što su Drevni i Prihvaćeni Škotski Obred, ili Obred Jorka, ili Obred Memfis Mizraima. Kao što smo na drugim mestima pominjali, Drevni i Prihvaćeni Škotski Obred i Obred Jorka su, statistički gledano, najviše rasprostranjeni i upražnjava ih najveći broj Slobodnih Zidara koji su zainteresovani i pozvani da im se pridruže.

Obred Memfis Mizraima je nešto slabije rasprostranjen, i može se reći da je u jednom trenutku bio sveden na meru tihog postojanja i teško primetnog rada. Zašto je i kako došlo do toga, opet je pitanje za sebe. Sa istorijske tačke gledišta, mogli bismo da kažemo da je ovaj obred- a još bolje, istorijski oblici koji su mu prethodili, dakle obredi Memfisa i Mizraima, kao posebni tokovi, ujedinjeni tek pred kraj XIX veka, a koji se i danas praktikuju u nekim Ložama kao posebni rituali – bio neka vrsta tihe „opozicije“ naspram etabliranih drugih, već pomenutih viših ili bočnih obreda, pa je sa te strane imao organizacionih i, da kažemo, legalističkih problema da bude prihvaćen kao ravnopravan; i danas je odnos Obreda Memfis Mizraima i recimo regularnog Slobodnog Zidarstva gotovo isti kao i pre nekoliko vekova. Ne treba zaboraviti da je jedan od utemeljivača ovog obreda, Džon Jarker, bio isključen iz regularnog Slobodnog Zidarstva, i da je to znatno moglo da iskomplikuje dalje odnose, naročito za one koji su dolazili kasnije u lancu i kojima je do tih odnosa bilo stalo (morali bismo ovde da kažemo da u svakoj grupi ljudi ima onih koji naginju zajedništvu i uspostavljanju odnosa sa drugim grupama, a i onih koji su sasvim

zadovoljni radom unutar svoje grupe, pa i ne teže prepoznavanjima, razmenama priznanja i slično).

Sa druge strane, obred Memfis Mizraim od početka je bio ezoteričniji obred nego što je to recimo Drevni i Prihvaćeni Škotski obred, jer oni koji su ga praktikovali, nisu bili zadovoljni istraživanjem obreda na simboličkoj ili filozofskoj ravni. Od samih početaka, dakle negde od kraja XVIII veka, ovaj obred su upražnjavali Mazoni koji su bili zainteresovani za različite oblasti ezoterije kao što je astrologija, kabala, numerologija, alhemija, pa i bavljene različitim oblastima magičkog znanja, bilo da je u pitanju razrada srednjovekovnih ili novijih grimuara koji su istraživali niže oblasti ove tradicije, ili su svedočili i vrhuncima Teurgije razvijane tokom renesanse u Italiji. Posmatrajući i analizirajući inicijacijske rituale koje su pripisani jednom od mitskih osnivača obreda, tajanstvenom grofu Kaljostroju, lako uočavamo ne samo prenošenje tajnih znanja iz veštine metala, poznavanja zvezdanih sistema, i različitih korespondencija, nego i prava ritualna prizivanja božanskih i arhandjeoskih silina. U unutrašnjim strukturama ovog Obreda koncentrisala su se znanja koja su nadogradnjvana istraživanjima novih generacija o suptilnim mehanizmima koji postoje unutar ljudskog tela i duše, i o tome kako ova znanja mogu da budu nosači razvoja svesti ka neslućenim granicama.

Da bismo sasvim prišli glavnom delu naše teme, trebali bismo još da kažemo da je sve vreme postojanja ovaj obred bio relativno decentralizovan. Povremeno, kao osamdesetih godina XIX veka, ili u prvoj deceniji XX veka, dešavala su se susretanja vodećih protagonista ovog Obreda koja su vodila zblizavanju, pokušajima stvaranja jedinstvene organizacije Obreda za sve Lože, ali su se onda, sa različitih razloga, i na neko vreme, opet stvarale odaljenosti, i tako se to ponavljalo više puta. Neke grane ovog obreda razvijale su se samostalno, i u tišini, i doprinosile su potpuno originalnim rešenjima otvaranju novih puteva koji su predstavljali neočekivana rešenja u radu.

Takva jedna grana Memfis Mizraima stigla je i do nas, posredstvom Misir Lože, koja se razvija uspešno nekoliko poslednjih godina. Ovaj oblik Memfis Mizraima imao je prilično zanimljiv istorijski razvitak, jer je krenuo iz Evrope- iz Francuske- u prvoj deceniji XX veka ka Haitiju, gde je kasnije bio stoljen sa praktikovanjem različitih formi evropskog hermetičkog nasledja, kao što je martinizam, i neke starije forme slobodnozidarskih obreda- a da ne zaboravimo, iz Evrope je poneo i jake uticaje gnostičkih tradicija kroz špansko nasledje- a onda još dobio i uticaje različitih formi spiritualne tradicije Haičana, nasledjene iz afričke tradicije. Ovaj korpus znanja naročito je nadogradjen poslednjih nekoliko decenija radom uglednog istraživača hermetike iz USA, Alena Grinfielda (Allen Greenfield), koji je kao Inicijator i Čuvar obreda iz Lože Sinovi i Kćeri Arona uticao da se Obred intenzivno širi po svetu. U stvaranju naše Lože, kojoj je on dao



blagoslov i pečat za rad, učestvovali su i visoki inicijati Memfis Mizraim obreda iz Francuske, Grčke i skandinavskih zemalja, ali to je više tema za jedno istorijsko razmatranje.

Šta ovu našu liniju nasledja ovog Obreda čini drugačijom? Pre svega, to su specifični oblici inicijacije. Svakako, ceneći rad predaka, i uvažavajući ono što su postigli, inicijacija u našoj tradiciji može biti ritualna, obredna, i to je ono što je svakom Masonu blisko i poznato. Ali, zahvaljujući radovima visokih inicijata našeg Reda, mi smo prihvatili i dalje razvijamo i metodu inicijacija poznatu pod imenom Point de chauds, hot points ili Vruće tačke, a što je naš specifikum i nešto što barem za sada ne delimo sa drugima. To nas stavlja u poziciju da budemo istraživači i da sopstvenim radom doprinesemo razvitku znanja za koje smatramo da je dragoceno za sve.

Onda, o čemu se radi i šta se krije pod imenom vrućih tačaka? Ovde bismo sada morali da se upustimo u nešto ezoteričnija tumačenja koja nam daje tradicija generalno i naš obred posebno. Smatramo da je čovek složena struktura koja se ne sastoji samo od tela koje je vidljivo, nego da ima i takozvane suptilne komponente koje čine energetsku strukturu nas samih, a o kojoj svedoče starije tradicije, poput kineskog sistema akupunkture ili indijskog sistema joge, ili koja je predstavljena slikom Drveta Života u jevrejskoj i savremenoj Kabali. Ta struktura je dinamična, ona čini složenu mrežu energetskih tokova koji opet u međusobnom dejstvu tvore samog čoveka i stvarnost kojom je okružen. Ova struktura ima svoje tokove, ali na mnogim mestima u telu se ti tokovi ukrštaju, i ta mesta presecanja suptilnih energija se nazivaju vrućim tačkama u našem sistemu. Ta mesta, vruće tačke, ili žarišta, kako glasi još jedan mogući prevod , nisu samo čvorišta energije , nego i svesnosti, koja je moguće dotaći u trenucima kada je naša svakodnevna svest smirena, kada nije obuzeta aktivnostima običnog života. Budući da je u pitanju susret sa dubljim nivoima stvarnosti, gde se kriju moćne energije, i gde je moguće upoznati sebe iz drugačijih uglova, ovaj oblik rada pruža velike mogućnosti za razvoj i kompletiranje sebe sa širih pozicija. Simboli , kojima se koristimo , postaju ključevi kojima se otvaraju skladišta u neprepoznatim slojevima sopstva.

Sistem vrućih tačaka je predstavljen kao sistem korespondencija sa sistemom inicijacija Memfis Mizraim obreda i to znači da za svaki stepen obreda postoji po jedna vruća tačka , sa njim intimno i suštinski povezana. Inicijaciju je moguće dati i samim budjenjem ove tačke, što znači da je reč o činu koji može biti vremenski veoma kratak, ali takav način rada nosi sa sobom i određenu dozu opreza. Pre svega, onaj ko daje inicijaciju na ovaj način sam mora biti posvećenik određenog ranga Memfis Mizraim obreda, i te tačke treba da budu i njemu probudjene na odgovarajući način. Sticanjem 95 stepena u ovom Obredu, inicijat sam postaje Slobodni Inicijator i ima ovlašćenja i mogućnost da sam inicira i

prenosti stepenove. Na njemu je da proceni – a za to je dovoljno pripremljen- da li je kandidat spreman da se prihvati putovanja na ovaj način. Ovo govorim jer se u našoj Loži praktikuje i klasičan, ritualni oblik inicijacija, a često se kombinuju oba oblika rada kako bi inicijati dobili potpuni utisak tokom inicijacije, i kako bi dobili sve što je neophodno za dalji rad. Jer i ovaj oblik inicijacije, bez obzira što je veoma ezoteričan, nije , da tako kažemo, svemoćan- ukoliko se posle inicijacije rad sa vrućim tačkama ne nastavi, onda ovi probudjeni oblici svesnosti nakon nekog vremena budu opet potisnuti uobičajenim aktivnostima u drugi plan, i ne događaja se ono što bi trebalo. Idealno je da svako ko dobije ovu inicijaciju posle toga bude aktivan individualno, i proradjuje materijale koji se uruče na inicijaciji, a koji predstavljaju kombinaciju istorijskih lekcija stepenova, uputstva za meditativni rad, kontemplaciju gestova i reči stepenova, simbola stepenova, dakle, čitave riznice znanja koja je stvorena radom generacija posvećenika pre nas.

Oslanjajući se na tradiciju, takodje, čvorišta energije i svesnosti na ljudskom telu su korespondentno povezana sa određenim oblastima na zemlji, u energetskom ali i istorijskom i filozofskom smislu, što predstavlja mogućnost da se rad proširi i dalje. Još šire, neke od radionica Obreda razvile su i širi pogled na stvari, povezujući u sistem i šire uticaje, sve do trepenja koja do ljudi stižu iz udaljenih zvezdanih prostranstava. Ovo sad predstavlja novi izazov, jer daje mogućnosti da čovek širenjem svesnosti nadje svoje mesto ne samo pod ovim Suncem koje je izvor života, nego i u zajednici zvezda, kuda je naš pogled otišao još u zoru čovečanstva. Na ovaj način, naša linija nasledja Memfis Mizraim obreda spaja tradiciju sa budućnošću i nudi mogućnost da doprinesemo evoluciji ljudi na osoben i nadamo se vredan način.

Sa jedne strane tradicija- učenje o osnovnim kvalitetima čoveka, njegovom poboljšanju, nadgradnji, o njegovom mestu i ulozi medju ljudima, pozivanje na usavršavanje iz dana u dan. Sa druge strane, putokaz da ljudi nisu samo prolazna sena na zemlji, nego da su plod rada Velikog Arhitekta Univerzuma, i da je moguće alatima Zanata stići do njegovih zračenja, a njih onda dovesti ljudima i na taj način biti u njegovoj aktivnoj službi- to je ono što čini ideju, teoriju i praksu naše linije nasledja Obreda Memfis Mizraima.

Smatramo da vreme za naš razvoj tek dolazi. Smatramo da je sve više onih koji imaju nameru da uzmu učešće u svesnoj evoluciji i da tako budu jedan od kamenova u izgradnji Hrama.

U porodici onih koji daju svoj doprinos, vidimo sebe kao zalag budućnosti. Naš Hram je otvoren i mi pažljivo osluškujemo kucanje na njegovim vratnicama.

STRUKTURA D.I.O.M.M. I IZLAZAK U DAN



Slojevitost Rada našeg Obreda predstavlja specifičnost i očitu Puninu u odnosu na pristup Radu kroz određene druge Obrede Slobodnog Zidarstva. Ovo se ogleda u posebnosti koju smo realizovali primajući Znanja i Inicijacije Obreda.

Svaki stepen D.I.O.M.M. deluje na više ravni prilikom prijema Inicijacija, kao i asimilacije Znanja i Gnoze stepena. U osnovi može se reći da sistem prenosa deluje na bazične četiri ravni, koje bi se mogle uporediti sa Četiri Kabalistička Sveta.

Ovaj tekst je kratak pregled koji omogućava Inicijatima Lože "Misir" da sagledaju pouke date u "Knjizi izlaska u dan" u relaciji sa stepenima koje Rade.

Prvi nivo našeg Rada obuhvata ritualno-meditativne radove samih ceremonija svakog stepena. Stepene "Plave" Lože su u dobroj meri uslovljeni teritorijalnošću i vremenom u kojem se živi, tako da postoje raznolike "varijacije". Sama "Plava Loža" bi trebala da predstavlja ovovremenost stanja Slobodnog Zidarstva, da izrazom sadašnjice prenese osnovne pouke o simbolizmu Masonerije, što se kasnije razvija, ali i "odvaja" od samog "građevinskog" simbolizma. Stepene od 4 do 33 predstavljaju "filozofsku" razradu stečenih simboličnih Znanja, ali sežu i dublje u "vremenu" i rasponu u kojem se Masonsko Znanje emanira.

Naš Obred je prihvatio ovu strukturu "Škotskog Obreda" kako bi usaglasio delovanje i povezivanje Egipatskog sistema Rada sa današnjim osobnostima ljudi, društva i civilizacije uopšte. Stoga, tek počevši sa 33 stepenom i više mi započinjemo detaljnije poučavanje o Egipatskim znanjima.

Dakle, prvi nivo rada jesu ceremonije, koje na fizičkom planu povezuju Inicijate sa Egipatskim Tokom Slobodnog Zidarstva - koje je samo "odraz" onog Znanja koje emanira u inicijatskom Toku koji vodi "Izlasku u dan". Sledeći nivo, koji se "budi" u svakom stepenu jeste suptilno-energetski - što su poznati radovi i aktivacije "vrućih tačaka". Prilikom ove aktivacije dolazi do sadejstva samog energetskog mesta i upliva svesne koncentracije korišćenjem "lozinki", "svetih reči" i "znamenja" koje smo precizno definisali za svaki stepen. Pozicija "vruće tačke" nasleđena je kroz tradiciju, "lozinke" stepena otvaraju i aktiviraju "tačku", dok "sveta reč" utvrđuje samo stanje i povezuje ravan postojanja sa ljudskom svešću, koja prilikom koncentracije koristi "znamenje" da bi usredsredila pažnju i prisutnost na određenom nivou/stepenu na kojem se radi. U ovome dolazi do sadejstva Znanja koje je nasleđeno kroz tradiciju očuvanja pouka onih Inicijata koji su nam očuvali Obred i preneli stečena Znanja, sa Onim segmentima Gnoze koja je iskazana u očuvanim segmentima "Knjige izlaska u dan".

Ovakav način rada prožima ljudsku svest na sva "četiri" nivoa poimanja, te omogućava potpunije povezivanje i stabilizaciju realizacije tj. postignuća određenog "stepena". Iz ovoga proizilazi i oslobađanje ljudskog shvatanja ka suptilnim, astralnim regijama "postojanja" te svaki stepen može (i trebao bi) da bude oplemenjen Vizijom. Ovo se obavlja celokupnim procesom Rada, uz praktikovanje "skrajinga" i drugih meditacija i kontemplacija o prirodi Stepena.

Uzimajući u obzir sve postupke sa kojima su inicijati pripremili, osnažili i usavršili sebe do stupanja u "Vrhovni savet" tj. do samog ulaska u polje dejstva Egipatskog Obreda izvršeno je fino usaglašavanje Duše sa Mudročću koja od ovog nivoa daje veću Snagu i Lepotu celom doživljaju Slobodnog Zidarstva - Piramidi Iluminacije Čoveka i Civilizacije.

33° - Predstavlja 5312 "Kruženja Svetlosti" i nadopunjuje se Himnom Ozirisu, himna slave RA koji se uzdiže na istočnom delu neba; Nekht, kapetan vojske peva himnu u slavu Ra; himna za Oziris Un-Nefera.



Stepeni od 34° do 43° predstavljaju "Mistični Hram" Hermetičkih filozofa, čijem znanju se predočavaju prva poglavlja knjige "Izlaska u dan". Na ovom nivou se Inicijati detaljnije upoznaju sa strukturom "vrućih tačaka", kako po D.I.O.M.M., tako i sa "unutarnjom" strukturom Ezoteričnog MM (koji deluje kroz osnovne 32 vruće tačke i njihove "polarnosti"). Naravno ovi "unutarnji" i "spoljašnji" nizovi vrućih tačaka su kolanje Tokova Energije i Gnoze oko Središnjeg Stuba (kojeg podržavaju Stubovi "Jakin" i "Boaz"), u kojem je Sedam energetskih centara (često prikazivano simbolikom Masonskih Merdevina).

44° - 47° predstavljaju Rad Konzistorijuma D.I.O.M.M. (na nivou Korenskog energetskog centra) karakterističnu "celinu" budući da su "vruće tačke" aktivacije energetskog tela Egipatskih Masona izvesno "spuštanje Sile", čime nadilaze Hermetičke filozofe (43°) smislom prevazilaženja FiloSofije potencirajući sirovu energiju Zemlje koja se "povezuje" sa Ognjem Zvezdanog neba.

48° - 53° predstavljaju celinu kojom se prolaze iskustva i stanja koja imaju relaciju sa ciklusima života i dana, kojima se prolazi od rođenja - inicijacije u Masonsko Društvo do same smrti i prepodažanja kroz sagorevanje u Ognju Inicijacije. U ovom segmentu naglasak se daje na shvatanju samih Delova Duše (po Egipatskom učenju).

54° - 66° po određenoj strukturi stepena D.I.O.M.M. IV. serija (44°-66°) - predstavlja 22 staze Drveta Života i njihovo detaljno "astralno" i "energetsko" istraživanje, čineći veze sa izvorštima Gnoze u regionima Zodijaka i planete Zemlje. Širenje svesti u svim pravcima prostiranja Univerzuma. Vrhunac je konsekracija i povezivanje sa Gnostičkom Crkvom - Služiteljima u Gradu Piramida (na 66° se obavljaju Gnostičke Biskupske rekonsekracije različitih duhovnih tradicija i nasleđa). Ovi stepeni predstavljaju 21 Pilon Ozirisove Kuće iz Knjige izlaska u Dan - pri čemu je 66° "vrhunac" predstavljen astralnim slovom "Alef".

Ova grupa stepena je posebno obrađena u "ALNILAM lekciji", koja prenosi direktne pouke o Egipatskim Znanjima. Aktivacija Rada ove grupe stepena započinje upoznavanjem sa Zvezdom Alnilam, da bi naposljetku u svoj kompleksnosti 66° inicijati sebe povezao sa Sazveždem Oriona.

67° - 74° - Osmostruka veza sa zracima Sirijusa. Uzdizanje duše. Osmostruka Zvezda Sirijusa - Osam Bogova Egipta (Neftis, Oziris, Isis, Set, Geb, Nut, Tefnut i Šu). Posebna "SIRIUS lekcija" se predaje inicijatima. 74° takođe "upoznaje" inicijate sa "Sudijama u Anuu".

VI serija D.I.O.M.M. 75° - 95° - predstavlja polarnosti sefirota Drveta Života. Skoncentrisanost na najviše misterije korenskih religija. Pri omeve stepeni od 75° do 86° čine prolazak kroz 12 stadijuma Tuata, (pri tome 83° i 84° povezuju Inicijata sa Drevnim Misterijama kroz "Solarni litaniju" i "Himnu slavljenja RA dok se on uzdiže na horizontu" - što predstavlja "polarnosti" Tifareta), a 87° - 90° pristupanje "Arkani Arkanorum" - ova četiri stepena rade sa "polarnostima" Heseda i Binaha na Drvetu Života.

Na ovaj način možemo sagledati da iskustvom same ceremonije inicijacije, aktivacijom vrućih tačaka, lozinkama, svetim rečima i znamenjima, te poukama stepena svako od ovih stanja biva u "dubini" Duše povezano sa tokom "Egipatskih inicijacija", te 87° predstavlja "Ne umiranje po drugi put", 88° "Ulazak u dvoranu Maat", 89° "Reči čuvara pečata", a 90° je "Negativna ispovest".

Nakon toga sledi 91° sa pozdravljanjem Bogova u Tuatu, 92° u kojem se "čuju" obraćanja Egipatskih Božanstava, da bi 95° bio uravnotežavanje na četiri strane sveta gde Inicijati, tj. Duša živi sa Bogovima i izgrađuje Savršeni Khu.

96° se stavlja u relaciju sa Himnom Ozirisu Khenti-Amenti Un-Neferu. 97° nastavlja delovanje Inicijata iz ovog Stepena/Stanja koji slavi Bogove, prenoseći Egipatsku Gnozu kao prosvetljeni predstavnik Večnosti u svetu. 98° slavi Boginju Hator, koja je vidna pojava Boginje NUIT, dok 99° jesu Četiri Korenske Svetlosti Savršenstva.

Struktura D.I.O.M.M. je precizno definisana, sadržaji Rada su jasni, veza sa Egipatskom Gnozom objavljena i predočena. Upućeni ste i dati su Vam "Alati" kojima ćete izgraditi Sebe, Spoznati Sebe, Spoznati Svet, Spoznati Svemir i slaviti Velikog Neimara Univerzuma emanirajući Njegovu Svetlost koja jeste Vi.

Tau Libero.'. 33° 90° 96°



TEOLOGIJA MEMFISA

Tau Libero 33° 90° 96°

Shvatimo Egipat, takoreći "Khem", kao sveukupnu manifestaciju Univerzuma, kao Krug. Delčić Egipat na "Gornji" i "Donji" taj podeljeni krug postaje poznati alhemijski simbol Soli - najmaterijalnijeg aspekta sveta - celokupnog stvorenog sveta.

Dva druga alhemijska simbola, Merkur i Sumpor su u relaciji sa suptilnom manifestacijom sfera unutar pojavnog, astralnog i mentalnog-umnog sveta. Merkur tj. Živa predstavlja sjedinjenje Kruga nad Krstom, pri čemu je taj Krug definisan i Tačkom u središtu - što je poznati simbol "Sunca", a nad time je polukrug "Meseca". Ovako jasno prepoznajemo da sjedinjenje polarnosti Sunca i Meseca vlada nad Krstom Manifestacije Elemenata. Sumpor je "nasuprotno" tom simbolu prikaz Trojstva koje vlada nad Krstom Elemenata. Živa je "vodenog" aspekta Inteligencije - povezuje se sa egipatskim Bogom Mudrosti - Totom, dok je Sumpor "vatreni" element posebno u relaciji sa Horusom.

Alhemija je, kao što se naširoko zna, umetnost Bogova Crne Zemlje - Al Khemi, i predstavlja spiritualno gnostički sistem zaodnut simbolima i alegorijama koji prenose posebne pouke o smislu i strukturi Univerzuma. Sama alhemija je doživela svojevrstan "procvat" u srednjem veku, ali je to u stvari bila bolna devijacija duhovnog toka koji je zbog izvitoperenosti umova zatrovanih iskrivljenom religioznom dogmom i fantazijama o mistici "onostranog" iščileo iz memljive podsvesti čovečanstva "čudesnim radovima" zanesenih "alhemičara". Istinski Tok duhovnosti Alhemije je ostao skriven iza vela, u tajnosti se prenoseći samo izabranim i posvećenim inicijatima - Egipatskih Misterija.

Simboli belih i crvenih lavova i orlova, atanori i kukurbiti, bočice i raznolike i šarene hemikalije i substance su paljene i kađene, uzgajane i po mračnim podrumima "istinskih" alhemičara, koji svi osim jednoga (u to vreme) nisu uspeli da transformišu Olovo u Zlato. Šarenilo lažnih pouka nije sadržalo istinsko inicijatsko Znanje, jer tada nisu svi zavređivali to Znanje - razlog je bio jednostavan, gotovo svi su želeli zlato, a ne Zlato.

Učenje starog Egipta se tako prenelo dvostrukim tokom, jednim skrivenim, jednim vidnim, do današnjih dana, a tek povremeno su se bljeskovi istinskog svetla pojavljivali na istorijskoj pozornici kako bi usmerili poneke ljude i događaje - ka neminovnom cilju - životu u Svetlosti Bogova.

Slobodno Zidarstvo, kao jedan od ogranaka tajnog društva je takođe sadržao simbole istinskih Misterija, ali datih na

najgrublji "građevinski" način, kroz materijale i alate starog Zanata. Simboli uzvišenog smisla su stalno prisutni u Masonskim Hramovima, ali ima malo posvećenika koji razlučuju i poznaju duboki i stvarni smisao Misterija Iza Masonerije.

*** **

Kao projekcija tri Alhemijska simbola u širem smislu religiozna "misao" i shvatanje je i u Egiptu bila trostruka - skoncentrisana oko gravitacionih duhovnih Moći tri religiozna centra - Heliopolisa ("On"), Hermopolisa ("Khemenu") i Memfisa ("Men-Nefer"). Gotovo da odmah biva jasna relacija sa alhemijskim simbolima i projekcijama gnoze - Heliopolisom vlada Sunce - Horus - "Sumpor", Hermopolisom vlada Tot - "Živa", a Memfismom Ptah - "So". Jasno je da Sumpor i Živa predstavljaju energiju i svest koji sadejstvuju unutar celokupnog stvorenog postojanja - unutar Svega koje je Stvorio "Veliki Neimar Svih Svetova" - Bog PTAH.

Učenje o religioznim shvatanjima celokupne drevne religioznosti je još "tada" bilo razdeljeno na ova tri centra te su inicijati morali prvo proći posvećenja svojih lokalnih škola Misterija, zatim na višem nivou proći pouke sva tri centra, da bi se u njima sublimiralo posvećenje istinskog shvatanja tj. Razumevanja o Jedinstvu ove trostrukosti religije Egipta - i to kroz inicijacije Memfisa.

Ne treba se zaboraviti da egipatska reč koja predstavlja Boga jeste "NeTeR", u jednini, dok je u množini "NuTeRu" od čega potiče reč Natura, tj. Priroda - Jedan Bog je predstavljan simbolom jednog "barjaka" a množina Bogova sa tri "barjaka". Ovi barjaci su kasnije dobili svoju izobličenosť sa smislom da je svaki vladar stavljaio svoje lične egoistično projektovane simbole na barjake kojim je hteo da se poveže sa Božanstvenošću.

Neophodno je jasno izložiti stvarno inicijatsko poimanje Univerzuma i kako se to definiše u Izvornom Obliku tj. Drevnom i Izvornom Obredu koji potiče iz doba i zemlje Egipta. Jer svaki ispravan Duhovni Sistem u sebi sadrži Znanje o Nastanku Svega, Znanje o Postojanju i Smisao procesa kojim se Inicijati "vraćaju" Božanskoj suštini, Pra-postojbini Svega.

Postanje se izdiže kao Ta-Tenen (uzdignuto tle, ostrvo, brdo u raznim Misterijama) iz NUN-a, koji je "haotično" stanje pre samog Postanja, pre Geneze Univerzuma. Ponad ovog svetog brda, po Heliopoliskom učenju, Atum-Ra, kao bog stvarao, se manifestovao kao Sunce. Nun je primordijalni "ocean" Ne-



Stvorenog iz kojeg je Sve nastalo. Po ovom učenju Atum-Ra je sve stvorio pomoću svog dlana, falusa i čina onanije, putem emanacije njegovog semena - iz čega je sve nastalo - zarad njegovog zadovoljstva. Po hermopoljskom učenju izvesna Ogdoada - Osam primordijalnih, nestvorenih "aspekata" Nuna je pred-postojalo i stvorilo uslove za Genezu, a Memfisko učenje definiše da je Ptah uobličio primordijalno Jaje Duha, u kojem je "bila" ta Ogdoada, te da je Ptah inicirao, putem svoje namere, delovanje Atum-Ra kroz kojeg je započela Geneza i iz čega su prvo stvoreni Osam Bogova, koji sa "vrhovnim" čine poznatu "Eneadu" - Devetku Bogova Egipta.

Heliopoliska teologija kaže da je iz Nuna kroz Atuma, u vreme Zep-Tepija ("prvo vreme" izvan vremena) stvorena Eneada, dok Hermopoljska teologija to učenje proširuje poukom da je iz Nuna i njegove Ogdoade, Bog Tot izgovarajući Reč stvorio Eneadu i sve postojeće. U Memfisu pouka je sledeća, Ptah je sveobuhvatan, On je i Nun, i Ogdoada, On je i Atum i um-jezik-srce koji su Izrekli Reči Geneze, On je i Eneada i Sve što je manifestovano. Ptah obuhvata Sve i nema ništa osim Ptaha, ništa stvoreno ni ne stvoreno ne postoji mimo Ptaha, nikakav Bog, sila, stanje, sfera - sve je Ptah i sve je u Ptahu. Ptah je stvorio Sve, održava Sve i uništava sve. On je svoja Postojanost i Promena.

Stoga su ga i inicijati Slobodnog Zidarstva nazivali Velikim Neimarom Svih Svetova.

Heliopoljski ritual opisuje kako je Atum-Ra stvorio sebe u "prvo vreme", kako se on razdelio i stvorio Eneadu. Ovo "prvo vreme" započinje Atumovim samo-stvaranjem i okončava se ispoljavanjem Atuma izvan Nuna - "kada je prvi zrak Sunca prodro kroz horizont" što se predstavljalo simbolom ptice Ben-Ben. Ovo je izvesna korespondencija sa "kasnijim" kabalističkim učenjem (koje je takođe poteklo iz Egipta, dato iz tajnih škola Misterija) gde se u samoj Kruni Drveta Života sve stvara u Svetlosti Aciluta, potekavši iz misterioznih Velova Ne-Postojanja koji su "iza" i "izvan" Drveta Života (koje predstavlja emanirani Univerzum). Atum u svom samostvaranju poseduje Razumevanje, Mudrost ("Sia"), autoritativnu objavu - "Hu" - Veliku Reč, magiju ("Heka"), kao i pravdu i istinu ("Maat"). Njegovo večno podmlađivanje je zasnovano na njegovoj suštinskoj prirodi Svetla, koje je večni život i obnavljajuća sila "Sunčeve Barke", kojom Ra upravlja, ploveći Nilom, po Danu (životu univerzuma) i po Noći (podzemnim svetom - kada se dodiruju i sfere primordijalnog haosa pre-stvorenog).

Hermopoljska Magija ukazuje da je Tot glavešina pre-stvorene Ogdoade, te da je on kao Sveti Ibis, stojeći na primordijalnim vodama iz svojih grudi iznedrio Veliku Reč koja je otpočela postojanje Univerzuma. Na taj način je objašnjeno da je mistično poreklo univerzuma, sam čin stvaranja i sve postojeće stavljeni pod upravu Božanskog Uma i Inteligencije, putem

delovanja Reči Svetlosti i naumom Boga Magije. "Khemenu" i predstavlja naziv za "grad osam Bogova" gde su primordijalna Božanstva stvorila svoje uporište i vezu "onostranog" i Stvorenog.

Memfisko Jedinstvo svega potiče od shvatanja da je Ptah Jedan i Sveobuhvatan. Ptah je Nun, Atum i Ra. Svojim Umom on izgovara Veliku Reč i stvara Sve. Ptah je "bio" pre postanka, u doba "prvog vremena" kao i kontinualno svuda, sveprisutno u svakom "delu" stvorenog Kosmosa. Za razliku od shvatanja da je Atum stvorio Sve putem dejstva njegovog semena, Ptah je Velikom Rečju iz svog Srca i Jezikom emanirao sve.

Nun, kao "vodeni ambis" iz kojeg je sve nastalo je "otac svih bogova", te za razliku od drugih Bogova, nije imao nikakav Kult - jer ne može se "obožavati" ono što Ne-Postoji - ne može se niti zamisliti, niti formulisati, niti slaviti ritualima i magijom ono što nema karakteristike u postojećem Univerzumu.

Nun se poistovećivao sa "skrivenim", Amunom, te se njegovo ime kasnije prenelo u razne molitvene izreke i poznato je čak i najširoj masi religioznih ne-upućenika kroz ime "Amen" ili "Amin". Na taj način su istinski inicijati uspeali da i pored izobličene religiozne dogme, sačuvaju vibraciju i direktnu vezu sa pravim Izvorom Duhovnosti.

Sve tri kosmologije Egipta sadrže izvesne "razlike" po posmatranju i poimanju "onoga" šta je bilo pre Postanja, u "prvom vremenu" i u stvarno postojećem stvorenom "istorijskom" manifestovanju Svemira. Ovde se pak ne može govoriti o nekoliko hiljada godina "istorije" koju je pre-fabrikovala "moderna" arheologija i istoričari (koji su služitelji onih koji su zatirali istinsku Univerzalnu Religiju), a kao što je poznato i sama istorija Egipta se deli na vremena kada su "Zemljom" vladali Bogovi, nakon čega su vladali Sledbenici Horusa, te tek "kasnije" kada je započelo vladanje Bogo-Ljudi, Faraona, kroz njihove dinastije.

"Unutar" Nuna nije postojalo previranje, niti sukobi, jer nije postojalo nasuprotnosti, odvojenosti, vezanosti, niti odbojnosti. "Tada" Set i Horus nisu postojali da bi vodili svoje bitke Čoveka i njegove Senke - jer Čovek ne beše stvoren. U Nunu Nebo i Zemlja nisu "bili" odvojeni, Vazduh i Voda - Šu i Tefnut (Helijum i Vodonik) nisu emanirani iz Beskrajne Svetlosti. Nun je "u" sebi sadržao kao ne-postojeće i ne-stvorene sve potencijale svega što može nastati, ipak bivajući Ne-Postojanje, tj. kako bi "kabalisti" rekli AIN - Ništa.

Ogdoada "Bogova" koji su Ne-Postojali "unutar" haosa Beskrajnog Prostora Nuna je opisana kao četiri para "Bogova":

Nun i Nunet su primordijalne Vode.
Hou i Houet su beskraji i neodređenost.



Kuk i Kouket su potpuna Tama i potencijal svetlosti.
Gereh i Gerhet su odsustvo, negacija, potencijal kreacije.

U prvotnom pre-postojanju neograničene inercije haosa - Nuna i Houa, mrak i pasivnost - kao Kuk i Gereh "ne-postoje". Neuslovljeni i nepodeljeni Nun "adrži" pritajeno Seme, Kuk i Kouket ("muški" i "ženski" princip moći tame Nuna) su određivali (kasnije) kretanje Sunca. Kuk ("Kekui") je kasnije nazivan onim koji je uzdigao Svetlost, a Kouket onom koja je uzdizala u Noć. Na taj "način" u doba "prvog vremena" pojavljuje se Atum iz Nuna i "novo Sunce" sviće nad Nilom. Ovo negativno stanje pre postojanja je potpuno nasuprotno emaniranom univerzumu, a naučnici našeg doba to pokušavaju nazvati Materijom i Anti-materijom.

Prva tri "boga haosa" Nunet, Hou i Houet nikada ne istupaju izvan Nuna, stoga su neograničeni, neuslovljeni i "beskrajni". Primordijalni "kvartet" Kuk, Kouket, Gereh i Gerhet pripremaju pojavljivanje Atum-Ra i početak "prvog vremena". Ipak, oni su takođe s one strane postojanja, stoga mi ne možemo nikada na pravi način opisati i predočiti rečima ljudi u Misteriju.

Nun i primordijalna "ne-postojeća" Ogdoad čine haos-matricu koju je Ptah, koji je Sve, Jedno i Ništa, uredio po svojoj Volji. Ptah je znan kao Ptah-Nun - Otac koji je stvorio Atuma.

Geneza Univerzuma se pojmi kao jedinstveni akt u zvesnom "prvom vremenu" kada je Ptah stvorio Sve, stvorivši postojanje, egzistenciju, sve elemente, materiju - počevši prvobitnim stvaranjem Osam Bogova (koji su u svom savršenstvu odlika božanstvenosti kabalističkog Aciluta).

Iz primordijalnog Haosa Ptah je stvorio Red. "Ordo Ab Chao", kako podsećaju Slobodni Zidari tumačeći to površno kao zavedenje reda u civilizacijski istorijski "haos", težeći da zavedu Red prosvetiteljstva, humanisti i dobročinstva, ne znajući da i iza tih Reči stoji pouka o samom primordijalnom Aktu Stvaranja - Geneze Univerzuma, koje je Veliko Delo Velikog Neimara Svih Svetova.

Pre Postojanja Univerzuma "bio" je Haos, a Red stvorenog Univerzuma opstoji kroz Ptaha. "Prvo vreme" predstavlja Prizmu kroz koju je Ne-Postojeće (Ain, Ain-Sof i Ain-Sof-Aur) pretočilo sebe u Postojeće. Ipak, inicijati Memfisa znaju da haos kao prvotna ne-egzistencija prožima sve postojeće. Ne postoji "odvojenost", niti stvarna podeljenost, postoji forma manifestacije i poimanja svega unutar Beskrajne telesnosti Ptaha.

Samo Stvaranje je opisano na razne misteriozne načine.

Svet potiče iz kosmičkog jajeta koje je snela božanska guska - Velika gakuša. U jajetu je bila ptica svetla, Ra, koji će biti stvoritelj sveta. Jaje je sneo ibis – ptica koja predstavlja Tota koji je stvorio sam sebe, a da su bogovi Ogdoad njegove duše. Jedan je lotosov cvet izronio iz voda Jezera dva horizonta. Kad su se njegove laticе rastvorile iz njega se rodio Ra. Lotos se otvorio, a u njemu je bio skarabej koji se preobličio u dečaka koji plače - Ra, a od njegovih suza nastali su ljudi. Lotos se poistovećivao s Raovim okom koje on otvara u zoru, a zatvara kad sunce zalazi kao što se i lotos zatvara u predvečerje.

Apstraktna svojstva koja su omogućila da dođe do stvaranja svijeta su "Hu" - autoritativna reč, "Sia" - um, savest. Hu i Sia zajedno nose Horusovo oko, a u Memfisu predstavljaju Ptahov jezik i srce. "Sekem" – energija i "Heh" (Hehet, ženski princip) su vidovi Nuna, praiskanskog okeana. Heha je prikazivan kao čovek koji na glavi nosi savijenu trsku, čuč i drži tradicionalne simbole života i sreće.

Egipćani su verovali da je nebo boginja Nut - krava koja stoji na zemlji i koju podupiru druga božanstva, a sunčev čamac joj plovi preko zvezdanog stomaka, svako jutro rađa zlatno tele (sunce). Ona je vitka žena koja se nadvija nad zemljom, a podržavaju je Šu, bog vetra ili vazduha (svako veče proguta sunce, a ujutro ga ponovo rađa) i lanac planina koje obrubljuju zemlju. Ispod nje leži kružni okean u čijem je središtu Geb, bog zemlje, koji leži potruške, a iz njegovih leđa niče rastinje. Vode Nila i okeana tekle su i u podzemni svet koji je bio odraz neba i po kojem je plovilo sunce tokom noći.

Prema mitu Šu i Tefnut su se odvojili od Atuma, a on je poslao svoje oko da ih traži. Dok je oko tražilo Šua i Tefnut Atum ga je zamenio drugim. Oko se vratilo s decom, ali se razljutilo na Atuma zbog zamene. Zato ga je Atum uzeo i stavio na svoje čelo odakle je moglo vladati celim svetom koji je stvarao. Oko se povezuje s razornom boginjom kobrom Buto, a prikazuje se u obliku Ureusa na čelima faraona.

Horus, jedan od vidova Ptaha, oličen u faraonu, bio je vladar zemlje, ujedinio ju je i dao joj ime Ta-Tenen što je ujedno bilo i ime Ptaha u Memfisu (Ptah praiskanskog brda). Po jednom predanju Horus (srce) i Tot (jezik) su zamenili Atuma kao izvršioca Ptahove volje. Ptah je stvorio sve, uključujući i bogove te sve dobre stvari. Bogove je postavio na mesta gde su se održavali njihovi kultovi, te je odredio kakve im se žrtve trebaju prinostiti. Utemeljio je i gradove i egipatske pokrajine.

Ra, kao prvostvorena emanacija Svetlosti i kao prvobitna božanska telesnost je Sunce u njegovoj snazi i njegovo ime jednostavno znači Sunce. Mnoge su priče o njegovu rođenju: iz Nuna, iz lotosa, u obliku feniksa, sin Geba i Nut, sin Nut i sebe

samog (kao Kamefis). Ljudi su nastali iz suza Raovog oka koje je jednog dana otišlo, a kad su ga našli Šu i Tefnut ono se opiralo te je plakalo.

U drugoj pouci Tot je išao u potragu za okom, a ono se razljutilo jer ga je Ra zamenio. U početku je Ra vladao svemirom koji je stvorio, ali kad je ostario došlo je do pobune među bogovima i ljudima. Nun je rekao da bi Ra trebao ostati na svojem prestolu i okrenuti svoje oko na buntovnike. Ra je poslao svoje oko u obliku svoje ćerke Hator (Sekmet), lavice koja je svladala ljude te je htela sve da ih uništi. Nakon toga Ra se, umoran, povukao u obliku krave na Nut, a ona ga je digla u nebo. Drugi su se bogovi prilepili za njen stomak i tako postale zvezde. Tako je stvoren sadašnji svet. Bog Ra odrekao se svoga položaja vladara u korist Tota.

Ra se, kao sunce, pomaljao iza Manu, planine sunčevog izlaska i prolazeći između dve sikomore započinjao je svoj put nebom u čamcu koji se zvao Manjet - "Čamac miliona godina". U čamcu su bili Geb, Tot (na pramcu uništava neprijatelje) i drugi bogovi, Hu – vlast, Sia – um, Hike – čarolija, a ponekad i Horus uz kormilo.

Misterije Drevnog i Izvornog Znanja su mnogostruke, a ipak se svode na jednostavnost poštovanja Jednog Boga. Znanja koja su nam predata su zabeležena na starim papirusima, na zidovima hramova Egipta i dosta pouka je sročeno od strane visokih inicijata Egiptaskih Misterija. Ipak, ove Misterije nisu puko umno i intelektualno prepričavanje, kokodakajuće ponavljanje dogmatski sročениh formi znanja. Misterije Egipta se moraju spoznati i iznutra, direktnim Znanjem i Iskustvom Istine obitavanja u Zajednici Bogova.

Spoznaj Samoga Sebe - i spoznaćeš Bogove. Nema ni jednog dela Čoveka koji nije od Bogova.

Kao što smo imenovali druge, u um urezujemo Velika Imena Bogova Savršenog Postojanja. Šu, Tefnut, Geb, Nut, Asar, Aset, Set i Neftis su predvođeni Jednim, Ptahom, čineći devetostruku emanaciju Jednoga - elikog Neimara Svih Svetova - koja je On stvorio i kojima "vlada" kroz Moći Bogova.

Mnoge pouke i znanja o Misterijama koje su date svetu, da čak ni um profanih ne zaboravi odakle potiče, date kao potpora onoj aspiraciji ka Božanskom Duhu kuda se Inicijati upućuju u svojoj želji za Spoznajom.

Svi Bogovi Memfiske Teologije su epifanije Ptaha. Oni se manifestuju "u" Ptahu, oni su "deo" Ptaha. Sve ("pan") je u ("en") Ptahu ("Theos"), te bi se to definisalo kao "Panenteizam" u čemu je svako Ime Boga ujedno i Reč Moći kojim Ptah stvara deo i aspekt Univerzuma.

Ne postoji mesto i vreme Postanka - Postanje, Postojanje i Prestajanje su kontinuum - Ptah čini sve To, kako Ptah (s)misli on izgovarajući Reči Moći kroz njih i kreira Univerzum.

Atum je obličje Ptaha kroz koje On kreira i ispoljava se kao Sunce-čvorište, sfera Plazme - "Heru-Ra-Ha" - Zvezda kao emanacija Sile Svetla oko misterioznog "Hadita" - središta u svakom delu Beskraja misteriozne "Nuit". Stoga Ptah-Atum-Ra predstavlja "Trojstvo" koje vlada nad svim Elementima, stoga je i u religijama profanih On nazvan Trojednim - koji je "Otac"(Ptah) i "Sveti Duh"(Atum) i "Sin"(Ra-Horus).

*** **

Znaju li Slobodni Zidari, kao najodaniji sledbenici Zanata stvaranja i gradnje, da prvi elementi Hrama sa kojima se upoznaju prilikom stupanja u Bratstvo predstavljaju znamenja Njihovog Boga? Svi su čuli za Dva Stuba Solomonovog Hrama, kao i za Misteriju Majstora Masona koja se saznaje u "središnjoj sobi" Hrama, no, Inicijati Memfisa su sačuvali i druga shvatanja i prikaze koji su Misterije Iza Masonerije, a predstavljaju jasnu vezu i neodvojivost Ptaha od Masonerije.

Ptahovo ime znači "Stvoritelj" - "Veliki Neimar" i prikazivan je kao mumificirani čovek koji slobodnim rukama drži skiptar sačinjen iz tri dela - prvi je "Vas" i predstavlja Snagu, drugi je "Đed" - znači Stablonst, a treći je "Ank" i predstavlja Besmrtnost duše i Večni Život. Ovo nisu samo Stubovi Hrama već simbolični Skiptri koji održavaju Postojanost Hrama - Univerzuma - to su dva stuba Boaz i Jakin, kao i mistična Reč Majstora Masona, koja nikada nije bila izgubljena, već se samo čuvala u Tajnosti, iza Vela, kroz koji su stupali samo najposvećeniji i najodaniji Inicijati - i to samo iskustvom Istine i Životom u Svetlu.

*** **

Ljudi sveta se zanose mišlju da postoji Jedan Vrhovni Bog koji deluje kao Stvoritelj mnoštva Bogova i koji figurira kao jedinstveno Bogoobličje šireg panteona Bogova. Postoje i oni koji veruju samo u Jednog Boga ili oni koji veruju da je Bogova mnogo, zatim, tu su i oni koji veruju da Vrhovni Bog ne prevazilazi prirodni poredak, te se prožima sa svetom. Ima onih koji veruju da Vrhovno Biće transcendirira stvoreni svet, da je ono učinilo svoje i ostavilo svoju kreaciju, te se dalje ne meša u njeno postojanje i prirodne zakone. Postoji, naravno, i uverenje da Vrhovni Bog, čija suština prevazilazi stvoreni svet, koji jeste Stvoritelj i koji obuhvata Sva moguća stanja Bića i egzistencije čini sve delom sebe. U to su uvereni sledbenici Velikog Neimara Svih Svetova, upravo oni koji Znaju Njegovo Izvorno i Drevno Ime.



Memfiska Teologija je zasnovana na Ptahu - nije li zanimljivo da je u grčkoj mitologiji on korespondentan, u analogiji sa Bogom Hefestom, božanskim Kovačem, koji je u drevna vremena imao i Ime - Tub Al Kain, a čije su ime Masoni preneli čak i inicijatima simboličkih, najnižih stepena, jer Tubalkain je Vadar Vatre - koji je u Ognju iskovao veze Velike Građevine - Hrama - Univerzuma.

Iz ovoga sledi ideja i pouka da je "Hram Cara Solomona" tvorevina koja predstavlja Čoveka - u Mikrokosmosu, to je Ljudsko Biće, u Makrokosmosu, to je Arhetipski "Adam Kadmon" - koji su spoljne projekcije gnostičkog "onostranog" Boga Abraxos-a.

Misterijska pouka o Hramu Cara Solomona je alegorija o Stvaranju Savršenog Sadržatelja i čuvara - mesta u kojem se "čuva", gde obitava Božanski Duh. Nije ni čudo da sve profane i izobličene religije pokušavaju da (na silu) vladaju fizičkim mestom koje se smatra mestom gradnje te uzvišene Građevine.

Kako kaže čuvena pouka - "Kraljevstvo Nebesko je u Vama!", isto znači i da ste upravo Vi sami taj Hram Cara Solomona - to nije hrpa kamenja, niti jedan preostali oplakani zid očaja - To je sve U Vama i oko Vas, upravo Ovde i Sada - jer kažu Inicijati Memfisa - Ptah je Sve, sadrži Sve i u Svemu se nalazi vidan ili skriven - koliko je Ništa i Jedno, "On" je ujedno i Mnóstvo.

Hramovi Egipta su oduvek bili energetska čvorišta duž Nila, koji je bio Kosmički Tok energije. Ti Hramovi su sada razrušeni, prekriveni peskom, dotaknuti zaboravom. Inicijati Egipta su oduvek znali da se ne vezuju za Hram, mesto i tlo, već da Inicijacije i Misterije nose u sebi, svom materijalnom i energetskom, astralnom telu.

Stvarni Hramovi Inicijacije nisu izgubljeni i zatrti, oni se "premeštaju" i re-kreiraju u toku vremena i prostora, budeći se, živeći i usplavljujući se po Duhovnoj Promisli Visokih Inicijata i Egipatskih Patrijarha Gnoze.

Možete posetiti neka od tih "starih" mesta, uživajući u zamišljanju negdašnje lepote i značaja, gledajući stare simbole, slike i hijeroglifne koji su vodili svest Inicijata ka shvatanjima Misterija Duha - biti tamo, misleći o tome, pogodno je, ali nije dovoljno. Samo Življenje Misterija (sigurnost spoznaje, a ne verovanje) otvara Vrata Svetlosti i vodi ljude ka povezivanju u Bratski Lanac.

Čovek je Hram Božanskog Duha, sama materija je otelovljeni Duh Boga, Božanstvo nije negde visoko, duboko, daleko, uzvišeno, odvojeno ili skriveno. Vi ste Egipa, Khem, Tamna Zemlja, koja se Alhemijom Inicijacije budi u spoznaju o

neodvojivosti od Velikog Neimara i slobodi Življenja u Besmrtnosti Svetla koje je Jedno, On, Vi, Sve...

*** **

Kao što je zapisano, istinski Duhovni Sistem mora posvećenicima da razjasni, precizno prikaže svoje Znanje o celokupnom Univerzumu - ne samo intelektualnim modelima Znanja, već i praktičnim metodama sticanja direktnog iskustva Istine o Univerzumu.

Ovde smo dakle ukazali na Ono šta je "bilo" pre Postanja, dali smo naznaku o Onome koji je Božanska Svest, Volja i Inteligencija, koji je stvorio Sve, ujedno napominjući da stvoreni Bogovi u Mnóstvu čine superlative svakog Elementa postojanja - kao što Svete Životinje predstavljaju animalne osobenosti u samim ljudima i prirodi, čime je ukazano na to da se u učenjima Egipta (i drugih Škola Misterija i Hermetizma, koje su sačuvala to Drevno Znanje u svojim posebnim oblicima) može steći uvid i Znanje o Strukturi Svega - Univerzuma i Čoveka.

Sada mora da bude jasno da Knjiga Rituala koji vode Inicijate u Svetlost i Život sa Bogovima nije "Knjiga mrtvih" već jasno "Knjiga Izlaska u Dan", te da ona sadrži upute, prizive i čarolije koje posvećenike vode suptilnim regionima svesti do Ultimativne Spoznaje - do Izlaska u Dan.

Masonerija, kao jedan konkretan, dosledan i posvećen sistem prenosa Drevne Gnoze, u svojim Simboličkim Stepovima deluje u prostorno-vremenskom, društvenom okviru sadašnjice. Kompleksi Viših Stepova vode inicijate dublje i šire, reklo bi se Više u Svetlo - do onog momenta kada se stupa u Zajednicu Prosvetljenih - Zajednicu Svetaca (Suverenih Velikih Generalnih Inspektora, čudno tako nazvanih). "Iznad" tih "crvenih" sistema Inicijacije prostire se dejstvo Drevnog i Izvornog Obreda Memfis-Mizraim, koji kroz svoje Radove, Rituale i pouke vode Inicijate ka ostvarenju i realizaciji svoje stvarne Prirode - koja je neodvojena i prožeta Ptahom - koji je Bogoobliče - Apsolutna Božanska Realnost.

"Zato" je Simbol ovog Obreda Krilato Jaje Knef sa osmokrakom Zvezdom - jer iz Toga Ptah stvara, u tome Ptah održava - Tome se Inicijati vraćaju - svom Pra-Izvoru - Životu u Svetlu, Misterijama iza Masonerije, kroz Izlazak u Dan.





<http://www.uvls.org.rs/>



<http://www.rgls.org/>



„У СЛАВУ ВЕЛИКОГ НЕИМАРА СВИХ СВЕТОВА:“

Велика Национална Ложа Србије
Слобода Једнакост Братство



<http://www.mason.org.rs/>

Grand Orient de France
 PUISSANCE SYMBOLIQUE REGULIERE SOUVERAINE



Велики Оријент Француске
 СИМБОЛИЧКА РЕГУЛАРНА СУВЕРЕНА ВЛАСТ

<http://www.godf-serbie.org/>

VELIKI ORIJENT HRVATSKE U OSNIVANJU



<http://veliki-orijent-hrvatske.org/>



„BALKANSKI MASONI“

<https://www.facebook.com/groups/465644020200935/>



